

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury
w Poznaniu

PORADNIK
BIBLIOGRAFICZNO-METODYCZNY

Kwartalnik

Poznań 2009

Przewodniczący Zespołu Redakcyjnego

Iwona Smarsz

Redaguje zespół:

Urszula Bzdawka

Beata Nowak

Maria Beba

ISSN 0238-9142

Materiał szkoleniowy

Powielono w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

A-5 350 egz.

SPIS TREŚCI

	str.
I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ (Oprac. Andrzej Dudziak).....	5
II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE	
Ewa Kraskowska – O literackiej intymistyce	15
Urszula Cimoch – Juliusz Słowacki (1809-1849)	23
Andrzej Dudziak – Zdobywanie kosmosu	37
Bibliografie osobowe: Wojciech Bogusławski	50
Knut Hamsun	52
III. MATERIAŁY METODYCZNE	
Aneta Szczepaniak-Głębocka – „Nim kwiat przekwitnie, nim gwiaz- deczka zleci, słuchaj – bo to są najlepsi poeci”	54
IV. MATERIAŁY REGIONALNE	
A. Przegląd nowości regionalnych	62
B. Imprezy kulturalne w bibliotekach publicznych woj. wielkopolskiego	67
C. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury na łamach prasy	98
V. KRONIKA.....	102

I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ

Poniższy kalendarz, to wybrane daty rocznic, obchodów i wydarzeń na III kwartał 2009 roku. Szerszy zestaw dat na III kwartał znajduje się w „Poradnikach Bibliograficzno-Metodycznych” z lat ubiegłych.

L i p i e c

(65)	VII	1944	–	Utworzenie Polskiej Agencji Prasowej
	1 VII		–	Dzień Spółdzielczości uchwalony przez Sejm RP w 1995 roku
	1 VII		–	Światowy Dzień Architektury
(205)	1 VII	1804	–	Ur. George Sand (właśc. nazw. Amandine-Aurore-Lucile Dupin), pisarka francuska (zm. 8 VI 876)
(175)	1 VII	1834	–	Ur. Deotyma (właśc. nazw. Jadwiga Łuszczewska), poetka i powieściopisarka (zm. 23 IX 1908)
(75)	1 VII	1934	–	Ur. Sydney Pollack, amerykański reżyser, producent, aktor (zm. 26 V 2008)
(125)	3 VII	1884	–	Ur. Jakub Wojciechowski, robotnik, pamiętnikarz, związany z Wielkopolską (zm. 17 IV 1958)
(75)	4 VII	1934	–	Zm. Maria Skłodowska-Curie, fizyczka i chemiczka polska, mieszkająca we Francji, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla – z fizyki wraz z mężem Piotrem Curie w 1903 roku i z chemii w 1911 roku (ur. 7 XI 1867)
(45)	4 VII	1964	–	Zm. Samuel Marszak, poeta i tłumacz rosyjski (ur. 4 XI 1887)
	5 VII		–	Dzień Słowiańskich Apostołów, Cyryla i Metodego
(120)	5 VII	1889	–	Ur. Jean Cocteau, poeta, dramaturg i powieściopisarz francuski (zm. 11 X 1963)
	6 VII		–	Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości obchodzony od 1922 r. z inicjatywy Międzynarodowego Związku Spółdzielczego

- (155) 7 VII 1854 – Zm. George Simon Ohm, fizyk niemiecki (ur. 16 III 1787)
- (135) 7 VII 1874 – Ur. Władysław Grabski, polityk, ekonomista i historyk, autor reformy walutowej w Polsce (zm. 1 III 1938)
- (125) 7 VII 1884 – Ur. Lion Feuchtwanger, pisarz i dramaturg niemiecki (zm. 21 XII 1958)
- (105) 7 VII 1904 – Ur. Wojciech Natanson, pisarz, krytyk literacki i teatralny, eseista, tłumacz (zm. 2 VIII 1996)
- (80) 9 VII 1929 – Zm. Julian Fałat, malarz, pedagog (ur. 30 VII 1853)
- (40) 10 VII 1969 – Zm. Bogumił Kobiela, aktor komediowy, teatralny i filmowy (ur. 31 V 1931)
- 11 VII – Światowy Dzień Ludności ogłoszony w 1987 r. przez ONZ jako dzień narodzin pięciomiliardowego mieszkańca Ziemi
- (35) 11 VII 1974 – Zm. Pär Lagerkvist, pisarz szwedzki, laureat Nagrody Nobla w 1951 roku. (ur. 25 V 1891)
- (105) 12 VII 1904 – Ur. Pablo Neruda, poeta chilijski, laureat Nagrody Nobla w 1971 roku (zm. 23 IX 1973)
- (115) 13 VII 1894 – Ur. Izaak Babel, pisarz rosyjski (zm. 17 III 1941)
- (120) 14 VII 1889 – Powstanie III Międzynarodówki
- (155) 15 VII 1854 – Ur. Jacek Malczewski, malarz, symbolista (zm. 8 X 1929)
- (105) 15 VII 1904 – Zm. Antoni Czechow, nowelista i dramaturg rosyjski (ur. 29 I 1860)
- (25) 15 VII 1984 – Zm. John Boyntan Priestley, pisarz, dramaturg i eseista angielski (ur. 13 IX 1894)
- (20) 15 VII 1989 – Zm. Maria Kuncewiczowa z domu Szczepańska, pisarka (ur. 30 X 1899)
- (20) 16 VII 1989 – Zm. Herbert von Karajan, austriacki dyrygent symfoniczny i operowy (ur. 5 IV 1908)

- (635) 19 VII 1374 – Zm. Francesco Petrarca, poeta włoski (ur. 20 VII 1304)
- (175) 19 VII 1834 – Ur. Edgar Degas, francuski malarz i grafik (zm. 27 IX 1917)
- (705) 20 VII 1304 – Ur. Francesco Petrarca, poeta włoski (zm. 19 VII 1374)
- (110) 21 VII 1899 – Ur. Ernest Hemingway, pisarz amerykański, laureat Nagrody Nobla w 1954 roku (zm. 2 VII 1961)
- (40) 21 VII 1969 – Lądowanie pierwszych ludzi na Księżycu
- (180) 23 VII 1829 – Zm. Wojciech Bogusławski, dramaturg, aktor związany z Wielkopolską (ur. 9 IV 1757)
- (100) 23 VII 1909 – Zm. Zygmunt Noskowski, kompozytor i pedagog (ur. 2 V 1846)
- (145) 24 VII 1864 – Ur. Frank Wedekind, dramaturg i poeta niemiecki, aktor (zm. 9 III 1918)
- (115) 24 VII 1894 – Ur. Aldous Huxley, pisarz angielski (zm. 22 XI 1963)
- (30) 24 VII 1979 – Zm. Edward Stachura, poeta, pisarz, pieśniarz, bard (ur. 18 VIII 1937)
- (80) 25 VII 1929 – Ur. Wasilij Szukszyn, rosyjski pisarz, reżyser filmowy, scenarzysta, aktor (zm. 7 X 1974)
- (40) 25 VII 1969 – Zm. Witold Gombrowicz, prozaik, eseista i dramaturg (ur. 4 VIII 1904)
- (115) 26 VII 1894 – Ur. Magdalena Samozwaniec (właśc. Magdalena z Kossaków 1 voto Starzewska, 2 voto Niewidowska), pisarka, satyryczka (zm. 20 X 1972)
- (30) 26 VII 1979 – Zm. Stefan Wiechecki (pseud. Wiech), prozaik, satyryk, publicysta i dziennikarz (ur. 10 VIII 1896)
- (205) 28 VII 1804 – Ur. Ludwik Feuerbach, filozof niemiecki (zm. 13 IX 1872)
- (185) 28 VII 1824 – Ur. Alexandre Dumas, dramaturg i powieściopisarz francuski (zm. 27 XI 1895)

- (45) 29 VII 1964 – Zm. Wanda Wasilewska, publicystka, prozaik, autorka książek dla dzieci i młodzieży, działaczka polityczna (ur. 21 I 1905)
- (35) 29 VII 1974 – Zm. Erich Kästner, poeta, prozaik i satyryk niemiecki (ur. 23 II 1899)
- (225) 30 VII 1784 – Zm. Denis Diderot, pisarz i filozof francuski (ur. 5 X 1713)
- (15) 30 VII 1994 – Zm. Ryszard Henryk Riedel, wokalista zespołu bluesowego „Dżem”, autor tekstów piosenek (ur. 7 IX 1956)
- (160) 31 VII 1849 – Zm. Sándor Petőfi, poeta węgierski (ur. 1 I 1823)
- (65) 31 VII 1944 – Zm. Antoine de Saint-Exupéry, pisarz, poeta i lotnik francuski (ur. 29 VI 1900)

S i e r p i e ń

- (100) 1 VIII 1909 – Ur. Henryk Worcell (właśc. nazw. Tadeusz Kurtyka), powieściopisarz (zm. 1 VI 1982)
- (95) 1 VIII 1914 – Wybuch I wojny światowej
- (90) 1 VIII 1919 – Ustawa Sejmu RP o włączeniu Wielkopolski do państwa polskiego
- (65) 1 VIII 1944 – Zm. Stefan Rowecki (pseud. Grot), generał, dowódca AK (ur. 5 XII 1895)
- (65) 1 VIII 1944 – Wybuch powstania warszawskiego
- 2 VIII – Dzień Pamięci o Zagładzie Romów w rocznicę likwidacji przez Niemców tzw. obozu rodzinnego dla Cyganów w Birkenau (w nocy z 2/3 sierpnia 1944 roku wymordowano prawie 3 tys. osób – dzieci, kobiet i mężczyzn)
- (110) 2 VIII 1899 – Ur. Stanisław Baliński, poeta, nowelista (zm. 12 XI 1985)

- (100) 3 VIII 1909 – Ur. Stanisław Piętaś, poeta, prozaik, eseista (zm. 22 I 1964)
- (85) 3 VIII 1924 – Zm. Joseph Conrad (właśc. nazw. Teodor Józef Konrad Korzeniowski), powieściopisarz angielski polskiego pochodzenia (ur. 3 XII 1857)
- (150) 4 VIII 1859 – Ur. Knut Hamsun (właśc. nazw. Knut Pedersen), pisarz norweski, laureat Nagrody Nobla w 1920 r. (zm. 19 II 1952)
- (105) 4 VIII 1904 – Ur. Witold Gombrowicz, prozaik, eseista i dramaturg (zm. 25 VII 1969)
- (65) 4 VIII 1944 – Zm. Krzysztof Kamil Baczyński, poeta, uczestnik powstania warszawskiego (ur. 22 I 1921)
- (145) 5 VIII 1864 – Zm. Romuald Traugutt, generał, dyktator powstania styczniowego (ur. 16 I 1826)
- (105) 5 VIII 1904 – Ur. Janina Broniewska, prozaik, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 16 II 1981)
- (120) 6 VIII 1889 – Ur. Kazimiera Hłakowiczówna, poetka, prozaik, tłumaczka, od 1947 roku związana z Poznaniem (zm. 16 II 1983)
- (105) 6 VIII 1904 – Ur. Aleksander Bocheński, polski eseista, publicysta i tłumacz (zm. 12 I 2001)
- (25) 6 VIII 1984 – Zm. Władimir Tiendriakow, pisarz rosyjski, autor scenariuszy, publicysta (ur. 5 XII 1923)
- (65) 8 VIII 1944 – Zm. Juliusz Kaden-Bandrowski (właśc. nazw. Juliusz Bandrowski), prozaik, publicysta (ur. 24 II 1885)
- (30) 8 VIII 1979 – Zm. Tadeusz Cyprian, prawnik, profesor UAM, fotografik (ur. 21 II 1898)
- (145) 9 VIII 1864 – Ur. Roman Dmowski, polityk, działacz niepodległościowy i publicysta (zm. 2 I 1939)
- (110) 13 VIII 1899 – Ur. Alfred Hitchcock, brytyjski reżyser i producent filmowy (zm. 29 IV 1980)

- (5) 14 VIII 2004 – Zm. Czesław Miłosz, polski oraz litewski poeta, laureat Nagrody Nobla w 1980 roku (ur. 30 VI 1911)
- 15 VIII – Święto Wojska Polskiego w rocznicę zwycięstwa nad Rosją Sowiecką w 1920 roku
- (240) 15 VIII 1769 – Ur. Napoleon (właśc. nazw. Napoleon Bonaparte), cesarz francuski (zm. 5 V 1821)
- (65) 16 VIII 1944 – Zm. Tadeusz Gajcy, poeta, prozaik, krytyk literacki (ur. 8 II 1922)
- (60) 16 VIII 1949 – Zm. Margaret Mitchell, pisarka amerykańska (ur. 8 XI 1900)
- (380) 17 VIII 1629 – Ur. Jan III Sobieski, król Polski od 1674 roku (zm. 17 VI 1696)
- (90) 17 VIII 1919 – Pierwsze powstanie śląskie
- (110) 18 VIII 1899 – Ur. Ludwik Sempoliński, aktor, reżyser, tancerz i pedagog, autor wspomnień (zm. 17 IV 1981)
- (190) 19 VIII 1819 – Zm. James Watt, szkocki inżynier, konstruktor maszyn parowych (ur. 19 I 1736)
- (100) 19 VIII 1909 – Ur. Jerzy Andrzejewski, powieściopisarz, noweliści, krytyk literacki (zm. 19 IV 1983)
- (35) 19 VIII 1974 – Zm. Aleksander Janta-Polczyński, pisarz, dziennikarz, tłumacz, związany z Wielkopolską (ur. 11 XII 1908)
- (10) 21 VIII 1999 – Zm. Jerzy Harasymowicz, poeta (ur. 24 VII 1933)
- (425) 22 VIII 1584 – Zm. Jan Kochanowski, poeta staropolski (ur. 1530 – nieznana dokładna data)
- (95) 22 VIII 1914 – Ur. Bronisław Zieliński, tłumacz literatury anglosaskiej (zm. 10 III 1985)
- (65) 22 VIII 1944 – Zm. Lucjan Szenwald, poeta (ur. 13 III 1909)
- (265) 25 VIII 1744 – Ur. Johann Gotfried von Herder, filozof i poeta niemiecki (zm. 18 XII 1803)

- (25) 25 VIII 1984 – Zm. Truman Capote (właśc. nazw. Truman Streckfus Persons), powieściopisarz amerykański (ur. 30 IX 1924)
- (95) 26 VIII 1914 – Ur. Julio Cortazar (właśc. nazw. Julio Denis), pisarz argentyński, tłumacz (zm. 12 II 1984)
- (30) 26 VIII 1979 – Zm. Mika Toimi Waltari, pisarz fiński (ur. 19 IX 1908)
- (115) 27 VIII 1894 – Ur. Kazimierz Wierzyński, poeta, prozaik, publicysta (zm. 13 II 1969)
- (260) 28 VIII 1749 – Ur. Johann Wolfgang Goethe, poeta, prozaik, dramaturg niemiecki (zm. 22 III 1832)
- 31 VIII – Święto Wolności i Solidarności ustanowione przez Sejm RP
- (260) 31 VIII 1749 – Ur. Aleksandr Radiszczew, pisarz i filozof rosyjski (zm. 11 IX 1802)
- (90) 31 VIII 1919 – Otwarcie Opery Poznańskiej
- (35) 31 VIII 1974 – Zm. Witold Zegalski, pisarz poznański (ur. 27 X 1928)

W r z e s i e ń

- 1 IX – Międzynarodowy Dzień Pokoju w rocznicę wybuchu II wojny światowej
- (70) 1 IX 1939 – Napaść Niemiec hitlerowskich na Polskę, wybuch II wojny światowej
- (200) 4 IX 1809 – Ur. Juliusz Słowacki, poeta i dramaturg okresu romantyzmu (zm. 3 IV 1849)
- (60) 6 IX 1949 – Dekret PKWN o reformie rolnej
- (100) 7 IX 1909 – Ur. Elia Kazan (właśc. nazw. Elia Kazanjoglous), amerykański pisarz, reżyser teatralny i filmowy, pochodzenia tureckiego (zm. 28 IX 2003)

- (70) 7 IX 1939 – Kapitulacja Westerplatte
- (440) 8 IX 1569 – Zm. Mikołaj Rej, poeta, prozaik, dramaturg, polityk (ur. 4 II 1505)
- (70) 9 IX 1939 – Zm. Józef Czechowicz, poeta (ur. 15 III 1903)
- (70) 9 IX 1939 – Początek bitwy armii „Poznań” i „Pomorze” z wojskiem niemieckim nad Bzurą
- (35) 10 IX 1974 – Zm. Melchior Wańkowicz, polski pisarz i publicysta (ur. 10 I 1892)
- (485) 11 IX 1524 – Ur. Pierre de Ronsard, poeta francuski (zm. 27 XII 1585)
- (115) 11 IX 1894 – Ur. Maria Kownacka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 27 II 1982)
- (195) 12 IX 1814 – Ur. August Cieszkowski, filozof, ekonomista, działacz polityczny i społeczny, związany z Wielkopolską (zm. 12 III 1894)
- (115) 13 IX 1894 – Ur. John Boyntan Priestley, pisarz, dramaturg i eseista angielski (zm. 15 VII 1984)
- (115) 13 IX 1894 – Ur. Julian Tuwim, poeta, satyryk, tłumacz (zm. 27 XII 1953)
- 14 IX – Dzień Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię
- (160) 14 IX 1849 – Ur. Iwan Pawłow, fizjolog rosyjski, laureat Nagrody Nobla w 1904 r. (zm. 27 II 1936)
- 15 IX – Międzynarodowy Dzień Pokoju ustanowiony podczas XXVI sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ w 1981 roku (obchodzony w trzeci wtorek września – dzień rozpoczęcia dorocznej sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ)
- (220) 15 IX 1789 – Ur. James Fenimore Cooper, powieściopisarz amerykański (zm. 14 IX 1851)
- (135) 16 IX 1874 – Zm. Maksymilian Gierymski, malarz (ur. 26 XI 1846)

- (70) 18 IX 1939 – Zm. Witkacy (właśc. nazw. Stanisław Ignacy Witkiewicz), pisarz, dramaturg (ur. 24 II 1885)
- (45) 18 IX 1964 – Zm. Sean O'Casey, pisarz i dramaturg irlandzki (ur. 31 III 1880)
- 20 IX – Dzień Środków Społecznego Przekazu obchodzony w Polsce w trzecią niedzielę września (dzień wybrany przez Episkopat Polski)
- 21 IX – Światowy Dzień Choroby Alzheimera obchodzony od 1994 roku
- (25) 22 IX 1984 – Zm. Pierre Emmanuel, poeta francuski, tłumacz poezji polskiej na język francuski (ur. 3 V 1916)
- (95) 23 IX 1914 – Ur. Leonard Turkowski, pisarz związany swoją twórczością z Wielkopolską i Poznaniem (zm. 19 I 1985)
- (70) 23 IX 1939 – Zm. Zygmunt Freud, austriacki neurolog i psychiatra, twórca psychoanalizy (ur. 6 V 1856)
- (15) 23 IX 1994 – Zm. Zbigniew Nienacki, powieściopisarz, autor sztuk scenicznych, dziennikarz (ur. 1 I 1929)
- 24 IX – Światowy Dzień Morza obchodzony z inicjatywy Międzynarodowej Organizacji Morskiej w ostatni czwartek września
- (95) 24 IX 1914 – Ur. Andrzej Panufnik, kompozytor i dyrygent (zm. 27 X 1991)
- (160) 25 IX 1849 – Zm. Johann (ojciec) Strauss, austriacki kompozytor okresu romantyzmu (ur. 14 III 1804)
- (25) 26 IX 1984 – Zm. Aleksander Rymkiewicz, poeta (ur. 13 IV 1913)
- 27 IX – Międzynarodowy Dzień Turystyki obchodzony od 1980 roku na wniosek Światowej Organizacji Turystyki
- 27 IX – Dzień Polskiego Państwa Podziemnego
- (70) 27 IX 1939 – Zakończenie obrony Warszawy

- (205) 29 IX 1804 – Ur. Pasza Sadyk (właśc. nazw. Michał Czajkowski), powieściopisarz i emigracyjny działacz polityczny (zm. 18 I 1886)
- (85) 30 IX 1924 – Ur. Truman Capote (właśc. nazw. Truman Streckfus Persons), powieściopisarz amerykański (zm. 25 VIII 1984)
- (80) 30 IX 1929 – Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu
- (5) 30 IX 2004 – Zm. Zygmunt Kałużyński, krytyk filmowy i publicysta (ur. 11 XII 1918)

II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Ewa Kraskowska

O LITERACKIEJ INTYMISTYCE

Wiedza o prywatnym życiu pisarek i pisarzy, zwłaszcza tych najbardziej cenionych bądź poczytnych, zawsze była istotnym składnikiem komunikacji i kultury literackiej. Nazwana przez Kazimierza Bartoszyńskiego „wiedzą zakulisową”¹, służy zaspokojeniu naszej naturalnej ciekawości tego, co się przytrafia innym, zwłaszcza znanym i celebrowanym, ale posiada także znaczenie szersze. Wspomaga mianowicie powstawanie i funkcjonowanie wspólnot czytelnicych, niesłuchanie istotnych w kulturowym wymiarze życia społecznego, a dla historyków literatury jest bezcenna jako materiał do rekonstruowania biografii nie tylko pojedynczych twórców, ale także całych pokoleń czy formacji literackich, do odtwarzania życia literackiego poszczególnych okresów czy epok, a w efekcie – do sporządzania historycznoliterackich syntez.

Wielu ludzi pióra ma głęboką wewnętrzną potrzebę utrwalania swoich przeżyć i przemyśleń, pozostawiania świadectw swojej prywatności. Dzięki temu spuściznie *stricto* artystycznej towarzyszy w literaturze ogromna ilość tekstów o charakterze paraliterackim, niefikcjonalnym, ujawniających osobowość piszącego, jego „obraz własny”, a także widziany jego/jej oczyma obraz czasów. Ten właśnie rodzaj piśmiennictwa nazywamy *intymistyką*, a do najpopularniejszych i najbardziej tradycyjnych gatunków w jej obrębie należą: dziennik, pamiętnik, autobiografia, wspomnienie, list. Ci, którzy je uprawiają, wychodzą z założenia, że – nawet jeśli w momencie powstawania tekst nie jest przewidziany do upowszechnienia – ich doświadczenia, myśli i odczucia są istotne nie tylko dla nich samych, że są warte tego, by się nimi dzielić z innymi, także potomnymi. Źródła takiej twórczości należy zatem wiązać z ewolucją filozoficznej koncepcji podmiotu, „istnienia poszczególnego” – by się posłużyć w tym miejscu formułą Stanisława Ignacego Witkiewicza – indywidualnego „ja” będącego nieredukowalnym fundamentem egzystencji ludzkiej i jej najwyższą wartością. Taki sposób myślenia o człowieku – który poza niewątpliwą doniosłością ma w sobie znaczny ładunek egocentryzmu – nie jest bynajmniej oczywisty, wiele epok i kultur nie zna go wcale lub też go nie ceni, stał się natomiast

¹ K. Bartoszyński, *Ironia i egzystencja. Uwagi o Królu Obojga Sycylii Andrzeja Kuśniewicza*, „Teksty Drugie” 2006, nr 1-2.

wyróżnikiem nowożytnej tożsamości człowieka Zachodu². Humanistyczne *homo sum*, kartezjańskie *cogito ergo sum*, oświeceniowy racjonalizm, romantyczny indywidualizm – to tylko niektóre z najważniejszych etapów jej kształtowania i rozwoju.

Za pierwszą autobiografię w dziejach literatury europejskiej uważa się *Wyznania* św. Augustyna (354-430), najpierw wyznawcy manicheizmu, a po przyjęciu wiary chrześcijańskiej biskupa Hippony, uznanego przez potomnych za jednego z Ojców Kościoła. Konfesja Augustyna to jeden wielki monolog skierowany do Boga, opowieść o życiu, w którym dokonuje się epifaniiny akt nawrócenia i poznania, wyrastająca z potrzeby zaświadczenia prawdzie wiary, a jednocześnie pełna głębokich przemyśleń filozoficznych:

Ciasna to chatka – dusza moja – powiada pięknie i pokornie zarazem Augustyn. – Przychodząc, zechciej ją rozszerzyć. Wali się w gruzy – chciej ją podźwignąć. I wiem też, Panie, że jest w niej niejedno, co będzie razić Twoje oczy. [...] Ale chociaż jestem tylko prochem i popiołem, pozwól mi przemówić do miłosierdzia Twego. Pozwól mi mówić, bo oto jest przede mną miłosierdzie Twoje, a nie jakiś człowiek, który by mnie wyśmiał³.

Ustanowienie Boga jako adresata monologu – choć realnymi odbiorcami *Wyznań* będą współwyznawcy Augustyna – pozwala na uzyskanie efektu pełnej szczerości, takiej, jaka obowiązuje przy spowiedzi. Trzeba zatem mówić i o sprawach grzesznych, wstydlivych – o uleganiu słabościom ciała, o potomstwie z nieprawego łoża, o chwilach zwątpienia. Taki jest zresztą wymóg poetyki konfesji także w sytuacji komunikacyjnej pozbawionej kontekstu religijnego. Niezwykłą otwartością, graniczącą wręcz z ekshibicjonizmem, odznacza się pod tym względem dzieło innego wielkiego konfesjonisty i autobiografisty, późniejszego od Augustyna o kilkanaście stuleci piewcy natury i uczuciowości – Jana Jakuba Rousseau (1712-1778). W przeciwieństwie jednak do przepojonej religijną pokorą autonarracji augustiańskiej, tekst Rousseau naznaczony jest nieskrywaną megalomanią, słyszalną już w otwierającej go deklaracji:

Imam się przedsięwzięcia, które dotychczas nie miało przykładu i nie będzie miało naśladowcy. Chcę pokazać moim bliźnim człowieka w całej prawdzie jego natury; a tym człowiekiem będę ja.

² Na ten temat zob. np. Ch. Taylor, *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, wst. A. Bielik-Robson, przeł. M. Gruszczyński, O. Latek i in., PWN, Warszawa 2001.

³ Św. Augustyn, *Wyznania*, tłum. Z. Kubiak, Wyd. Znak, Kraków 2000, s. 29.

Ja sam. [...] Nie jestem podobny do żadnego z tych, których widziałem; śmiem wierzyć, iż nie jestem podobny do żadnego z istniejących. Jeśli nie lepszy, w każdym razie jestem inny⁴.

„Ja sam”. „Inny”. Oto manifestacyjnie indywidualistyczna postawa właściwa autobiografii w jej modelowym kształcie. Ten rodzaj podmiotowości szczególnie dobrze się sprawdzał w epokach romantyzmu i modernizmu⁵, nic więc dziwnego, że wiek XIX i XX obfitowały w autobiografie, do pewnego momentu pisane jednak niemal wyłącznie przez mężczyzn. Zanim bowiem kobieta zdobyła się na tak upodmiotowiony sposób myślenia o sobie samej, musiała się przecoczyć przez kulturę zachodnią fala feminizmu. Pośród autobiografistów tamtych czasów warto wymienić takie osobistości, jak Johan Wolfgang Goethe, George Sand (właśc. Aurora Dudevant; wyjątek znaczący, lecz potwierdzający regułę), John Stuart Mill, Herbert Spencer, Oscar Wilde, Maksym Gorki, Herbert G. Wells czy Winston Churchill. Obok autobiografii *sensu stricto* często mamy do czynienia z powieściami autobiograficznymi, w których wprawdzie nie występuje narrator czy bohater o tożsamym z autorem nazwisku, ale zarówno świat przedstawiony, jak i fabuła wraz z uczestniczącymi w niej postaciami ewidentnie nawiązuje do – znanych skądinąd – faktów z jego życia. Taki charakter mają np. dwa dzieła Stendhala: *Życie Henryka Brulard* (1890) i *Pamiętnik egoisty* (1892) opublikowane wiele lat po jego śmierci; w literaturze polskiej gatunek ten uprawiali m.in. Stanisław Ignacy Witkiewicz (*622 upadki Bunga*, powst. 1911, prwdr. 1972) i Czesław Miłosz (*Dolina Issy*, 1955). Ten ostatni osiągnął zresztą maestrię w jeszcze jednej odmianie autobiografistyki, jaką stanowi rozpowszechniony w wieku XX esej autobiograficzny – do tej kategorii należy między innymi jego *Rodzina Europa* (1958). Szczególnym eksperymentem w dziedzinie autobiografistyki jest natomiast książka jednej z najwybitniejszych przedstawicielek modernizmu dwudziestowiecznego, Gertrudy Stein (1874-1946), pt. *Autobiografia Alicji B. Toklas* (1933). Stein skonstruowała w niej fikcyjną sytuację komunikacyjną, w której mówi o sobie samej ustami swojej życiowej partnerki, osiągając w ten sposób iluzję perspektywy wobec siebie zewnętrznej.

O ile autobiografia do pewnego momentu pozostawała gatunkiem zdecydowanie „męskim”, o tyle dziennik i pamiętnik są silnie związane z tradycją pisarstwa kobiecego. Tu krótka dygresja natury terminologicznej. Pamiętnik, zwany z francuska *m e m u a r e m*, bywa utożsamiany albo z autobiografią,

⁴ J.J. Rousseau, *Wyznania*, przeł. T. Boy-Zeleński, t. 1, PIW, Warszawa 1956, s. 65.

⁵ Określenie „modernizm” odnosi się w tym kontekście zarówno do przełomu XIX/XX wieku, jak i do modernizmu dwudziestowiecznego, przede wszystkim międzywojennego.

albo z dziennikiem, albo ze wspomnieniami. Jednak gwoli ścisłości warto te gatunki rozróżniać, choć granice między nimi faktycznie są płynne. Od autobiografii różni się pamiętnik (czyli to, co zapamiętane) mniejszym skoncentrowaniem na „ja” nadawcy, a większą dbałością o zapis wydarzeń zewnętrznych, obie jednak formy pisane są *post factum*, toteż stanowią w istocie narrację sztucznie uporządkowaną, czy też raczej p o d p o r z ą d k o w a n ą ogólnemu zamysłowi autora czy autorki. Bliski jest zatem pamiętnik wspomnieniom, choć te z kolei mogą posiadać luźniejszą, bardziej asocjacyjną kompozycję. Specyficzną formą wspomnień, wypracowaną w drugiej połowie XX wieku, jest tzw. alfabet/abecadło, czyli uporządkowane w porządku alfabetycznym, a nie chronologicznym, wspomnienia poświęcone najczęściej (ale nie tylko) różnym osobom, które przewinęły się przez biografię autora⁶. Natomiast dziennik, diariusz, to notatki sporządzane na bieżąco, a więc podlegające w mniejszym stopniu logice i poetyce narracji, niż dynamice zdarzeniowości. Oczywiście i w dzienniku mamy do czynienia z pewną konstrukcją, z selekcją materiału, z „obróbką” dokonywaną *ex post*, lecz ze znacznie krótszej perspektywy czasowej, co nadaje zapisowi pozór natychmiastowości.

Do pamiętników zaliczyłabym tedy jeden z najciekawszych polskich kobiecych tekstów intymistycznych, jaki zdarzyło mi się czytać, będący zresztą, śmiałem twierdzić, ewenementem w skali europejskiej. Mam na myśli spisane po francusku, a przetłumaczone na polski przez Edwarda Raczyńskiego (1891-1992) *Dzieje moje własne i osób postronnych* Wirydianny Fiszerowej (1761-1826)⁷. Skoligacona z najzaciewniejszymi rodzinami szlachty wielkopolskiej (Raczyńscy, Działyńscy, Kwileccy, Bnińscy, Mielżyńscy), po rozwodzie z pierwszym mężem, Antonim Kwileckim, w roku 1806 poślubiła generała Stanisława Fiszerę – ucznia Szkoły Rycerskiej, adiutanta Kościuszki podczas insurekcji (w trakcie której został ranny), w czasach kampanii napoleońskich szefa sztabu Księstwa Warszawskiego, poległego ostatecznie w bitwie pod Winkowem w roku 1812. Bieg historii i koleje życia Wirydianny sprawiły, że było jej dane pozostawać w zażyłych stosunkach z najwybitniejszymi postaciami epoki i osobiście uczestniczyć w wielkich wydarzeniach, takich jak Sejm Czteroletni, insurekcja 1794 roku, czy wyprawa Napoleona na Rosję. Z Tadeuszem Kościuszką łączyła ją wręcz bliska przyjaźń, z jej strony nosząca znamiona miłosnego zauroczenia; to właśnie Naczelnik wyswatał ją z Fiszerem. Obdarzona świetną pamięcią, zmysłem obserwacji, instynktem politycznym, trzeźwym (i niekiedy złośliwym) sto-

⁶ Zob. np. A. Stonimskiego *Alfabet wspomnień* (1972), *Alfabet Kisiela* (1988), *Abecadło Miłosza* (1997) i tegoż autora *Inne abecadło* (1998), R. Matuszewskiego *Alfabet. Wybór z pamięci 90-latką* (2004), *Alfabet Urbana* (1990) i in.

⁷ W. Fiszerowa, *Dzieje moje własne i osób postronnych. Wiązanka spraw ciekawych, poważnych i błahych*, z fr. przet. E. Raczyński, przedm. J. Jasnowski, Świat Książki, Warszawa 1998.

sunkiem do rzeczywistości i bliźnich, a także dużą dozą samokrytycyzmu, okazała się nadto utalentowaną pisarką, dzięki czemu jej pamiętnik stanowi nie tylko kopalnię wiedzy o czasach, w których żyła, i ludziach, których spotykała, lecz również pasjonującą dla dzisiejszego czytelnika lekturę.

Regularne prowadzenie dziennika i pisanie listów było dla kobiet dawnych epok jedną z nielicznych możliwości uzewnętrznienia swoich predylekcji pisarskich, a w przypadku młodych panien należało wręcz do obowiązków towarzyskich. Dokumenty te, odnajdywane i pieczołowicie wydawane niekiedy nawet po upływie stuleci, dziś są bezcennym źródłem wiedzy nie tylko o ich autorkach, ale przede wszystkim o realiach życia codziennego w dawnych czasach.

Jakże mogłaby pani nie prowadzić pamiętnika? – droczy się z bohaterką powieści Jane Austen młodzieniec, który, jak łatwo przewidzieć, w końcu zostanie jej mężem. – Czy pani kuzynki miałyby wówczas szansę się dowiedzieć, jak wyglądało pani życie w Bath? Czy zapamiętałaby pani wszystkie komplementy, nie spisując ich co wieczór w pamiętniku? I czy nie zatarłyby się wspomnienia wszystkich kreacji i fryzur, gdyby nie mogła się pani odwołać do kart pamiętnika? Droga pani, znam się lepiej na młodych damach, niż pani sądzi. To właśnie praktyka wynikająca z prowadzenia pamiętnika sprawia, że damy mają tak lekkie pióro. Wszyscy zgadzają się, że umiejętność pisania miłych listów to cecha typowo kobieca. Być może natura przyczyniła się do tego, ale moim zdaniem największą rolę odgrywa tu obyczaj prowadzenia pamiętnika⁸.

Ironia ironią, ale cytowany fragment dowodzi wysokiego poziomu świadomości warsztatowej Jane Austen, która nie tylko była bystrą obserwatorką swoich współczesnych, lecz posiadała również głęboką jak na owe czasy wiedzę literacką i metaliteracką. Owo stematyzowane w wypowiedzi sympatycznego bohatera przeświadczenie o niższym statusie pisarstwa kobiecego, przejawiającym się w błahości tematów i intymnym charakterze narracji, pokutuje zresztą tu i ówdzie do dziś.

Taki diariusz skupiony na wydarzeniach z życia i na świecie wewnętrznym piszącej go osoby nosi nazwę *journal intime*, dziennika intymnego, i jest jedną z co najmniej kilku odmian tego gatunku, obok np. dziennika literackiego, dziennika podróży (*itinerarium*), czy dziennika monograficznego. W literaturze polskiej zaistniało sporo tego typu tekstów, które następnie – nierzadko wydawane długo po śmierci diarysty czy diarystki – zyskiwały status arcydzieł, cenio-

⁸ J. Austen, *Opactwo Northanger*, przeł. E. Partyga, Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2008, s. 15-16. Jest to pierwsza powieść Jane Austen przeznaczona przez nią do publikacji. Jednak wskutek perturbacji wydawniczych ukazała się ona w druku dopiero po śmierci pisarki, w roku 1818. Określenie „pamiętnik” odnosi się tu oczywiście do dziennika.

nych nawet wyżej od twórczości artystycznej danej osoby. Inaugurują tę serię młodzieńcze dzienniki Stefana Żeromskiego, a wśród najbardziej poczytnych, ba, niekiedy nawet odmieniających naszą świadomość zbiorową, znalazły się zapiski Witolda Gombrowicza, Zofii Nałkowskiej, Jana Lechonia, Marii Dąbrowskiej, Leopolda Tyrmanda, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Stefana Kisielewskiego – by wymienić tylko tych z najwyższej półki. Gombrowicz, Tyrmand czy Herling, czytani w czasach PRL w zgrzebnych wydaniach oficyn podziemnych lub szmuglowani z zagranicy, krzepili nasze serca swoim antykomunizmem połączonym z błyskotliwą inteligencją i pisarskim talentem, a prywatne zapiski pisarzy pozostających w kraju były nie lada kąskiem dla rewidujących ich mieszkania ubeków.

Miłośniczką i znawczynią diarystyki była Maria Dąbrowska. Nie dość, że sama prowadziła swój dziennik przez pół wieku, to jeszcze śledziła dzieje tego gatunku w literaturze europejskiej, ogromną wagę przypisując notatkom prowadzonym przez osoby najzupełniej prywatne, dla potrzeb własnych i najbliższego kręgu rodzinno-przyjacielskiego. Rzec można, iż uprawiała prawdziwy kult dziennikopisania; prowadzone przez bliskich sobie ludzi „raptularzyki” – bo taką nazwą, z łacińskiego *raptularius*, chętnie je określała – miały następnie służyć dzieleniu się ważnymi doświadczeniami i przeżyciami, budowaniu więzi międzyludzkiej, a także jako materiał dla pisarza-realisty. Sama wykorzystywała swój dziennik do celów artystycznych, przenosząc duże jego fragmenty do ostatniej, nieukończonej powieści *Przygody człowieka myślącego* (powst. 1939-63, prwdr. 1972); Tadeusz Drewnowski wspomina wręcz w tym kontekście o dokonywanej przez pisarkę „rabunkowej eksploatacji dziennika”⁹. Jej bohaterowie i bohaterki – wzorowani na realnych postaciach, jako że dzieło to jest silnie zautobiografizowane – nieustannie oddają się pisarskiej aktywności, prowadząc diariusze i uprawiając obszerną korespondencję. Dąbrowska ma nadto na swoim koncie wybitne osiągnięcie translatorskie związane z diarystyką. Przetłumaczyła mianowicie na język polski słynny *Dziennik Samuela Pepysa*, a ściśle rzecz biorąc, wybrane fragmenty tego ogromnego objętościowo diariusza spisywanego z niezwykłą dokładnością (i w formie zaszyfrowanej) w latach 1660-1669 przez nietuzinkowego świadka epoki – angielskiego urzędnika o barwnej osobowości, bogatym życiu erotycznym i jędrnym stylu¹⁰. Pracowała nad tym przekładem w trudnych dla literatury polskiej czasach socrealizmu, traktując go po części jako odskocznnię od atmosfery ciasnego doktrynerstwa, restrykcyjnej cenzury i ograniczenia wolności twórczej. Była również Dąbrowska wybitną epistolograf-

⁹ T. Drewnowski, *Przedmowa do Dzienników powojennych*, [w:] M. Dąbrowska, *Dzienniki powojenne 1945-1965*, t. I-IV, Czytelnik, Warszawa 1996, s. 30.

¹⁰ *Dziennik Samuela Pepysa*, t. 1 i 2, przeł. M. Dąbrowska, PIW, Warszawa 1952.

ką, a jej korespondencja z pierwszym mężem, Marianem Dąbrowskim¹¹, ma szansę ostać się w dziejach polskiego dyskursu miłosnego na równi z listami Sobieskiego do Marysieńki. Zaś w roku 1947 notowała w dzienniku:

Właściwie jedyną twórczością, która mi sprawia przyjemność, są listy. Nawet na listy interesantów odpowiadam chętniej, niż podejmuję twórczość, której nie mogę w pełni swobody rozwinąć¹².

Dziś diaryści przeistoczyli się w blogerów, „autobiografie” rozmaitych pseudo-osobistości życia publicznego pisują za nich *ghost-writerzy*, a sztuka epistolografii zamiera wobec możliwości natychmiastowego kontaktowania się drogą mailową, przez komunikatory i Skype’a. Wydaje się, że literacka intymistyka najlepsze czasy ma już za sobą. Tym bardziej należy się jej wybitnym osiągnięciom nasz szacunek, bliskie z nią obcowanie czytelnicze i troskliwa uwaga badaczy. Na szczęście rozmaite archiwa, zarówno prywatne, jak i instytucjonalne, kryją w sobie jeszcze wiele nieopracowanych diariuszy, memuarów i korespondencji, toteż zarówno historycy, dokumentaliści czy literaturoznawcy, jak i nieprofesjonalni, a zagorzali amatorzy tego rodzaju pisarstwa, długo jeszcze będą mieli materiał do pracy i do lektury.

BIBLIOGRAFIA

1. AUTOBIOGRAFIA : terapeutyczny wymiar pisania o sobie / Duccio Demetrio. – Kraków : „Impuls”, 2000. – 170 s.
2. AUTOBIOGRAFICZNY trójkąt : świadectwo, wyznanie i wyzwanie / Małgorzata Czermińska. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2000. – 343 s. – (Horyzonty Nowoczesności, t. 10)
3. BLOG : więcej niż internetowy pamiętnik / Maria Sokół, Radosław Sokół. – Gliwice : Wydawnictwo Helion, 2008. – 231 s.
4. DIARYSTA Stefan Ż[eromski] / Roman Zimand; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich. – Wrocław [i In.] : Zakład Narodowy im.

¹¹ *Ich noce i dnie. Korespondencja Marii i Mariana Dąbrowskich 1909-1925*, opr. E. Głębińska, Wyd. Iskry, Warszawa 2005.

¹² Dąbrowska, *Dzienniki...*, t. I, s. 119.

- Ossolińskich, 1990. – 113 s. – (Z *Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej*; t. 74)
5. MIĘDZY autobiografią a literaturą / Regina Lubas-Bartoszyńska. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1993. – 260 s.
 6. MIĘDZY „pisać Nałkowską” a Nałkowskiej „czytaniem siebie” : narracyjna tożsamość podmiotu w „Dziennikach” / Anna Foltyniak. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2004. – 186 s.
 7. PAMIĘTNIKARSTWO i literatura : szkice z socjologii kultury / Bronisław Gołębiowski. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973. – 335 s.
 8. PAMIĘTNIKARSTWO polskie XVIII wieku / Andrzej Cieński; Polska Akademia Nauk, Instytut Badań Literackich. – Wrocław [i In.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981. – 218 s. – (Studia z Okresu Oświecenia; t. 18)
 9. PAMIĘTNIKI czasów saskich : od sentymentalizmu do sensualizmu / Hanna Dziechcińska. – Bydgoszcz : Wydaw. Uczelniane WSP, 1999. – 141 s. – (Z Prac Zakładu Literatury Dawnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy)
 10. PAMIĘTNIKI i autobiografie światowe / Andrzej Cieński. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 203 s.
 11. PISANIE autobiograficzne w kontekstach europejskich / Regina Lubas-Bartoszyńska. – Katowice : „Śląsk”, 2003. – 211 s.
 12. POWIEŚĆ a dziennik intymny / Michał Głowiński // W: *Narracje literackie i nieliterackie* / Michał Głowiński. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1997. – S. 65-84. – (Prace wybrane Michała Głowińskiego; t. 2), (*Klasyki Współczesnej Polskiej Myśli Humanistycznej*)
 13. PÓŁ wieku pamiętnikarstwa / [wybór i oprac. cz. I, II, III Stanisław Adamczyk, Stanisław Dyksiński, Franciszek Jakubczak; wybór i oprac. cz. IV Franciszek Jakubczak]. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1971. – 387 s.
 14. STRUKTURA relacji pamiętnikarskiej / Jan Trzynałowski // W: *Księga pamiątkowa ku czci Stanisława Pigońa* / wydana staraniem Komisji Historycznoliterackiej Krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk; komitet redakcyjny Zygmunt Czerny [i in.]. – Kraków : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1961. – S. 578-583
 15. SZTUKA pisania : o liście polskim w wieku XIX / pod red. Jolanty Sztachelskiej i Elżbiety Dąbrowicz. – Białystok : Wydaw. Uniwersytetu w Białymstoku, 2000. – 508 s.

16. ŚWIAT i człowiek w pamiętnikach trzech stuleci – XVI, XVII, XVIII / Hanna Dziechcińska; Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. – Warszawa : IBL PAN. Wydaw., 2003. – 163 s.
17. ŚWIAT przez pryzmat ja. T. 1, Teorie i autobiograficzne rekonesanse / pod red. Beaty Gontarz i Małgorzaty Krakowiak. – Katowice : Wydawnictwo Agencja Artystyczna Para, 2006. – 266 s.
18. WARIACJE na temat pewnego paktu : o autobiografii / Philippe Lejeune; red. Regina Lubas-Bartoszyńska. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2001. – 310 s. – (Horyzonty Nowoczesności : teoria-literatura-kultura; 16)
19. WOKÓŁ teorii listu – paradoks / Stefania Skwarczyńska // Pamiętnikarstwo Polskie. – 1974, nr 4, s. 37-45
20. Z DZIEJÓW pamiętników w Polsce / Andrzej Cieński. – Opole : Wydaw. UO, 2002. – 223 s. – (Studia i Monografie / Uniwersytet Opolski; nr 311)

Urszula Cimoch

Dział Informacji Bibliograficznej i Regionalnej

ROK JULIUSZA SŁOWACKIEGO

JULIUSZ SŁOWACKI (1809-1849)

Juliusz Słowacki, polski poeta, dramatopisarz, dramaturg i epistograf, jeden z najwybitniejszych twórców romantycznych. Obok Adama Mickiewicza, Cypriana Kamila Norwida i Zygmunta Krasińskiego określany Wieszczem Narodowym. Mistrz, filozof – twórca filozofii genezyjskiej, wyjaśniającej sens świata za pomocą argumentów zaczerpniętych z różnych gałęzi nauki. Znany narrator i artysta słowa. Nie do końca rozumiany przez współczesnych, często był celem ostrych ataków. Nigdy się nie ożenił, był typowym rentierem. Otrzymywane od matki pieniądze inwestował na giełdzie i z tego się utrzymywał. Wszystkie swoje dzieła wydawał własnym sumptem.

Urodził się 4 września 1809 roku w Krzemieńcu, w południowo-wschodniej części dawnej I Rzeczypospolitej. Jego rodzicami byli: Euzebiusz, profesor literatury w Liceum Krzemienieckim i Uniwersytecie Wileńskim oraz Salomea z Januszewskich, szlachcianka o literackich zainteresowaniach. Ojciec poety zmarł

w 1814 roku, cztery lata później matka ponownie wyszła za mąż za prof. Uniwersytetu Wileńskiego i lekarza Augusta Bécu. W domu państwa Słowackich, położonym w gmachu uniwersytetu, panowała atmosfera uwielbienia dla poezji. Przyszły wieszcz miał szeroki kontakt z elitą intelektualną: Joachimem Lelewel, Adamem Mickiewiczem, Janem i Jędrzejem Śniadeckimi, co nie pozostało bez wpływu na jego rozwój.

W 1825 roku ukończył gimnazjum, później studiował prawo na Wydziale Nauk Moralnych i Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego (1825-1828). Wrócił do rodzinnego miasta gdzie oddawał się swoim pasjom: pisał, malował, czytał. Po okresie beztroski wyjechał do Warszawy i rozpoczął pracę jako aplikant w Komisji Skarbu Królestwa Polskiego.

W roku 1831 ukazała się broszura autorstwa Lelewela, w której w złym świetle przedstawiono ojczyzna Słowackiego. Poeta czuł się na tyle dotknięty, że wkrótce zrezygnował z pracy i wyjechał z Warszawy. Zaproponowano mu pracę w Biurze Dyplomatycznym Rządu Narodowego, która w tamtej sytuacji była dla niego wybawieniem. Jako kurier dyplomatyczny udał się do Drezna, następnie do Paryża i tam osiadł na stałe.

Przebywając we Francji oczekiwał przyjazdu Mickiewicza, który został przyjęty przez emigrację bardzo entuzjastycznie. W kuluarach Mickiewicz określił poezję Słowackiego jako „świętynię bez Boga”. Uraziło go to tym bardziej, że w niedługim czasie ukazały się „Dziady” Mickiewicza, zawierające w treści postać Doktora bez zasad moralnych wzorowaną na ojczyźnie Słowackiego. Doktor – naczelny donosiciel Senatora – ginie, tak jak w rzeczywistości August Bécu, od pioruna podczas burzy. Od tej pory niesnaski pomiędzy wieszczami nie ustawały. Słowacki napisał „Kordiana”, w którym oprócz przedstawienia wizerunku epoki i romantycznych losów pokolenia powstańczego, polemizował z „Dziadami”. Legendarnym wydarzeniem w historii polskiej literatury była uczta, na której spotkali się dwaj przeciwnicy. Doszło wtedy do pojedynku na poetyckie słowa. Wydawało się, że wrogowie doszli do porozumienia, jednak późniejsze opinie sugerowały, że pojedynek wygrał Mickiewicz, a „Tygodnik Literacki” wydrukował tekst, w którym Słowacki został przedstawiony jako człowiek pyszny i zawistny. Oburzony poeta napisał „Beniowskiego” wyrażając swój żal do adwersarzy. Poemat wzbudził burzę, ale pojawiły się również pochlebne opinie. Na liczne negatywne recenzje swoich dzieł odpowiadał nie szczędząc ostrych słów swoim przeciwnikom, przez co nastawiał przeciw sobie całą promickiewiczowską emigrację.

Słowacki w swoim życiu odbył liczne podróże. Zwiedził Londyn, Ukrainę, mieszkał w Szwajcarii. Na zaproszenie wujostwa Januszewskich poeta w 1836 rozpoczął podróż do Włoch. Podczas pobytu w Rzymie zaprzyjaźnił się z Zygmuntem Krasińskim, który był jedną z nielicznych osób doceniających jego

twórczość. Z Rzymu udał się na Wschód przez Grecję, Egipt, Syrię i Palestynę. Ślad z wyprawy pozostał w utworze „Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu”. Słowacki zaczął wtedy pisać dziennik uważany za wirtuozerski poemat dygresyjny.

Ważna była dla Słowackiego istota poezji. Pragnął poezji prostej, niewymuszonej. Szczerze wierzył w to o czym pisał. Dla najbliższych osób był człowiekiem nieodgadnionym, miał niejedno oblicze. Twardo stąpał po ziemi. Często rodziły się konflikty z jego udziałem. Za głównego przeciwnika miał Mickiewicza. Pod koniec życia coraz częściej go doceniano. Pomimo niezrozumienia wśród większości Polaków przyciągał do siebie młodych, inteligentnych ludzi. Zmarł 3 kwietnia 1849 w Paryżu. O jego śmierci poinformowała „Trybuna Ludów”, pismo polityczne, którego założycielem i redaktorem był Adam Mickiewicz.

W Roku Juliusza Słowackiego przypominamy sylwetkę wieszczka. Prezentowane zestawienie bibliograficzne, obejmujące artykuły i pozycje zwarte, podzielono na dwie części: prace biograficzne (od 2000 roku) i omówienia jego twórczości (od 1997 roku).

I. Prace biograficzne

a. Pozycje zwarte

1. BO KRÓLOM był równy... : przemówienie Józefa Piłsudskiego przy składaniu prochów Słowackiego do grobów wawelskich 28 czerwca 1927 roku / oprac. tekstu Jerzy Axer; eseje Jerzy Axer, Andrzej Krawczyk. – Warszawa : OBTA; Kraków : Ośrodek Myśli Politycznej : „Księgarnia Akademicka”, 2002. – 109 s. : fot.
2. JULIUSZ Słowacki / Halina Gacowa. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydaw., 2000. – 556 s. – (Bibliografia literatury polskiej Nowy Korbut. Literatura Romantyzmu; 11)
3. JULIUSZ Słowacki / Alina Kowalczykowa. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2003. – 251 s. : il. – (A To Polska Właśnie)
Bibliogr. s. 236.
4. JULIUSZ Słowacki : geniusz słowa / [red. Katarzyna Beliniak i in.]. – Warszawa : De Agostini Polska. – 47 s. : il. – (Wielcy Polacy; 16)
5. JULIUSZ Słowacki i Grecja nowożytna / Wanda Amarantidou. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006. – 348 s. : il. – (Rozprawy Habilitacyjne Uniwersytetu Łódzkiego)
Bibliogr. s. 295-326.
6. JULIUSZ Słowacki – największy Krzemieńczyk / [kom. red. Halina Czarnocka i in.; red. Z. Jagodziński]. – Ostrów; Biały Dunajec : Ośrodek

„Wołanie z Wołynia”, [2007]. – 127 s. : il. – (Biesiada Krzemieniecka; z. 2), (Biblioteka „Wołania z Wołynia”; t. 54)

Bibliogr. s. 117-121.

Reprint, oryg.: Londyn : Komitet Biesiady Krzemienieckiej, 1985.

7. JULIUSZ Słowacki w Libanie : historia i współczesność / Bożena Czyż-Rkein, Teresa Rębelska-Atallah. – Warszawa : „Adiutor” : Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Arabskiej, 2003. – 176 s. : il., mapa
Bibliogr.
8. JULIUSZA Słowackiego życie i idee religijne / Kamil Kantak. – Biały Dunajec-Ostróg : Ośrodek „Wołanie z Wołynia”, 2003. – 132 s. – (Biblioteka „Wołania z Wołynia”; t. 31)
9. O GDYBYŚCIE mogli górę Mont Blanc z daleka w perspektywie postawić! / Juliusz Słowacki; [wybór tekstów Tadeusz Daszkiewicz]. – Warszawa : „Heliodor”, 2003. – 19 s.
Zawiera fragm. listów J. Słowackiego do matki wg Dzieła. T. 13 Wrocław, 1952.
10. SŁOWACKI – encyklopedia / Rymkiewicz. – Warszawa : „Sic!”, 2004. – 573 s.
Bibliogr. przy hasłach.
11. SŁOWACKI i jego dusza : studium psychoanalityczne / Gustaw Bychowski; wstęp i oprac. Danuta Danek. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2002. – 370 s.
Tekst wg ed.: J. Mortkowicz, Warszawa 1930 r.
12. SŁOWACKI współczesnych i potomnych : w 150 rocznicę śmierci poety / red. Jerzy Borowczyk, Zbigniew Przychodniak. – Poznań : Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2000. – 261 s.
13. SZATANIOŁ : powikłane życie Juliusza Słowackiego / Jan Zieliński. – Warszawa : „Świat Książki”, 2000. – 275 s. : il.
14. WYOBRAŻNIA a biografia : młody Słowacki i ciągi dalsze / Kwiryra Ziemia. – Gdańsk : Słowo/ Obraz Terytoria, 2006. – 401 s. : il.

b. Artykuły

1. BYCHOWSKI, Słowacki, psychoanaliza / Danuta Danek // *Arkusze*. – 2001, nr 5, s. 2-3
Fragm. wstępu do książki Gustawa Bychowskiego „Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne”.
2. GUSTAW Bychowski – zapoznana postać z dziejów kultury polskiej / Danuta Danek // *Twórcość*. – 2001, nr 7, s. 76-86

Fragm. wstępu do książki „Słowacki i jego dusza. Studium psychologiczne”.

3. JAGNIĘ na tęczy : Słowacki w Szwajcarii / Jan Zieliński // *R z e c z p o s p o l i t a*. – 2000, nr 30, s. D2
4. JULIUSZ Słowacki: „W sztambuchu Marii Wodzińskiej” / Janina Zielakowa // *Pr. Polonist.* – 2003, ser. 58, s. 61-66
5. LITWA na mapie Europy Słowackiego / Marek Troszyński // *Prz. Wsch.* – 2000, z. 4, s. 757-773
6. OGRÓD przy Muzeum Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu / Dorota Sikora // *Krajoobr. Dziedzic. Nar.* – 2002, [nr] 3, s. 55-57
7. POŚMIERTNY powrót Juliusza Słowackiego do kraju / Bolesław Faron // *Prz. Hum.* – 2000, nr 1/2, s. 11-30
8. REFLEKSJE w krypcie Słowackiego / Adrianna Świechowska // *Niedziela*. – 2009, nr 14, s. 20-21
9. SŁOWACKI a Śląsk / Czesława Mykita-Glensk // *Śl. Opol.* – 2000, nr 1, s. 7-13
10. SŁOWACKI wedle Jana Zielińskiego / rozm. przepr. Jan Zdzisław Brudnicki // *Mag. Lit.* – 2000, nr 1, s. 9-10
O książce „SzatAnioł. Powikłane życie Juliusza Słowackiego”.
11. SZEŚĆ fragmentów z książki „Słowacki. Encyklopedia” / Jarosław Marek Rymkiewicz // *Odra*. – 2004, nr 5, s. 46-56

II. Omówienia twórczości

a. Pozycje zwarte

1. ARCHEOLOGIA wyobraźni : studia o Słowackim i Norwidzie / Włodzimierz Szturc. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2001. – 245 s.
2. AUSTERIA „Pod Królem-Duchem” : raptularz lat ostatnich Juliusza Słowackiego / Marek Troszyński. – Warszawa : Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza, 2001. – 288 s. : il.
3. BALLADYNA Juliusza Słowackiego / oprac. Danuta Polańczyk. – Lublin : Biblioteka Wysyłkowa, 2003. – 49 s. – (Biblioteczka Opracowań; z. nr 80)
Bibliogr. s. 48-49.
4. BÓG Aktor : romantyczny teatr świata / Paweł Goźliński. – Gdańsk : Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria, 2005. – 505 s. : il.
Bibliogr. s. 475-487.
5. „CHCESZ ty, jak widzę, być dawnym Polakiem” : studia i szkice o twórczości Słowackiego / Marek Piechota. – Katowice : Wydawnictwo Uni-

wersytetu Śląskiego, 2005. – 183 s. : il. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 2315)

6. DANTE romantyków : recepcja Boskiej Komedii u Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i Norwida / Agnieszka Kuciak. – Poznań : Wydaw. Naukowe UAM, 2003. – 252 s. – (Filologia Polska / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; nr 78)
Bibliogr.
7. DRAMAT i teatr Juliusza Słowackiego : rekonesans / Magdalena Chacko. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2006. – 246 s. : il. – (Dramat, Teatr 14), (Acta Universitatis Wratislaviensis; no 2851)
8. FRAGMENTY o Słowackim / Michał Kuziak; Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku. – Słupsk : Wydaw. Uczelniane PAP, 2001. – 191 s.
9. FUNKCJA i estetyka motywów drzewa i lasu w twórczości Juliusza Słowackiego / Ewa Grzęda. – Wrocław : „Sudety”, 2000. – 201 s. : il.
10. GDAŃSK trzech wieszczów / Paweł Dzianisz. – Gdańsk : „Polnord – Oskar”, 2000. – 64 s. : il.
11. IRONIA i mistyka : doświadczenia graniczne wyobraźni poetyckiej Juliusza Słowackiego / Jarosław Ławski; Uniwersytet w Białymstoku. Instytut Filologii Polskiej. Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu. – Białystok : Wydaw. UwB, 2005. – 582 s. : il.
Bibliogr. s. 553-565.
12. „JESTEM jak człowiek, który we śnie lata...” : o symbolice ptaków w twórczości Juliusza Słowackiego / Dorota Kulczycka. – Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2004. – 252 s.
Bibliogr. s. 238-251.
13. JĘZYK czterech żywiołów : kreacje obrazów w liryce Juliusza Słowackiego / Urszula M. Łebkowska. – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006. – 153 s.
Bibliogr. s. 139-145.
14. JULIUSZ Słowacki : dzieje twórczości / Juliusz Kleiner; oprac. Jerzy Starnawski., T. 1, Twórczość młodzieńcza; T. 2, Od Balladyny do Lilli Wenedy; T. 3, Okres Beniowskiego; T. 4, Poeta mistyk. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2003. – 4 t. : (277; 334; 302; 680 s.)
15. JULIUSZ Słowacki – poeta ciągle aktualny, ale okaleczony : analiza i interpretacja utworów objętych programem szkół / Stanisław Kasperski. – Lublin : „Polihymnia”, 2003. – 161 s. : il.
Bibliogr. s. 147-150.

16. JULIUSZ Słowacki – poeta europejski / red. Maria Cieśla-Korytowska, Włodzimierz Szturc, Agnieszka Zioliłowicz. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2000. – 205 s.
17. JULIUSZ Słowacki w literaturze XIX i XX wieku / pod red. Eugenii Łoch; Lubelskie Towarzystwo Naukowe. – Lublin : LTN, 2002. – 284 s.
18. JULIUSZ Słowacki : wyobraźnia i egzystencja / pod red. Michała Kuziaka; Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku. – Słupsk : Wydaw. Uczelniane PAP, 2002. – 342 s.
19. JULIUSZA Słowackiego genezyjska koncepcja człowieka / Bożena Adamkowicz-Iglińska. – Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2001. – 135 s. : il.
Bibliogr.
20. KAROL Wojtyła : artysta-kapłan : w 80 rocznicę urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II, 18 maja 2000, Poznań / Danuta Michałowska opowiada. – Poznań : „Prospekt”, 2000. – 60 s. : il.
21. KONWENCJE wyobraźni : o szeregach motywów w twórczości Słowackiego i Krasińskiego / Anna Krysztofiak. – Katowice : Wydaw. UŚ, 2001. – 188 s. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 2010)
Bibliogr.
22. KORDIAN Juliusza Słowackiego / oprac. Irena Nowacka. – Lublin : Wydawnictwo Biblios, 2006. – 37 s. – (Biblioteczka Opracowań; z. nr 6)
Bibliogr. s. 36.
23. KRÓL Duch Juliusza Słowackiego a epepeja słowiańska / Mikołaj Sokołowski. – Warszawa : Instytut Badań Literackich PAN, 2004. – 237 s.
24. KSIĄŻĘ Niezłomny : hiszpański pierwowzór i polski przekład / Beata Baczynska. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2002. – 233 s. : il. – (Acta Universitatis Wratislaviensis; no 2354), (Dramat – Teatr; 5)
Bibliogr. s. 194-206.
25. MARIA Stuart : dramat Juliusza Słowackiego / Leszek Libera. – Zielona Góra : Uniwersytet Zielonogórski, 2003. – 235 s.
26. METAMORFOZY świata w poezji Juliusza Słowackiego / Leszek Zwierzynski; Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach. Komisja Historycznoliteracka. – Katowice : „Gnome”, 2003. – 69 s. – (Spotkania z Literaturą, 28)
Bibliogr.
27. MICKIEWICZ, Słowacki, Krasiński : romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty : studia / pod red. Ewy Owczarz i Jerzego Smulskiego.

- Łowicz : Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna, 2001. – 353 s.
Mater. z konferencji, Łowicz 21-22 października 1999 r.
28. MICKIEWICZ, Słowacki : szkice i rozprawy / Leszek Libera. – Zielona Góra : Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego. Wydaw., 2000. – 138 s.
29. MISTERIUM romantyczne : liturgiczno-rytualne wymiary świata przedstawionego w III części Dziadów Adama Mickiewicza, Nie-Boskiej komedii Zygmunta Krasińskiego i Księdzu Marku Juliusza Słowackiego / Joanna Jagodzińska. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2006. – 316 s.
Bibliogr. s. 307-316.
30. MISTYCZNE symbole i polityczne realia : studia i głosy / Jarosław Maciejewski; wstęp i dobór tekstów Jerzy Fiećko i Zbigniew Przychodniak; Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. – Poznań : PTPN, 2007. – 186 s. : il. – (Klasyki Nauki Poznańskiej; t. 4)
Nota bibliogr. s. [187].
31. MISTYKA i wyobraźnia : Słowackiego romantyczna teoria poezji / Magdalena Saganiak; Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Literaturze Polskiej. – Warszawa : LBL – Instytut Badań Literackich. Wydaw., 2000. – 320 s. – (Rozprawy Literackie; 79), (Z Prac Instytutu Badań Literackich PAN)
32. MISTYKA Słowackiego / Jan Gwałbert Pawlikowski; red. Maria Cieśla-Korytowska. – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008. – 422 s. – (Komparystyka Polska. Tradycja i Współczesność)
33. MISTRZ „czerwonego rymu” : Słowacki / Andrzej Kotliński; Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Literaturze Polskiej. – Warszawa : IBL – Instytut Badań Literackich. Wydaw., 2000. – 222 s. – (Rozprawy Literackie; 78), (Z Prac Instytutu Badań Literackich PAN)
34. MOTYWY pasyjne w liryce wielkich romantyków : Mickiewicz – Słowacki – Krasiński / Waclaw Pyczek; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Instytut Filologii Polskiej. Katedra Literatury Polskiej Oświecenia i Romantyzmu. – Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Instytut Filologii Polskiej, 2008. – 354 s.
Bibliogr. s. 327-343.
35. MUZYKA w poezji wieszczów / Irena Chyła-Szypułowa. – Kielce : Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Wydaw., 2000. – 177 s. : il., nuty
Bibliogr.

36. NARODY i historia / pod red. Arkadego Rzegockiego. – Kraków : OMP : „Księgarnia Akademicka”, 2000. – 307 s. – (Studia i Analizy / Ośrodek Myśli Politycznej; 1)
37. NIE tylko o „Kordianie” : studia nad twórczością Juliusza Słowackiego / Mieczysław Ingłot. – Wrocław : Dolnośląskie Wydaw. Edukacyjne, 2002. – 248 s.
Nota bibliogr.
38. ODCZYTYWANIE romantyków : szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim / Jacek Brzozowski. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2002. – 288 s.
Nota bibliogr.
39. ORFEUSZ romantyków : mit o Orfeuszu w twórczości Juliusza Słowackiego i Géraarda de Nerval w kontekście epoki / Magdalena Siwiec. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2002. – 356 s. : il.
Bibliogr.
40. POEZJA „nutami niesiona” : o muzycznej recepcji twórczości Juliusza Słowackiego / Agata Seweryn; Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Literaturze. – Warszawa : Instytut Badań Literackich PAN. Wydawnictwo, 2008. – 338 s. : il. – (Rozprawy Literackie; 86)
Bibliogr. kompozycji muzycznych do dzieł J. Słowackiego s. 186-316.
41. POEZJE Juliusza Słowackiego / oprac. Danuta Polańczyk. – Lublin : Wydawnictwo Biblios, 2006. – 45 s. – (Biblioteczka Opracowań; z. nr 47)
Bibliogr. s. 43-44.
42. PRZYBOŚ i romantycy / Barbara Łazińska. – Warszawa : „Anta”, 2002. – 249 s.
43. ROK Słowackiego w Przemysłu : materiały z konferencji naukowej, Przemysł 24-25 XI 1999 r. / [red. nauk. Jerzy Starnawski]; Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu. – Przemysł : TPN, 2001. – 90 s. : il. – (Biblioteka Przemyska; t. 39)
44. ROMANTYCY i kapłani : hierofania, teofania, świętość / Danuta M. Lebioda. – Bydgoszcz : Wydaw. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2003. – 203 s. : il.
Bibliogr. s. 191-197.
45. ROMANTYCZNA literatura wobec nauki : Henryk Offerdingen Novalisa i Genesis z Ducha Słowackiego / Ewa Kochanowska. – Wrocław : „Atut” – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe, 2002. – 192 s. – (Wydanie Specjalne Orbis Linguarum; t. 17)
Bibliogr.

46. RZECZY piekielne : wokół Poematu Piasta Dantyszka Juliusza Słowackiego / Mariusz Jochemczyk. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2006. – 204 s. : il. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach)
Bibliogr. s. 189-194.
47. SŁOŃC ogromnych kręgi... : malarskie inspiracje Słowackiego / Olaf Kryowski. – Warszawa : „Verbinum”, 2002. – 183 s., 16 s. tabl. kolor. : il.
48. SŁOWACKI i Ukraina / pod red. Marii Woźniakiewicz-Dziadosz. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2003. – 117 s. : il.
Mater. konferencji nauk., Lublin 26-27 listopada 1999 r.
49. SŁOWACKI – kosmogonia / Dariusz Tomasz Lebioda. – Bydgoszcz : „Gradar”, 2004. – 543 s. : il.
Bibliogr. s. 507-520.
50. SŁOWACKI nie-mistyczny / Dariusz Seweryn; Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Humanistycznych. – Lublin : Redakcja Wydawnictw KUL, 2001. – 218 s.
51. SŁOWACKI teatralny / [red. Krzysztof Kurka]. – Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2006. – 277 s. – (Filologia Polska [Wydawnictwo Naukowe UAM] Kolekcja Teatralna; nr 93)
52. SŁOWNIK rymów Juliusza Słowackiego / Marian Jeżowski. – Lublin : TNKUL, 2002. – 741 s. – (Prace Wydziału Historyczno-Filologicznego / Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; 94)
53. SZKOLNA recepcja Słowackiego w XIX i pierwszej połowie XX wieku / Henryk Gradkowski; Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie. – Częstochowa : Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, 2004. – 235 s.
54. ŚWIAT z tajemnic wypowiedziany... : studia o „Samuelu Zborowskim” Juliusza Słowackiego : praca zbiorowa / pod red. Marii Kalinowskiej, Janusza Skuczyńskiego i Magdaleny Bizior; Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Literatury Polskiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. – Toruń : Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006. – 382 s. : il. – (Antyk Romantyków)
55. W STRONĘ Jerozolimy słonecznej : kategoria światła w wizerunkach postaci w „Królu Duchu” J. Słowackiego / Pelagia Bojko; Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Akademii Świętokrzyskiej, 2008. – 175 s.
Bibliogr. s. 165-172.

56. W 190. rocznicę urodzin i 150. rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego : materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 11 grudnia 1999 roku przez Instytut Filologii Polskiej Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim / pod red. Stanisława Fryciego; Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydaw. Piotrkowskie, 2000. – 126 s. : il.
57. W SZWAJCARII : studium o Juliuszu Słowackim / Leszek Libera. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2001. – 243 s.
58. WALKA o rząd dusz : studia o literaturze i polityce Wielkiej Emigracji / Zbigniew Przychodniak. – Poznań : Wydaw. Naukowe UAM, 2001. – 360 s. : il. – (Filologia Polska / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; nr 67)
- Bibliogr.
- Zawiera także teksty Maurycego Mochnackiego i Adama Mickiewicza częśc. równol. fr., pol.
59. WŁOSKIE przekłady dzieł Juliusza Słowackiego / Olga Płaszczewska. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2004. – 196 s.
- Bibliogr. s. 184-191.
60. WOKÓŁ Słowackiego / [red. Barbara Szeffer]. – Łódź : Unia Polskich Pisarzy Lekarzy, 2000. – 40 s. : il. – (Zeszyty UPPL; 2000/1 (12))
61. WYBRANE liryki genezyjskie / Juliusz Słowacki; wybrał, oprac. i podał do dr. Krzysztof Biliński. – Nowa Ruda : Wydawnictwo „Maria”, 2007. – 68 s.
- Bibliogr. s. 32-35.
62. WYOBRAŹNIA Juliusza Słowackiego : materiały konferencji naukowej, Bydgoszcz, 21 kwietnia 2004 roku / pod red. Dariusza Tomasza Lebiody. – Bydgoszcz : [Gradar Wydawnictwo-Drukarnia], 2006. – 286 s. : il. – (Biblioteka „Tematu”; nr 1)
63. ZRANIONA iluzja : o „Balladynie” Juliusza Słowackiego i „Kocie w butach” Ludwiga Tiecka / Leszek Libera; Uniwersytet Zielonogórski. – Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2007. – 168 s.
64. ZWIERCIA DŁA Kordiana : rola i maska bohatera w dramatach Słowackiego / Michał Masłowski. – Izabelin : „Świat Literacki”, 2001. – 246 s. : il. – (Nauka o Literaturze Polskiej za Granicą; t. 7)
- Bibliogr., wybór publ. M. Masłowskiego.

b. Artykuły

1. BÓG i kosmogeneza : kilka myśli o sacrum kosmicznym Juliusza Słowackiego / Dariusz Tomasz Lebioda // *A k a n t .* – 2003, nr 3, s. 4-6
2. DRAMAT Lucyfera / Danuta Jagła // *D i a ł o g .* – 2000, nr 5, s. 109-125
„Samuel Zborowski”.
3. DROGA aktora na górę Karmel / Anna R. Burzyńska // *T y g . P o w s z .*
– 2006, nr 13, dod. s. 8
Zawiera rec. książki: *Bóg Aktor : romantyczny teatr świata* / Paweł Goźliński. – Gdańsk, 2005.
4. EGIPSKA kosmogonia solarna Juliusza Słowackiego / Dariusz Tomasz Lebioda // *A k a n t .* – 2003, nr 5, s. 20-21, 24-25
5. FREDRO i Słowacki o aktorach oraz aktorstwie : rekonesans / Marian Urseł // *S t u d . F i l m o z n .* – 2002, t. 23, s. 141-154
6. „GENEZIS z Ducha” a teorie ewolucji przyrodniczej / Juliusz Gromadzki // *Prz . H u m .* – 2000, nr 1/2, s. 57-66
7. GENEZYJSKI Anioł w rodzinnym Krzemieńcu / Stanisław Makowski // *Prz . H u m .* – 2002, nr 6, s. 81-87
8. GENEZYJSKI kontekst wizji pradziejów Polski w „Lilii Wenedzie” Juliusza Słowackiego / Eligiusz Szymanis // *Prz . H u m .* – 2000, nr 1/2, s. 37-45
9. GWIAZDA obłąkana Kordiana / Anna Kuligowska-Korzeniewska // *T y g i e l K u l t .* – 2000, nr 4/6, s. 141-144
10. JULIUSZ Słowacki jako krytyk literacki / Marek Stanisław // *T e k s t y D r u g i e .* – 2003, nr 2/3, s. 270-281
11. JULIUSZ Słowacki w kręgu wczesnoromantycznej filozofii egzystencji : o antropologii muzycznej w twórczości poety / Michał Kuziak // *P a m . L i t .* – 2001, z. 3, s. 43-64
12. JULIUSZA Słowackiego Czarny Anioł Apokalipsy / Arkadiusz Łuba // *K r e s y .* – 2003, nr 4, s. 76-79
13. JULIUSZA Słowackiego genezyjski ideał człowieka / Bożena Adamkiewicz-Iglińska // *Prz . H u m .* – 2000, nr 1/2, s. 47-55
14. JULIUSZA Słowackiego łódź z żaglem i statek parowy / Agnieszka Pietrzyk // *Prz . H u m .* – 2003, nr 2, s. 53-63
15. KONCEPT roli w dramatach Słowackiego / Michał Masłowski // *P a m . L i t .* – 2001, z. 3, s. 65-75
16. KILKA uwag na temat „Króla – Ducha” / Krystyna Ratajska // *P r . P o l o n i s t .* – 2003, ser. 58, s. 91-100
17. KRAJOBRAZY Juliusza Słowackiego Cz. 1 / Jacek Kolbuszewski // *L i t e r a r i a .* – 2001, t. 32, s. 39-73

18. KRZEMIENIEC w „Złotej czasce” Juliusza Słowackiego / Stanisław Makowski // *Pr. Polonist.* – 2003, ser. 58, s. 79-89
19. „KSIĄŻĘ Homburgu” Kleista – pruski „Kordian” / Janusz Skuczyński // *Pr. Polonist.* – 2003, ser. 58, s. 51-60
20. MAZEPA, Schuman i Słowacki / Jerzy Timoszewicz // *Ruch Muzycz.* – 2000, nr 10, s. 24-27
Odnaleziony rękopis zawierający pierwsze sceny opery opartej na dramacie Słowackiego.
21. MECHANIZMY usuwania powtórzeń w pismach politycznych Juliusza Słowackiego ogłoszonych w 1846-1848 / Grzegorz Majkowski // *Pr. Filol.* – 2002, t. 47, s. 273-282
22. METAMORFOZY świata poetyckiego „Marii” Malczewskiego w „Janie Bieleckim” Słowackiego / Jarosław Ławski // *Pam. Lit.* – 2001, z. 3, s. 77-113
23. MIKROKOSMOS Słowackiego / Krzysztof Biliński // *Litteraria.* – 2002, t. 33, s. 45-51
24. MULTIRONIE i wielowersze nie tylko wieszczu / Piotr Krajewski // *Odra.* – 2004, nr 5, s. 101-102
25. „NIEZNANY samobójco, któż pojmie twą biedę?” czyli Ludwiś Szpitznagel – wileński przyjaciel Juliusza Słowackiego / Liliana Czerniawska-Narkowicz // *Med. Dydak. Wychow.* – 2000, nr 1/2, s. 91-98
26. OD FILOZOFII do gnozy, czyli o literackich próbach istoty rzeczywistości / Artur Jocz // *Polonistyka.* – 2003, nr 7, s. 392-396
27. PAN Tadeusz – i co dalej? / Zofia Stefanowska // *Teksty Drugie.* – 1997, nr 1/2, s. 5-17
28. PIEWCA liberalnego kapitalizmu / Andrzej Tomasz Solecki // *Najwyż. Czas.* – 2001, nr 36, s. XXXII
29. „PIRAMIDALNA” zagadka Słowackiego / Leszek Zinkow // *Meander.* – 1997, nr 2, s. 167-173
30. POECI współcześni czytają Słowackiego / Jan Zdzisław Brudnicki // *Mag. Lit.* – 1999, nr 10, s. 11-12
31. „POŚRÓD niesnasków...” Juliusza Słowackiego wobec źródeł biblijnych / Krzysztof Biliński // *Prz. Hum.* – 2000, nr 1/2, s. 31-36
32. PROLEGOMENA do wirtualnego muzeum romantycznego poety / Jan Zieliński // *Pam. Lit.* – 2001, z. 2, s. 79-107
33. PRZEPAŚĆ świata ciemna : kosmogonia alpejska Juliusza Słowackiego / Dariusz Tomasz Lebioda // *Akant.* – 2002, nr 12, s. 10-11
34. QUERCUS sarmaticus w „Beniowskiego” pierwszych pięciu pieśniach / Piotr Staśkiewicz // *Stud. Słowianozn.* – 2002, t. 3, s. 303-323

35. ROZWAŻANIA rocznicowe o Juliuszu Słowackim / Maria Podraza-Kwiatkowska // *Ruch Lit.* – 2000, z. 1, s. 1-10
36. RÓŻA i dziecię : o „Kordianie” Juliusza Słowackiego / Dariusz Kosiński // *Twórczość*. – 2001, nr 6, s. 56-73
37. SEN i przebudzenie Anhellego / Ewa Łubieniewska // *Ruch Lit.* – 2000, z. 6, s. 623-642
38. SŁOWACKI a „liberum veto” / Zygmunt Szczęsny Feliński; oprac. BK // *Najwyż. Czas.* – 2002, nr 11, s. XXVIII-XXIX
Fragm. „Pamiętników”.
39. SŁOWACKI – Chopin – Biegas i metafizyka / Krzysztof Jeżewski // *Tygieł Kult.* – 2000, nr 4/6, s. 126-140
40. SŁOWACKI widziany przez Przybyszewskiego / Krzysztof Biliński // *Litteraria*. – 2001, t. 32, s. 151-158
41. SYMBOLIKA późnych wierszy lirycznych Juliusza Słowackiego / Teresa Skubalanka // *Rocz. Hum.* – 2001/2002, z. 6, s. 379-390
42. ŚMIERĆ Czeczena / Jerzy Axer // *Gaz. Wybor.* – 2000, nr 30, s. 21
Postać Majora w „Fantazym”.
43. „TESTAMENT mój” Juliusza Słowackiego i jego twórcze kontynuacje / Aleksandra Wrońska // *Stud. Słowiańsz.* – 2002, t. 3, s. 15-53
44. UWAGI wokół wiersza „W ostatni dzień...” Juliusza Słowackiego / Jerzy Poradecki // *Pr. Polonist.* – 2003, ser. 58, s. 101-108
45. W KRAINIE duszy – pejzaż wewnętrzny w „Królu-Duchu” Juliusza Słowackiego / Justyna Dąbrowska // *Ruch Lit.* – 2004, z. 1, s. 1-14
46. „WE MGLE stopy – a w błękicie czoła”, czyli rzecz o aniołach Juliusza Słowackiego / Jakub Kołacz // *Prz. Powsz.* – 2002, nr 3, s. 356-366
47. WITOLD wieszcz : czy Gombrowicz był uczniem Słowackiego? / Ewa Graczyk, Alina Kowalczykowa; rozm. przepr. Roman Pawłowski // *Gaz. Wybor.* – 2000, nr 65, s. 16
48. ZGASZONA lampa / Dariusz Kosiński // *Diałog*. – 2003, nr 4, s. 122-131
Analiza dramatu „Maria Stuart”.
49. ZJEDNOCZENIE przeciwieństw i archetyp Cienia : bohater romantyczny a bohater powieści fantasy / Agnieszka M[agdalena] Bąbel // *Albo albo*. – 2001, z. 3, s. 115-122
„Samuel Zborowski” Juliusza Słowackiego i „Czarnoksiężnik z Archipelagu” Ursuli K. Le Guin.

Andrzej Dudziak

Dział Informacji Bibliograficznej i Regionalnej

MIĘDZYNARODOWY ROK ASTRONOMII

Z DOBYWANIE KOSMOSU

Marzenia ludzi o zdobyciu gwiazd są tak stare jak życie człowieka na Ziemi. Dawniej myśli te musiały być ograniczane wyłącznie do obserwacji ciał niebieskich, czym fachowo zajmowali się uczeni czy astronomowie. Nowe możliwości pojawiły się dopiero na początku dwudziestego wieku, od kiedy datuje się rozwój dużych silników raketowych.

U podstaw dzisiejszych sukcesów w zdobywaniu Kosmosu legły osiągnięcia Konstantina Ciolkowskiego, Roberta Goddarda i Reinholda Tillinga, którzy stworzyli zręby technologii raketowej. W okresie późniejszym Wernher von Braun (USA) i Siergiej Korolow (ZSRR) skonstruowali rakiety umożliwiające realizację konkretnych programów kosmicznych. Olbrzymi wkład do projektów wnieśli także Walentin Głuszko, Wasilij Miszin (ZSRR) oraz Bob Gilrath, Christopher C. Kraft (USA).

Przełomowymi wydarzeniami w eksploracji przestrzeni kosmicznej były: umieszczenie na orbicie pierwszego sztucznego satelity Sputnik 1 (4 października 1957 – ZSRR); pierwszy lot kosmiczny Jurija Gagarina (12 kwietnia 1961 – ZSRR); lądowanie człowieka na Księżycu (20 lipca 1969 – USA); umieszczenie na orbicie stacji kosmicznej Salut 1 (23 kwietnia 1971 – ZSRR). Wydarzenia w Kosmosie stanowiły formę wyścigu o prymat w świecie pomiędzy ZSRR i USA i były pilnie obserwowane przez opinię publiczną całego globu.

W 1978 roku do grona kosmonautów dołączył Mirosław Hermaszewski. Polak brał udział w locie do stacji orbitalnej SALUT-6. Po wykonaniu programu badawczego w ósmym dniu załoga wróciła na Ziemię.

Zakończenie zimnej wojny oraz olbrzymie koszty, związane z technologiami kosmicznymi, przyczyniły się do nawiązania współpracy rosyjsko-amerykańskiej, co zaowocowało wspólną misją Sojuz-Apollo (15 lipca 1975). W latach dziewięćdziesiątych powstał plan budowy stacji kosmicznej, w której mogliby stałe przebywać ludzie. Program ten został uruchomiony w wyniku połączenia projektów budowy stacji rosyjskiej Mir 2, amerykańskiej Freedom oraz europejskiej Columbus. Od 2000 roku na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej pracują i prowadzą eksperymenty okresowo wymieniani astronauty. Do stacji odbywają się liczne loty załogowe i bezzałogowe, również pojazdów transportowych. W projekcie bierze udział 16 krajów (stan na czerwiec 2008 roku). Do

tej pory nie poinformowano o żadnym przełomowym odkryciu dokonanym w czasie badań na orbicie.

Trwają prace, których celem jest poznanie Marsa. Wizjonerzy snują projekty misji załogowej, choć aktualnie nie ma możliwości technicznych do zrealizowania takiej wyprawy.

Potencjalna eksploatacja przestrzeni kosmicznej budzi nadzieje, ale również niepokój. Powszechnie uważa się, że badania związane z opanowywaniem Kosmosu przyczyniają się do rozwoju techniki (lasery, zdalne sterowanie obiektów, teleskopy) cywilnej i wojskowej. Jednak umieszczone na orbicie urządzenia, wykorzystywane w celach militarnych są potencjalnym celem ataku i grożą realizacją „gwiazdnych wojen” z trudnymi do przewidzenia konsekwencjami.

W Międzynarodowym Roku Astronomii, w którym przypada 40 rocznica lądowania człowieka na Księżycu, zamieszczamy zestawienie o osiągnięciach w zdobywaniu przestrzeni kosmicznej. Zawiera ono wybór pozycji zwartych (od 1973 roku) oraz artykułów (od 2002 roku). Prezentowany materiał został podzielony na cztery części. Znajdują się w nich opracowania ogólne, biografie wizjonerów, naukowców, konstruktorów; prace o lotach kosmicznych i ich uczestnikach oraz omówienia programów kosmicznych i technicznych aspektów lotów.

Strony internetowe:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Eksploracja_kosmosu

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Astronautyka>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Miros%C5%82aw_Hermaszewski

<http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,30-lat-temu-Miroslaw-Hermaszewski-polecial-w-kosmos,wid,10089067,wiadomosc.html?ticaid=184e3>

I. Opracowania ogólne

a. Pozycje zwarte

1. ASTRONAUTYKA służy ludziom na Ziemi / Olgierd Wołczek. – Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1972. – 344 s. : il., mapy. – (Omega : biblioteka wiedzy współczesnej; 234)
2. BŁĘKITNA kropka : człowiek i jego przyszłość w kosmosie / Carl Sagan. – Warszawa : Pruszyński i S-ka, 1996. – 534 s. : il. – (Na Ścieżkach Nauki)
Bibliogr.
3. CYWILIZACJE niehumanne / Lucjan Znicz. – Warszawa : „Amber”, 2002. – 208 s. : il., mapy. – (Księgi Tajemnic)

4. CZY istnieje życie poza Ziemią?. – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1980. – 96 s. : il.
5. DWUNASTA planeta : księga pierwsza kronik Ziemi / Zecharia Sitchin. – Warszawa : „Prokop”, 1996. – 396 s. : il., mapy
Bibliogr. s. 394-[397].
6. DZIURA w niebie / Isaac Asimov. – [Łódź] : „Pandora”, 1997. – 235 s.
7. GENESIS jeszcze raz : czy współczesna nauka dościga stan wiedzy starożytności / Zecharia Sitchin. – Warszawa : „Prokop”, 1997. – 302 s. : il.
8. HISTORIA podboju kosmosu / Tim Furniss. – Warszawa : „Świat Książki”, 2004. – 182 s. : il.
9. ILUSTROWANY atlas Kosmosu / Heather Couper i Nigel Henbest; il. Luciano Corbella. – Wyd. 2 popr. – Warszawa : „Solis”, 2002. – 64 s. : il. kolor., mapy
10. KOSMOS / John Farndon. – Poznań : Podsiedlik-Raniowski i Spółka, 2002. – 64 s. : il. kolor., mapy. – (1000 Rzeczy, Które Musisz Wiedzieć)
11. KOSMOS a zbrojenia : aspekty polityczne, militarne, prawne / Andrzej Jacewicz, Jerzy Markowski. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1988. – 463 s. : il.
12. KOSMOS. Cz. 2 / [oprac. red. Darek Saracyn]. – Warszawa : Media Service Zawada, 2006. – 20 s. : il. – (Encyklopedia Młodego Odkrywcy 10)
13. KOSMOS, dinozaury, uczeni / Isaac Asimov. – [Łódź] : „Pandora”, 1994. – 235 s. – („Pandora” Science)
14. KOSMOS i jego zdobywcy / napisała Carole Stott; zdjęcia Steve Gorton. – Warszawa : „Arkady”, 1999. – 59 s. : il. – (Patrzę, Podziwiam, Poznaję)
15. KOSMOS – ludziom / Michaił Riebow. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1981. – 180 s.
16. KOSMOS : zbiór najnowszych wiadomości i zdjęć / Diane Stephens. – [Warszawa : Firma Księgarska Jacek i Krzysztof Olesiejuk – Inwestycje, 2006]. – 31 s. : il. – (Pytania i Odpowiedzi)
17. NAJWIĘKSZA przygoda ludzkości / Tadeusz Podwysocki. – Warszawa : „Iskry”, 1983. – 261 s.
18. NARODZINY cywilizacji kosmicznej / Robert Zubrin. – Warszawa : Prószyński i S-ka, 2003. – 376 s. : il., mapa. – (Na Ścieżkach Nauki)
19. NIEBO nad głową / Zygmunt Pikulski. – Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1980. – 355 s.
20. NOWE możliwości w badaniach kosmicznych / Hieronim Hurnik; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. – Poznań : UAM, 1979. – 7 s. – (Wykłady Inauguracyjne; nr 18)
21. PALEOASTRONAUTYKA / Lucjan Znicz. – [Wyd. 2]. – Gdańsk : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1983. – 299 s. : il. – (Goście z Kosmosu? ; 1)

22. *PODOBÓJ Kosmosu* / Brian Jones. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1992. – 63 s. : il. – (Świat Wokół Nas)
23. *PODOBÓJ kosmosu* / David Shayler. – Janki k. Warszawy : „Morex”, 1998. – 48 s. : il., 1 mapa. – (Podróże przez Historię)
24. *PODOBÓJ kosmosu* / Lorenzo Pinna. – Warszawa : „Bellona”, 2000. – 94 s. : il. – (Na Ścieżkach Wiedzy : encyklopedia edukacyjna; t. 6)
25. *SŁOWNIK lotniczo-kosmonautyczny polsko-angielsko-rosyjski* / Sergiusz Czerni. – Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 1984. – 1 wol. (229, 147, 122 s.)
26. *[TYSIĄC] 1000 słów o rakiecie i kosmosie* / Olgierd Wołczek. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Obrony Narodowej, 1976. – 231 s. : il., mapy
27. *W KRĘGU astronautyki* / Olgierd Wołczek; il. [kolor.] Maciej Jędrzyk. – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1980. – 213 s. : il., mapy
28. *WSZECHŚWIAT* / [aut. Brian Williams]. – Poznań : Podsiadlik-Raniowski i Spółka, 2003. – 39 s. : il. – (Największe, Najstynniejsze, Najciekawsze)
29. *WSZECHŚWIAT : [zobacz, rozpoznaj i naucz się nazywać...]*. – Warszawa : „Arkady”, 1995. – 63 s. : il. – (Ilustrowane Słowniki)

b. Artykuły

1. DRUGA strona Księżycy / Bożena Kastory // *Newsweek Polska*. – 2007, nr 39, s. 82-84, 86
Początki podboju kosmosu.
2. INTELIGENCJA w kosmosie / Paweł Górecki // *Newsweek Polska*. – 2006, nr 25, s. 70-71
3. PIĘĆDZIESIĄT lat kosmicznych wlotów i upadków / Małgorzata Minta-Kobus // *Dziennik* (Wyd. 2). – 2008, nr 180, s. 24-25
4. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat w kosmosie : rocznicowe rozważania / George Musser // *Świat Nauki*. – 2007, nr 10, s. 6, 8-12
5. PO CO nam kosmos? : 50 lat po sputniku / Piotr Cieśliński // *Gaz. Wybor.* – 2007, nr 232, s. 24
6. POLOWANIE na komety / Tomasz Rożek // *Wprost*. – 2004, nr 8, s. 80-81

II. Wizjonerzy, naukowcy, konstruktorzy – biografie

a. Pozycje zwarte

1. *ATOM, ludzie, Kosmos* / Olgierd Wołczek. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1976. – 196 s. : il.

2. ARY Szternfeld – pionier kosmonautyki / Władysław Geisler. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1981. – 252 s. : il.
Bibliogr. prac nauk. i publikacji A. Szternfelda s. 243-248.
3. KONSTANTY Ciołkowski czyli Kosmos Szczęśliwy / Jan Ciechanowicz. – Rzeszów : „Fosze”, 1999. – 280 s. : il. – (Filozofia kosmizmu : (z historii idei) / Jan Ciechanowicz; t. 1)
Bibliogr. s. 273-280.
4. KOPERNIK, astronomia, astronautyka : przewodnik encyklopedyczny / [teksty napisali Barbara Bieńkowska i in.; red. Włodzimierz Zonn]. – Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, 1973. – 335 s. : il., mapy
Bibliogr.
5. OD KOPERNIKA do kosmonautów / Edward Karłowicz. – Warszawa : Biuro Wydawniczo-Propagandowe RSW „Prasa, Książka, Ruch”, 1974. – 102 s. : il.
6. OJCOWIE kosmonautyki / Andrzej Marks. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1984. – 190 s.
7. ORBITY sputników Ary Sternfeld obliczał w Łodzi w latach 1932-33 / Mirosław Zbigniew Wojalski. – Wyd. 2. – Łódź : Zora, 2002. – 48 s. : il.
8. SIERGIEJ Korolow : o krok od zwycięstwa w wyścigu na Księżyc / James Harford. – Warszawa : Prószyński i S-ka, [2006]. – 366 s. : il.
Bibliogr. s. 349-352.
9. WERNHER von Braun : z „Dory” na Księżyc / Dennis Piszkiwicz. – Warszawa : „Bellona”, 2002. – 295 s. : il. – (Brunatna Seria : narodziny zła : biografie)
Bibliogr.
10. WIZJONER kosmosu Konstanty Ciołkowski / Andrzej Trepka. – Katowice : Wydaw. „Śląsk”, 1974. – 414 s. : il.
Bibliogr.

b. Artykuły

1. KOSMICZNY pisk : czerwony księżyc nad Ameryką / Bruno Preisendörfer // F o r u m . – 2007, nr 40, s. 52-56
2. KWIATKOWSKI kontra Ciołkowski? / Wojciech Skaba // N a j w y ż . C z a s . – 2004, nr 26, s. XXXVI-XXXVII
3. WYŚLAŁ Chiny w kosmos / Piotr Cieśliński // G a z . W y b o r . – 2008, nr 240, dod. Duży Format nr 40, s. 10-11
4. ZAPOMNIANY ojciec kosmonautów : wielka przeprowadzka / Ksenija Hahonina // F o r u m . – 2007, nr 15, s. 60-61

III. Loty kosmiczne, kosmonauci, wspomnienia

a. Pozycje zwarte

1. DROGA Polaka na orbitę / Emil Bil, Bronisław Hynowski. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Obrony Narodowej, 1978. – 222 s. : il.
2. DROGA w kosmos / Jurij Gagarin. – Warszawa : Wydaw. Min. Obrony Narodowej, 1981. – 440 s. : il.
3. GAGARIN = kosmiczne kłamstwo? / István Nemere. – Bielsko-Biała : „Kleks”, 1990. – 108 s.
4. MOJA błękitna planeta / Herman Titow. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Obrony Narodowej, 1975. – 274 s. – (Pamiętniki)
5. PAMIĘĆ serca : wspomnienia matki pierwszego kosmonauty spisane przez Tatianę Kopyłową / Anna Gagarina. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1989. – 351 s. : il.
6. [PIĘTNASTEGO] 15 lipca 1975 r. o godz. 15.37 z kosmodromu Bajkonur... / Jerzy Rakowski. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydaw., 1975. – 126 s. : il.
7. POLAK w Kosmosie / Andrzej Marks. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1978. – 286 s. : il.
8. POLAK melduje z kosmosu / Emil Bil, Jerzy Rakowski. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1978. – 203 s. : il. – (Miniatury Lotnicze)
9. POLSKA w kosmosie / Paweł Elsztajn. – Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 1978. – 178 s. : il. – (Biblioteczka Skrzydlatej Polki; 1)

b. Artykuły

1. ASTRONAUTÓW ocalił długopis / Krzysztof Kęciek // *Przeгляд*. – 2006, nr 31, s. 62-63
2. CO DAŁ światu lot Gagarina? / Ryszard Badowski // *Polityka*. – 2007, nr 11, dod. Cywilizacja z. 3, s. 42-45
3. DWA dni walki o przetrwanie : rosyjscy kosmonauci ćwiczą za kręgiem polarnym, jak przeżyć w kilkudziesięciostopniowym mrozie / Jacek Pańkiewicz // *Przeгляд*. – 2005, nr 51/52, s. 88-90
4. [DWIEŚCIE czterdzieści] 240 kosmicznych spacerów / Krzysztof Kęciek // *Przeгляд*. – 2005, nr 14, s. 66-67
5. DZIEWICA w kosmosie / Krzysztof Trębski // *Wprost*. – 2005, nr 14, s. 50, 52, 54

6. DZIEWICA w kosmosie : od 2008 r. będzie można wynająć pokój w hotelu na orbicie okołoziemskiej / Robert Gontarek // *Wprost*. – 2007, nr 40, s. 76-79
7. GAGARIN: Nu, pojechali! / Jurij Gagarin; oprac. Marcin Wojciechowski // *Gaz. Wybor.* – 2009, nr 86, dod. *Gazeta na Wielkanoc*, s. 22
Fragm. rozmów J. Gagarina z Ziemią.
8. GWIAZDOR / Zygmunt Miłoszewski // *Newsweek Polska*. – 2006, nr 30, s. 88-89
Zawiera rec. książki: *Gwiazdny bohater : prawda i legenda o Juriju Gagarinie*.
9. HERMASZEWSKI był w kosmosie... / Jerzy Burliński // *Najwyż. Czas.* – 2003, nr 27/28, s. XL-XLI
10. HEROSI w kosmosie / Marcin Rotkiewicz // *Polityka*. – 2007, nr 13, s. 80-81
11. HOUSTON, mamy problem / Anna Piotrowska // *Rzeczpospolita (W3)*. – 2009, nr 8, s. A16-A17
12. ILAN dotyka nieba [korespondencja z Tel Awiwu] / Kataw Zar // *Najwyż. Czas.* – 2003, nr 4, s. XXII-XXIII
Udział izraelskiego kosmonauty w locie promu kosmicznego Columbia.
13. JEGO 108 minut : Jurij Gagarin – pierwszy człowiek w kosmosie / Andriej Kisliakow // *Trybuna (Wyd. 3)*. – 2006, nr 87, s. 7
14. KATASTROFY astronautyczne / Tadeusz Zbigniew Dworak // *Urania*. – 2004, nr 1, s. 11-13
15. KOLUMB kosmosu : nieznanne fakty z życia Jurija Gagarina / Ryszard Badowski // *Świat Nauki*. – 2007, nr 4, s. 80-82, 84
Zawiera rec. książki: *Gwiazdny bohater : prawda i legenda o Juriju Gagarinie*.
16. MIĘDZY Kosmosem a Ziemią / Jan Strzałka // *Tyg. Powsz.* – 2006, nr 38, dod. s. 15
Zawiera rec. książki: *Gwiazdny bohater : prawda i legenda o Juriju Gagarinie*.
17. POLAK z Sojuza / Mirosław Hermaszewski; rozm. przepr. Włodzimierz Kalicki // *Gaz. Wybor.* – 2008, nr 145, dod. *Duży Format* nr 24, s. 2-6
18. PRZEZ trupy do gwiazd / Jacek Szubrycht // *Przekrój*. – 2008, nr 12, s. 80-85
19. TRAGICZNY finał Columbii / Andrzej Marks // *Urania*. – 2003, nr 2, s. 79

20. TRUDNE życie na orbicie / Aleksandra Kowalczyk // *Przekrój*. – 2007, nr 15, dod. Przewodnik Naukowy, s. 36-39
21. ZOSTAŁ tylko dym / Marcin Rotkiewicz // *Polityka*. – 2006, nr 4, s. 78-80
Katastrofy promów kosmicznych.

IV. Programy kosmiczne, problemy techniczne

a. Pozycje zwarte

1. AMERYKAŃSKIE załogowe programy kosmiczne w latach 1958-2002 / Łukasz Wilczyński. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2004. – 176 s. : il.
Bibliogr. s. 172-176.
2. CZY w kosmosie trzeszczy w uszach : pasjonująca relacja trzykrotnego uczestnika misji wahadłowca Atlantis / R. Mike Mullane. – Warszawa : Prószyński i S-ka, 2003. – 236 s. : il., mapy
3. INTERKOSMOS znaczy współpraca : praca zbiorowa. – Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 1985. – 265 s. : il. – (Biblioteczka Skrzydlatej Polski; 33)
4. KIERUNEK Księżyc : kulisy amerykańskiego programu księżycowego / Alan Shepard, Deke Slayton oraz Jay Barbree i Howard Benedict; ze wstępem Neila Armstronga. – Warszawa : Prószyński i S-ka, 2001. – 399 s. : il.
5. KRZYK w kosmosie / Marek Jarosiński. – Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 1991. – 237 s. : il.
Bibliogr. s. 234-235.
6. MEDYCYNA i psychologia kosmiczna / Krzysztof Kwarecki, Jan Terelak. – Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1980. – 246 s. : il. – (Omega)
Bibliogr. s. 244.
7. NA PODBÓJ Księżyc / Norman Mailer. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1978. – 551 s.
8. PARADOKSY kosmonautyki / Ary Szternfeld. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, [1987]. – 156 s.
9. PLANETARIUM Lotów Kosmicznych / Jadwiga Biała. – Olsztyn : PLK, 1979. – 23 s. : il.
10. PODBÓJ kosmosu : historia programów kosmicznych / T. A. Heppenheimer. – Warszawa : „Amber”, 1997. – 438 s. : il. – (Tajemnice Nauki)
11. PODRÓŻE międzygwiazdne? / Andrzej Marks. – Warszawa : Wydaw. Min. Obrony Narodowej, 1983. – 318 s. : il. – (BPWT [Biblioteka Popularna Wiedzy Technicznej])

12. S-KADRA / Tom Wolfe. – Warszawa : „Da Capo”, 1993. – 431 s.
13. SZTURM na nieważkość : z kroniki kosmicznej / Piotr Klimuk. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1983. – 241 s.
14. TAJEMNICE, które wyszły na jaw / Marek Jarosiński. – Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 1991. – 180 s. : il.
15. „W LOCIE ku gwiazdom...” : materiały dokumentujące I Seminarium Astro-nomiczno-Astronautyczne Powiatu Nowotomyskiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pod honorowym patronatem polskiego lotnika – kosmonauty generała Mirosława Hermaszewskiego / [red. Mirosława Gendera, Maria Majewska, Ryszard Tratwal]. – Nowy Tomyśl : Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych im. Mikołaja Kopernika, 2004. – 97 s. : il.
Bibliogr. przy ref.
16. WSCHÓD czerwonego księżycza : wyścig supermocarstw o dominację w kosmosie / Matthew Brzezinski. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2009. – 385 s.
Bibliogr. s. 373-378
17. ZNOWU na Księżyc / Andrzej Marks. – Warszawa : „Bellona”, 1999. – 100 s.
Bibliogr. s. 99.
18. ŻYCIE na Marsie : misja Vikinga – sensacyjne odkrycie NASA / Johannes von Buttlar. – Gdynia : „Uraeus”, 1994. – 213 s. : il.
Bibliogr. s. 204-208.

b. Artykuły

1. AGENCJA marzeń : NASA jest najlepszą inwestycją w historii ludzkości / Jerzy A. Rzewuski // *W p r o s t.* – 2008, nr 33, s. 56-60
2. ALFAMORGANA : Międzynarodowa Stacja Kosmiczna to największa i najbardziej kosztowna pomyłka NASA / Tomasz Rożek // *W p r o s t.* – 2006, nr 35, s. 76-77
3. AMERYKA w odwrocie / Marek Oramus // *N o w e P a ń s t w o.* – 2004, nr 7, s. 44-45
Amerykańsko-chiński wyścig kosmiczny.
4. ANTY-E.T. / Edwin Bendyk, Wojciech Krusiński // *P o l i t y k a.* – 2005, nr 25, s. 70-73
5. APOLLO na sterydach / Andrzej Lubowski, Marcin Rotkiewicz // *P o l i t y k a.* – 2005, nr 39, s. 80-82
6. BILET powrotny : po co na Marsa? / Jerzy Kowalski-Glikman // *P o l i t y k a.* – 2004, nr 19, s. 74-76

7. CZY w najbliższym czasie polecimy na Marsa? / Sylwester Sommer // *Najwyż. Czas.* – 2008, nr 46, s. XXXV-XXXVII
8. CZYLI znów w kosmosie / Adam Kwiatkowski // *Najwyż. Czas.* – 2004, nr 25, s. XXXVII
9. CHIŃCZYCY w kosmosie / Karolina Lewandowska // *Azja-Pacyfik.* – 2005, t. 8, s. 197-204
10. CHIŃSKI skok w kosmos / James Oberg // *Świat Nauki.* – 2003, nr 11, s. 64-72
11. CIĘŻARÓWKA leci w kosmos / Magdalena Salik // *Dziennik* (Wyd. 2). – 2008, nr 57, s. 19
Pierwszy bezzałogowy statek kosmiczny z Europy.
12. CO SPĘDZA sen z oczu NASA / George Zamka; rozm. przepr. Tomasz Ulanowski // *Gaz. Wybor.* – 2009, nr 6, s. 15
13. DUCH eksploracji : przełom w badaniach Czerwonej Planety / George Musser // *Świat Nauki.* – 2004, nr 4, s. 26-32
14. DUCHEM na Marsie : Steven W. Squyres : człowiek Marsa / David Appell // *Świat Nauki.* – 2004, nr 10, s. 22-23
15. EKSPRESEM do piekła / Piotr Majewski // *Polityka.* – 2005, nr 43, s. 82-83
16. GDZIE jest druga Ziemia? / Krzysztof Kęciek // *Przegląd.* – 2009, nr 11, s. 52-53
17. GWIEZDNE wojny z USA / Mirosław Błach // *Najwyż. Czas.* – 2007, nr 11, s. XXII-XXIII
18. HISTORIA amerykańskiego promu kosmicznego i jego udział w budowie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej / Elżbieta Zapała // *Rocznik Politologiczny.* – 2007, nr 4, s. 173-188
19. JAK pragnę skrzydeł : pęd do latania / Oleg Gazienko, Walerij Szarow // *Forum.* – 2006, nr 5, s. 48-51
20. INSTYTUT ryzykownych pomysłów / Karol Jatochowski // *Polityka.* – 2005, nr 1, s. 74-75
NASA Institute for Advanced Concepts.
21. KEPLER poszuka innej Ziemi / Magdalena Salik // *Dziennik* (Wyd. 2). – 2009, nr 57, s. 16
22. KOSMICZNA niemoc / Mirosław Błach // *Najwyż. Czas.* – 2004, nr 5, s. XXXII-XXXIII
23. KOSMICZNE konwulsje Ameryki / Piotr Cieśliński // *Gaz. Wybor.* – 2008, nr 227, s. 24
24. KOSMICZNE tanie latanie / Łukasz Wójcik // *Przekrój.* – 2007, nr 4, s. 34-36

25. KOSMICZNY mundial – Chińczycy wchodzą do gry / Radosław Pyffel // *Najwyż. Czas.* – 2007, nr 48, s. XXXII-XXXIII
26. KOSMICZNY śmietnik : wysypisko Wszechświat / Borisław Kozłowski // *Forum.* – 2008, nr 30, s. 58-59
27. KOSMICZNY wyścig / Andrew Coates; rozm. przepr. Andrzej Wróbel // *Przegląd.* – 2005, nr 9, s. 60-61
28. KOSMOS nie dla nas / Paweł Górecki // *Newsweek Polska.* – 2009, nr 3, s. 50-53
29. KOSMOS dla nas / Jacqui Goddard // *Newsweek Polska.* – 2008, nr 8, s. 66-67
30. KRYZYS wieku średniego / Janina Karpińska // *Przekrój.* – 2008, nr 30, s. 40-42
31. NA KSIĘŻYC i dalej / Suzanne Hilding; rozm. przepr. Piotr Gillert. – (Go-rące rozmowy) // *Rzeczpospolita (W3).* – 2006, nr 198, s. A22
32. NAJPIERW Księżyc, później Mars / Małgorzata Minta-Kobus // *Dziennik (Wyd. 2).* – 2008, nr 273, dod. Magazyn Dziennika, s. 16-17
33. NASA – czarna dziura budżetu USA / Paweł Łepkowski // *Najwyż. Czas.* – 2008, nr 40, s. XXI-XXIII
34. O TRZECH takich, co chcą zdobyć Księżyc / Paweł Górecki // *News-week Polska.* – 2006, nr 1, s. 70-71
35. OCZY podnosząc ku gwiazdom : czy załogowe loty w kosmos będą kon-tynuowane? / Stanisław Bajtlik // *Tyg. Powsz.* – 2005, nr 33, s. 1, 7
36. ORBITALNA polityka, czyli tłok w kosmosie / Adam Synowiec // *Polska Głos Wielkop.* – 2009, nr 137, s. 18
37. OSTATNIE tchnienie imperium : symbol radzieckiej potęgi – stacja ko-smiczna Bajkonur – powoli kończy działalność / Anna Piotrowska // *Dziennik (Wyd. 2).* – 2008, nr 75, s. 20
38. PIERWSZY bierze wszystko : wielka przeprowadzka / Nikolaï Siewastja-now; rozm. przepr. Swietłana Suchowa // *Forum.* – 2007, nr 15, s. 58-60
39. PIERWSZY krok na Księżyc / Krzysztof Urbański // *Rzeczpospoli-ta.* – 2009, nr 123, s. A18
Przygotowania do wyprawy na Księżyc i założenia tam stałej bazy.
40. PIERWSZY krok na Marsa / Małgorzata Minta // *Dziennik (Wyd. 2).* – 2009, nr 76, s. 1
41. PODRÓŻ na Srebrny Glob coraz bliżej / Maciej Bójko // *Dziennik (Wyd. 2).* – 2008, nr 3, s. 26-27
42. POKUSA Księżycza / Edwin Bendyk // *Polityka.* – 2007, nr 12, dod. *Cywilizacja z. 4*, s. 63-66

43. PROMY w przestworzach / Marcin Rotkiewicz // *Polityka*. – 2007, nr 15, dod. Cywilizacja z. 7, s. 110-111
44. PRZESIADKA na Marsa / Jan Stradowski // *Wprost*. – 2004, nr 3, s. 73-75
45. RADZIECKA kosmonautyka cywilna / Michał Fiszer // *Najwyż. Czas.* – 2004, nr 3, s. XXXIV-XXXV
46. ROSJA zadziera nosa / Wojciech Grzelak // *Najwyż. Czas.* – 2007, nr 37, s. XXVIII-XXIX
47. ROSYJSKA Odyseja Kosmiczna 2014 / Grzegorz Ślubowski // *Prze-gład*. – 2004, nr 12, s. 44-45
48. RUSKIE w kosmosie / Mirek Błach // *Najwyż. Czas.* – 2004, nr 2, s. XXXVI-XXXVIII
49. RUSZĄ w kosmos legiony / Witold Gadomski // *Gaz. Wybor.* – 2004, nr 26, s. 13-14
Programy kosmiczne: amerykański i chiński.
50. SPADLI z Księżycza : czy ludzkość wyemigruje z Ziemi? / Thomas Widmer // *Forum*. – 2006, nr 49, s. 40-45
51. STARSI panowie na Marsa / Piotr Kościelniak // *Rzeczpospolita (W3)*. – 2009, nr 85, s. A18-A19
52. SZANSA dla śmiałków : czy ludzkość wyemigruje z Ziemi? // *Forum*. – 2006, nr 49, s. 46-47
53. SZPIEG całkiem niegroźny / Marcin Bójko // *Dziennik (Wyd. 2)*. – 2008, nr 41, s. 18
54. TAM, skąd startują w kosmos rakiety / Vadim Makarenko. – Korespondencja z Bajkonuru // *Gaz. Wybor.* – 2008, nr 295, s. 28-29
55. TANIO na orbitę / Joan C. Horvath // *Świat Nauki*. – 2004, nr 5, s. 78-83
Prywatny przemysł kosmiczny.
56. U PROGĘ kolonizacji Księżycza / Stanisław Abramczyk // *Dziś*. – 2007, nr 9, s. 145-149
57. W KOSMOS po kasę / Sławomir Kosieliński // *Polityka*. – 2008, nr 2, s. 72-74
58. W KOSMOS za grosze / Piotr Stanisławski // *Przekrój*. – 2007, nr 26, s. 46-48
59. W STRONĘ nieba / Bogdan Wszolek // *Niedziela (A)*. – 2008, nr 2, s. 34
60. WIELKA Improwizacja : jak sobie radzić w kosmosie / Scott Parazynski; rozm. Rafał Motriuk // *Tyg. Powsz.* – 2009, nr 13, s. 27
61. WINDA do nieba / Arthur C. Clarke; rozm. przepr. Monika Florek-Moskal // *Wprost*. – 2008, nr 7, s. 76-78

62. WYCIECZKA na przedmieścia / Przemysław Berg // *Polityka*. – 2005, nr 16, s. 88-89
Prace NASA nad programem kosmicznym „New Horizons”.
63. WYOBRAŹNIĄ do gwiazd / Jarosław Chrostowski // *Nowa Fantastyka*. – 2007, nr 10, s. 6-9
64. WYPATRYWANIE Ziemi : misja kosmiczna Kepler / Michał P. Heller // *Tyg. Powsz.* – 2009, nr 10, s. 31
65. WYPRAWY Białego Rycerza / Edwin Bendyk, Marcin Rotkiewicz // *Polityka*. – 2007, nr 20, dod. Cywilizacja z. 11, s. 182-183
66. WYŚCIG do Księżyca : Chińczycy, Hindusi, Amerykanie przygotowują wyprawy na Srebrny Glob / Marek Karolkiewicz // *Przełąd.* – 2005, nr 39, s. 62-63
67. WYŚCIG na Księżyc / Fred Guterl // *Newsweek Polska*. – 2007, nr 7, s. 66-70
68. WYŚCIG na Księżyc rozpoczęty. Znowu / Magdalena Salik // *Dziennik* (Wyd. 2). – 2009, nr 66, s. 21
69. WYŚCIG na Marsa / Michał Kacewicz, Marcin Marczak // *Newsweek Polska*. – 2006, nr 38, s. 40-43
70. WYŚCIG po drugą Ziemię / Tomasz Ulanowski // *Gaz. Wybor.* – 2009, nr 54, s. 15
71. Z KOSMOSU na Ałtaj / Wojciech Grzelak // *Najwyż. Czas.* – 2008, nr 14, s. XLIII-XLIV
72. ZIEMIENIE atakują : przyszłość podboju kosmosu / Tomasz Romańczukiewicz // *Tyg. Powsz.* – 2008, nr 43, s. 28-29
50 lat istnienia NASA.
73. ZMIANA warty w kosmosie / Maciej Bójko // *Dziennik* (Wyd. 2). – 2008, nr 18, s. 21
74. ZMIERZCH kosmicznych ciężarówek / Jarosław Grzędowicz // *Gaz. Polska*. – 2005, nr 32, s. 14-15
75. ZNOWU na Księżyc? / Paul D. Spudis // *Świat Nauki*. – 2004, nr 1, s. 40-47
Projekty misji statków bezałogowych.

BIBLIOGRAFIE OSOBOWE

Wojciech Bogusławski 180 rocznica śmierci

Wojciech Bogusławski – ur. 9.04.1757 r. – zm. 23.07.1829 r. – aktor, reżyser, dramaturg, śpiewak operowy, organizator życia teatralnego. Urodził się w Glinnie pod Poznaniem w rodzinie szlacheckiej. Uczył się w szkole pijarów w Warszawie, później w szkołach prywatnych w Krakowie. Tam przebywał na dworze biskupa Kajetana Sołtyka (1773-1775), uczestniczył w przedstawieniach w jego teatrze. W latach 1775-1778 służył w pułku gwardii pieszej litewskiej stacjonującym w Warszawie. W roku 1778 zadebiutował jako aktor Teatru Narodowego, autor sztuki i śpiewak operowy. Występował na wielu scenach w licznych polskich miastach. Powoływał własne zespoły teatralne m.in. w Poznaniu (1784). Kierował teatrami w Wilnie (1785-1789) i Lwowie (1795-1799), założył teatr w Kaliszu (1801). Wspierał działania stronnictwa patriotycznego (1792-1794), prowadził teatr w stolicy do upadku powstania kościuszkowskiego. Był dyrektorem Teatru Narodowego w latach 1783-1785, 1790-1794, 1799-1814.

Przełożył i adaptował na sceny polskie około osiemdziesięciu utworów (tragedie, komedie, libretta operowe). Wprowadził do polskiego repertuaru dzieła Williama Szekspira. Był zwolennikiem teatru narodowego łączącego sprawy polityczne z walorami artystycznymi.

Odnosił sukcesy jako pedagog. W Warszawie założył pierwszą w Polsce Szkołę Dramatyczną (1811). Wydał podręcznik gry aktorskiej „Dramaturgia”. Swój dorobek pisarski zawarł w „Dzielałach dramatycznych” (12 t.), wśród których znajduje się pamiętnik „Dzieje Teatru Narodowego”. Z jego inicjatywy powstał Fundusz Wyśluzonych Aktorów.

Na dorobek „ojca polskiego teatru” składają się m.in. sztuki : „Amant, autor i sługa”, „Dowód wdzięczności narodu”, „Henryk IV na łowach”, „Axur, król Ormuz”, „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale”, melodramat „Iskahar, król Guaxary” z muzyką Józefa Elsnera.

Strony internetowe:

<http://portalwiedzy.onet.pl/23770,haslo.html>

<http://www.info.kalisz.pl/biograf/boguslaw.htm>

http://www.culture.pl/pl/culture/artykuly/os_boguslawski_wojciech

<http://univ.gda.pl/~literated/autors/boguslaw.htm>

http://literatura.polska.pl/pisarze/katalog/writer,Wojciech_Boguslawski,id,330746,cid,6496.htm

http://www.teatry.art.pl/%5Blegendy/boguslawski_w/boguslawski.htm

<http://pl.shvoong.com/books/1770738-wojciech-bogus%C5%82awski/>

a. Pozycje zwarte

1. BOGUSŁAWSKI / Zbigniew Raszewski. T. 1-2. – Warszawa : Państw. Inst. Wydaw., 1972. – 2 t. (438; 365 s.) : il
2. CUD albo Krakowiaki i Górale / Wojciech Bogusławski; oprac. Mieczysław Klimowicz. – Wyd. 2. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo, 2005. – 135 s. – (Biblioteka Narodowa. Seria 1; nr 162)
Bibliogr. s. CXIV-CXV.
M.in. biografia Wojciecha Bogusławskiego.
3. NA WYSPIE Guaxary : Wojciech Bogusławski i Teatr Lwowski 1789-1799 / Jerzy Got. – Kraków : Wydaw. Literackie, 1971. – 471 s. : il.
4. O „CUDZIE, czyli Krakowiakach i Góralach” Wojciecha Bogusławskiego : studia historycznoliterackie i historyczno-teatralne : [praca habilitacyjna] / Ryszard Wierzbowski. – Łódź : Uniwersytet Łódzki, 1984. – 257 s. – (Acta Universitatis Lodziensis)
5. WOJCIECH Bogusławski – w 250. rocznicę urodzin / [red. Hanna Cieniuszek]. – Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2008. – 282 s. : il. – (Wiek Oświecenia; 24)
6. WOJCIECH Bogusławski i jego późne prawniki : materiały z sesji naukowej zorganizowanej w 250. rocznicę urodzin Wojciecha Bogusławskiego 16 kwietnia 2007 w Starej Pomarańczarni w Łazienkach Królewskich w Warszawie / [red. nauk. Anna Kuligowska-Korzeniewska; współpr. red. Dorota Buchwald, Monika Krawul]; Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Polskie Towarzystwo Historyków Teatru. – Warszawa : Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego : Polskie Towarzystwo Historyków Teatru, 2007. – 97 s. : il.
7. WOJCIECH Bogusławski i teatr polski w XVIII wieku / [red. Hanna Cieniuszek]. – Warszawa : Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, 1996. – 249 s. – (Wiek Oświecenia; 12)
8. WOJCIECH Bogusławski in memoriam / wybór, oprac. i red. zbioru Maria Bajer, Danuta Kamińska. – Gołęczewo : Urząd Gminy Suchy Las : Stowarzyszenie Gołęczewian, 2007. – 223 s. : il. – (Arkusze Gołęczewski; nr 2)
Materiały pokonferencyjne: Konferencja „Wojciech Bogusławski – in memoriam”, Glinno 2007.
9. WOKÓŁ tradycji teatralnej Wojciecha Bogusławskiego : praca zbiorowa / pod red. Stanisława Kaszyńskiego. – Kalisz : Federacja Towarzystw Kulturalnych Ziemi Kaliskiej, 1987. – 104 s. : il.

b. Artykuły

1. BOGUSŁAWSKI – artysta wolny? / Tomasz Łubieński // *Zesz. Liter.* – 2007, nr 2, s. 66-71
2. BOGUSŁAWSKI i Augusta / Magdalena Raszewska, Hanna Szczepańska // *Pam. Teatr.* – 2002, z. 1/2, s. 338-348
3. BOGUSŁAWSKI w Gdańsku / Jan Ciechowicz // *Tytuł.* – 1997, nr 3/4, s. 77-93
4. BOGUSŁAWSKI w Poznaniu / Krzysztof Kurek // *Kron. M. Pozn.* – 2000, nr 3, s. 43-61
5. CO WIEMY o Wojciechu Bogusławskim i jego Krakowiakach i Góralach? / Ryszard Bobecki // *Nauka i Przyszł.* – 2001, nr 11, s. 15
6. CUD albo Krakowiaki i Górale – sztuka rewolucyjna czy tylko wzywająca do powstania? / Mieczysław Klimowicz // *Odra.* – 2000, nr 12, s. 52-55
7. GŁAZ Wojciecha Bogusławskiego w Glinnie / Edmund Nadolski // *Kron. Wielkop.* – 2003, nr 3, s. 134-138
8. HUCZNE urodziny Wojciecha B. : happening w Ogrodzie Saskim, warsztaty aktorskie, przesłuchanie Wojciecha Bogusławskiego przez komisję śledczą – tak obchodzono 250. urodziny ojca polskiego teatru / Izabela Szymańska // *Gaz. Wybor. – Stołeczna.* – 2007, nr 89, s. 1
9. KSIĘGA, czyli o „Dziejach Teatru Narodowego” Wojciecha Bogusławskiego / Izolda Kiec // *Wiek Oświec.* – 2000, t. 16, s. 79-99
10. TEATR boi się Bogusławskiego / Jacek Cieślak // *Rzeczpospolita (W3).* – 2007, nr 71, s. A14
11. URODZINY Wojciecha B. / Dorota Wyżyńska // *Gaz. Wybor. – Stołeczna.* – 2007, nr 86, s. 7
12. ZROZUMIEĆ Bogusławskiego / Mieczysław Klimowicz; rozm. przepr. Ryszard Bobecki // *Nauka i Przyszł.* – 2001, nr 12, s. 14-15

Knut Hamsun
150 rocznica urodzin

Knut Hamsun (właśc. Knut Pedersen) – ur. 4.07.1859 r. – zm. 19.02.1952 r. – pisarz norweski, laureat Nagrody Nobla (1920). Urodził się w Lom w rodzinie chłopskiej. Całe dzieciństwo spędził na prowincjonalnych wyspach Lototach. Pracował przez wiele lat jako robotnik. Terminował u szewca, był konduktorem tramwajowym w Chicago i pomocnikiem na farmie w Dakocie Północnej. Dwukrotnie przebywał w USA.

Pierwsze próby pisarskie podjął w wieku dziewiętnastu lat. Popularność zyskał jako autor powieści „Głód”. Po tym sukcesie występował z odczytami, w których krytycznie odnosił się do Ibsena i Tolstoja. Niechęć wzbudzała w nim nowoczesna zachodnia kultura. Popierał faszyzm i Hitlera. Inwazja niemiecka na Norwegię w czasie II wojny światowej nie spowodowała zmiany jego poglądów. Po wojnie za kolaborację z Niemcami i zdradę kraju został uwięziony, później zwolniony z uwagi na wiek, ale ukarano go wysoką grzywną. Do śmierci spotykał się z ostracyzmem norweskiego społeczeństwa.

Był zagorzałym indywidualistą, co manifestował w powieściach. Zerwał z tradycją realizmu społecznego rozpowszechnionego w literaturze. Jego pisarstwo cechowała świeżość spojrzenia, impulsywność i liryczność stylu. Głosił konieczność powrotu do natury, co znalazło wyraz w powieści „Błogosławieństwo ziemi”, za którą otrzymał Nagrodę Nobla. Wywarł duży wpływ na wielu znanych pisarzy.

Na jego dorobek składają się m.in.: „Głód” (1890); „Misteria” (1892); „Pan” (1894); „Victoria” (1898); „Błogosławieństwo ziemi” (1917); trylogia: „Włóczęgi” (1927), „August Powsinoga” (1930), „A życie toczy się dalej” (1933) oraz autograficzny traktat „Na zarośniętych ścieżkach” (1949).

1. HAMSUN – antypsychologista : kilka niekonwencjonalnych refleksji na temat „Głodu” [ref.] / Knut Brynhildsvoll // *Kwart. Film.* – 2002, nr 39/40, s. 236-243
2. HAŃBA zdrady i wolność zła / Jan Pierzchała // *Opcje.* – 1997, nr 4, s. 18-23
Ferdynand Goetel i Knut Hamsun.
3. KNUT Hamsun / Aleksander Rogalski. – Warszawa : Czytelnik, 1981. – 126 s. : il.
4. NA ZAROŚNIĘTYCH ścieżkach / Hamsun. – Poznań : Kantor Wydawniczy SAWW, 1994. – 185 s. – (Dzieła wszystkie / Hamsun K.)
5. SŁUSZNOŚĆ moralna a dzieło sztuki : przypadek Knuta Hamsuna / David Schauffler // *Er(r)go.* – 2005, nr 2, s. 85-93
6. WĘDRÓWKA herosa / Jadwiga Roskowska // *Kwart. Film.* – 2005, nr 49/50, s. 269-282
7. WSZYSCY jesteśmy włóczęgami na ziemi... [ref.] / Qystein Rottem // *Kwart. Film.* – 2002, nr 39/40, s. 244-248
8. ZIELONO mi... : ekoterrorysty / Bogdan Pliszka // *Najwyż. Czas.* – 2008, nr 48, s. XXIII-XXV

III. MATERIAŁY METODYCZNE

Aneta Szczepaniak-Głębocka

Dział Informacji Bibliograficznej i Regionalnej

„NIM KWIAT PRZEKWITNIE, NIM GWIAZDECZKA ZLECI, SŁUCHAJ – BO TO SĄ NAJLEPSI POECI”

(scenariusz zajęć z okazji Roku Juliusza Słowackiego)

Bieżący rok został ogłoszony przez Sejm Rzeczypospolitej rokiem Juliusza Słowackiego. W tym roku przypada 200. rocznica urodzin i 160. rocznica śmierci poety. Jest to doskonała okazja do zaprezentowania sylwetki i ważniejszych faktów z życia poety. Bowiem: „poezja Słowackiego pozostaje i pozostanie jednym z najważniejszych dokonań polskiej literatury, a jego twórczość to najwyższej próby romantyzm o wymiarze europejskim”. W tym roku w całym kraju odbywa się wiele imprez i wydarzeń poświęconych polskiemu wieszczowi. Poniższy scenariusz przewidziany jest na kilka godzin (z możliwością wyboru zadań przez prowadzącego).

Juliusz Słowacki (1809-1849) – poeta dramatopisarz, epistolograf, twórca filozofii genezyjskiej. Zaliczany do wieszczów romantyzmu.

Cele:

1. Poznanie najważniejszych informacji o życiu i twórczości Juliusza Słowackiego
2. Przypomnienie podstawowych zasad epistolografii: formuł językowych i konwencji pisania listów
3. Kształcenie umiejętności samodzielnego studiowania literatury
4. Kształcenie umiejętności interpretacji tekstu
5. Doskonalenie umiejętności prezentacji zdobytych materiałów
6. Rozwijanie własnych zainteresowań
7. Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie
8. Zapoznanie się z podstawowymi aspektami pracy nad spektaklem

Formy pracy i metody pracy:

Praca indywidualna i praca w grupach

Środki dydaktyczne:

Reprodukcje związane z życiem i twórczością poety (np. zaczerpnięte z książek: „Juliusz Słowacki w Libanie” Bożeny Czyż-Rkein i Teresy Rębelskiej-Attalah; „Podróż Juliusza Słowackiego na Wschód” Ryszarda Przybylskiego), portrety poety, mapy, płyty DVD, nagrania muzyczne, glina, farby, masa solna, plastelina, aktualne zdjęcia miejsc, które zwiedził poeta, książka: „Słowacki. Encyklopedia” Jarosława Marka Rymkiewicza.

Wskazówki:

Istotna jest odpowiednia aranżacja wnętrza sali, która pozwoli nam przybliżyć sylwetkę wieszca i czasy w jakich żył i tworzył. Na ścianach porozwieszane są: portrety poety, ilustracje dokumentujące jego podróże. W sali porozkładane są tłumoki podróżne i walizki, na stołach znajdują się kałamarze i gęsie pióra, luźno porozrzucone pożółkłe kartki papieru.

Przebieg zajęć:

Zadanie 1:

Portret Słowackiego

Bibliotekarz odczytuje następujący fragment listu Słowackiego do swojej matki:

*„Kazałem dla Ciebie zrobić mój portret,
jest już prawie skończony, w bardzo ładnym guście”*

dając tym samym znak do rozpoczęcia zadania:

Na stołach rozłożona jest glina, plastelina, masa solna. Każdy z uczestników ma za zadanie wyrzeźbić lub ulepić podobiznę poety, posługując się dowolnie wybranym materiałem.

W trakcie prac plastycznych prowadzący bibliotekarz czyta na głos fragmenty z książki: „Słowacki. Encyklopedia” Jarosława Marka Rymkiewicza oraz fragment listu do matki, charakteryzujące wygląd poety:

1. „W lewej ręce Słowacki trzyma cienką laskę, w palcach prawej ma zaś na łańcuszku (czy może sznureczku), zegarek, prawdopodobnie zamknięty w kopercie. Poeta jest ubrany w ciemny surdut – widać duży biały kołnierzyk, który potem miał zostać nazwany kołnierzykiem Słowackiego (...). Wokół kołnierzyka zawiązany jest luźno długi ciemny krawat.”
2. „Juliusz był mniej niż średniego wzrostu, niezmiernie szczupły i wątego organizmu, a że jedna łopatka była wyższa od drugiej, cała więc postać była

nieco wykoszlawiona, chociaż nie tak widocznie, by to zdradziło się w jego ruchach.”

3. Posłałem ci moje wizerunki, twarz więc sobie będziesz miała oddaną; teraz wiedz, że ubieram się zawsze z dosyć wielką elegancją, jako to sobie kiedyś przyrzekłem za młodu, bojąc się, aby mię zwykle memu zajęciu się zaniedbanie kiedyś nie owładło, otóż więc zawsze biorę dobrego krawca, który mi oszczędza niepotrzebnych wydatków, najczęściej chodzę czarno z matkami wyjątkami w szarawarkach lub kamizelce, nigdy prawie zupełnie czarno, bo to ma minę księżą. Mam także jedną oryginalność, tj., że zawsze noszę żółtawo-białe rękawiczki, jest to mój luksus, a nie bardzo kosztowny, bo cały czysto chodząc, nigdy ich prędko nie brudzę, noszę także najczęściej lakierowane buty, co nie jest żadnym luksusem wcale, zawsze tak staram się być ubranym, abym bez przebierania się mógł pójść wszędzie, a nigdy tak, aby wiadano, że się wystroił umyślnie. Taka jest moja polityka co do ubioru.

Po zakończeniu pracy uczestnicy siadają i oceniają wzajemnie swoje prace, które zostaną wykorzystane do wystawy poświęconej poecie.

Zadanie 2:

Utworzenie mapki podróży Słowackiego

Prowadzący zajęcia odczytuje fragment listu Słowackiego do Olesi Becu:

„Ja lada dzień paszportu czekam i zaraz po odebraniu onego wyjeżdżam”
(jest to znak do rozpoczęcia zadania)

Na stołach leżą mapy, porzucane ilustracje dokumentujące miejsca podróży Słowackiego po świecie oraz fotografie przedstawiające ważne fakty związane

z życiem poety. W tle słycać efekty dźwiękowe imitujące: tętent koni i pędzący dylżans. Praca odbywa się w grupach, każda grupa dostaje mapę.

Następnie prowadzący zapoznaje uczestników z najważniejszymi faktami z życia wieszca. Słuchając biografii zaznaczają na mapach miejsca, w których przebywał poeta oraz przyporządkowują do tych miejsc ilustracje pochodzące z czasów jego wojaży.

Druga część zadania:

Prowadzący zajęcia rozdaje uczestnikom pudełka, w których znajdują się aktualne zdjęcia miejsc, które odwiedził poeta – (te zdjęcia również nanoszone są na mapy) – z zamierzeniem/intencją odwiedzenia jakiegokolwiek z tych miejsc, podążając szlakiem wieszca.

Zadanie 3:

Kalendarium twórczości Juliusza Słowackiego

Bibliotekarz rozpoczyna zadanie cytując słowa wieszca:

*„dzieło to jest (...) napisane jednym ciągiem pióra
jednym tchnieniem modlącego się ducha...
ale rozważane głęboko – a często dyktowane
wyraźnie przez samą światą i form widzialność”*

W poszczególnych grupach opracowywany jest wybrany okres twórczości poety. Następnie uczestnicy wybierają dowolny fragment utworu z okresu, który opracowali i kolejno go prezentują. Zasiadają w fotelach ustawionych na środku sali. Każdy z recytujących ma na sobie obszerny płaszcz z kapturem, przypominający burnus zakupiony przez poetę w Kairze w 1836 roku.

- Wczesna twórczość do roku 1829 (Arab, Jan Bielecki, Maria Stuart)
- Poezja powstańcza 1830 – pobyt w Warszawie (Hymn Bogurodzica, Oda do Wolności, Kulik, Lambro)
- Genewa 1832-1836 (Kordian, Balladyna, Horsztyński, poezje okresu szwajcarskiego)
- Podróż na Wschód 1836-1837 (Hymn Smutno mi Boże, Grób Agamemnona, Anelli); Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu (Trzy poematy)
- Paryż 1838-1849 (Lilla Weneda, Beniowski, Książd Marek, Sen srebrny Salomei, Fantazy, Genezis z Ducha, Samuel Zborowski, Zawisza Czarny, Król Duch)

Na zakończenie dyskusja podsumowująca:

- próby sformułowania własnego stanowiska na temat roli pisarza i jego literatury w życiu narodu,

- stopień zrozumienia twórczości poety, umiejscowienia jej w obecnej rzeczywistości.

Zadanie 4:

Ludzie listy piszą

Prowadzący rozpoczyna zadanie cytując słowa wieszczka:

*„W ciemnościach stoi postać matczyna,
niby idąca ku tęczowej bramie.
Jej odwrócona twarz patrzy przez ramię,
a w oczach widać, że patrzy na syna.”*

Następnie objaśnia znaczenie słowa epistolografia – sztuka pisania listów, także dział literatury obejmujący utwory napisane w formie listów – oraz podstawowych formuł i konwencji językowych wykorzystywanych przy pisaniu listów. Wprowadza również zgromadzonych w świat korespondencji Słowackiego do swojej matki, wyjaśnia jak wielkie znaczenie miały te listy dla poety, jak wielkim uczuciem darzył swoją matkę.

Odczytuje jeden dowolnie wybrany fragment listu poety, np.:

Paryż, d. 10 grudnia 1831 r.

Kochana Mamo!

Doczekałem się był jednego od Was listu – i z niewypowiedzianą radością dowiedziałem się, żeście zdrowi i spokojni; lecz teraz znów od Was nie mam wiadomości, chociaż na mój list ostatni odpowiedź nadejść by była powinna. Wiecej o Was mam przyczyn niespokoić się niż Wy o mnie – stąd i częstszych listów od Was koniecznie wymagam; z mojej strony częstsze być listy nie mogą – kto wie, czy i te nie będą Wam powodem do jakich nieprzyjemności lub do fałszywych tłumaczeń nie dadzą powodu. – Kochana Matko, bądź zupełnie spokojna o mnie – byłoby mi dobrze, gdybym wiedział, iż Wy za mnie gorzej nie będziecie. Ty, kochana Mamo, mogłabyś przede mną co ukrywać i to mnie właśnie dręczy – bo nawet listy Wasze nie mogą mi tego wybić z głowy. Wielu mam teraz znajomych, ale żadnego miłego, żadnego, z którym by mi było żyć przyjemnie – i chciałbym jak najprędzej wyrwać się z Paryża do jakiego cichego miasta Włoch, żeby samo miasto mogło przemawiać do mojej imaginacji – bo Paryż bardzo prozaiczny – szkaradny – ani tak świetny, jak był kiedyś dawniej. Trzyma mnie w Paryżu jedynie nadzieja, że będę mógł drukować – ale już tyle moich nadziei na niczym spęzło. – Często dni całe przepędzam w sławnej galerii posągów i obrazów w Luvrze – i już znam się nieco na malowidłach; często spojrzawszy na obraz zgaduję autora. Szkoła francuska zupełnie mi się nie podoba – figury nienaturalne i wykrzywione, koloryt to nadto ciemny, to nadto światły. Ulu-

biony mój malarz jest Paul Ver [onese]. Pyszna galeria Luvru blisko tysiąca kroków ma długości, cała zapelniona najpiękniejszymi obrazami – lecz czy uwierzycie, spojrzawszy na dwa małe obrazki Rafaela, nie wiedząc, że były przez niego malowane, myślałbym, że je jakieś dziecko nabazgrało; trzeba znać się na nich, żeby rysunek ocenić. Pomyślałem wtenczas, iż tak często nie znającym się na głębi poezji Szekspir wydaje się dzieckiem albo wariatem, wtenczas kiedy każda jego scena odkrywa głęboką znajomość serca ludzkiego i napiętnowana jest wielkością poetyckiego geniuszu. Proponują nam tu różne literackie zatrudnienia; myślałem nad tym, ażeby jaki romans po francusku napisać z naszej historii – ale za pieniądze pisać nie mogę – zupełnie; ile razy o tym myślę, imaginacją mam zupełnie skrzeplą. Poznałem się także z kilku literatami mniej sławnymi, którzy proponowali mi wiersze moje po francusku tłumaczyć – zamówiłem sobie ich, aby to po wydrukowaniu moich wierszy uczynili. Z poetami tutejszymi nie śmiem i nie chcę się poznawać, bo teraz nieznamy cierpiałbym nie mogąc sobie należącego między nami zająć miejsca. Widziałem z daleka Wiktora Hugo na imieninach kuzynki. Wcale z jego postawy geniuszu nie widać – patapuf¹ zupełny; w życiu prywatnym szczęśliwy – ma żonę, dzieci troje, a to wcale nie na rękę dla romantycznej poezji. Kilka dni temu byłem na sławnej nowej operze romantycznej: **Robert le diable**. W całej Europie tej opery nigdzie nie wystawiają – tak jest pyszna; trochę w guście **Freischütza** – prześliczna muzyka. W orkiestrze po raz pierwszy użyto bębnow, kotłów, dzwonek – i wszystkiego, co tylko sobie [można] wystawić. Autorem muzyki jest Meyerbeer. Słowem: L'opera a fait un pas². Kochana Mamo, jakbyś się Ty rozpyłyła nad tą muzyką. Często sobie myślę – marzę, [jeśli] mi Bóg w moim zawodzie poszczęści, jeżeli złączysz kiedyś nasze (jeżeli będę miał takie) przychody, a te wynosić będą 5000 franków na rok – wtenczas, kochana Matko, przyjedziesz do Drezna, tam życie bardzo tanie – widziałem, jak panna Czacka mieszkała – najmiemy sobie taki wiejski domek – i może będzie nam dobrze... Drezno bardzo lubię – i rad bym tam wrócić. Bądźcie zdrowi. Wszystkich, wszystkich Was całuje i ściskam. – Kochana Mamo, całuje Ciebie serdecznie.

¹ patapuf – z potocznego zwrotu francuskiego: grubas

² L'opera a fait un pas – opera zrobiła krok naprzód

Na stołach stoją kałamarze i specjalnie przygotowane do tego zadania zaostrzone gęsie pióra oraz zrulowane kartki.

Zadanie dla grup:

Napisanie krótkiego listu o dużym nacechowaniu emocjonalnym na dowolny temat, korzystając z ww. przyborów.

Listy zostaną zaprezentowane na wystawie.

Zadanie 5:

Zabawa w teatr

Bibliotekarz rozpoczyna zadanie cytując fragment listu poety do matki, w którym Słowacki wyraża swoją opinię na temat *Balladyny*:

„z wszystkich rzeczy, które dotychczas moja mózgownica urodziła ta tragedia jest najlepszą”

Wszystkie grupy oglądają wybrane fragmenty „*Balladyny*” w reżyserii Adama Hanuszkiewicza (z 1974 r.) ze zwróceniem szczególnej uwagi na awangardowość tej adaptacji.

Po obejrzeniu przygotowują inscenizację dowolnego fragmentu „*Balladyny*” – jednego z najoryginalniejszych dzieł wieszczca.

Są zobowiązani:

- przygotować scenografię,
- wybrać reżysera,
- dobrać muzykę,
- zapoznać się z podstawowymi środkami ekspresji: gesty, mimika twarzy, ruchy ciała etc.,
- przygotować kostiumy,
- przygotować zaproszenia na spektakl.

Uwieńczeniem pracy będzie premiera, na którą można zaprosić inne klasy.

Zadanie 6:

„Narodowi

Zapisuję, co mogę... Krew moje i życie” – wystawa

Przygotowanie mini-wystawy z prac, które wykonali uczniowie: rzeźby, mapy podróży, listy.

Przewidziane są nagrody w postaci książek Juliusza Słowackiego.

Bibliografia:

1. DZIEŁA wybrane. T. 6, Listy do matki. / Juliusz Słowacki; pod red. Juliana Krzyżanowskiego; oprac. Zofia Krzyżanowska. – [Wyd.3]. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1987. – 534. s.
2. JULIUSZ Słowacki w Libanie : historia i współczesność / Bożena Czyż-Rkein, Teresa Rębelska-Atallah. – Warszawa : Adiutor : Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Arabskiej, 2003. – 176 s.: il., mapa

3. KORESPONDENCJA Juliusza Słowackiego. T. 1 / oprac. Eugeniusz Sa-wrynowicz. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1962. – 522 s.
4. PODRÓŻ Juliusza Słowackiego na Wschód / Ryszard Przybylski. – Kra-ków : Wydaw. Literackie, 1982. – 552 s. : il.
5. POEZJE / Juliusz Słowacki. – Kraków : Zielona Sowa, 2007. – 247 s.
6. SKRZYDLATE słowa / Henryk Markiewicz, Andrzej Romanowski. – War-szawa: Państw. Instytut Wydawniczy, 1990. – 1208 s.
7. SŁOWACKI – encyklopedia / Jarosław Marek Rymkiewicz. – Warszawa : Sic!, 2004. – 573 s.
8. UCHWAŁA Sejmu RP z dn. 9 stycznia 2009 w sprawie ogłoszenia roku 2009 Rokiem Juliusz Słowackiego / Monitor Polski 2009, nr 3, poz. 13

Strona internetowa:

www.juliuszslowacki.org/arch-komunikaty.asp?page=334.pdf

IV. MATERIAŁY REGIONALNE

A. PRZEGLĄD NOWOŚCI REGIONALNYCH

ALIMENTORUM Cultor Optimus : 2004–2005–2006 / red. Włodzimierz Fiszer; fot. Maciej Fiszer; Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. – Poznań: Wydaw. WBPiCAK, 2007. – 87 s. : fot., portr.

Tekst także w jęz. angielskim

Sylwetki nominowanych i laureatów trzech edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

BIBLIOGRAFIA regionalna miasta Turku i powiatu tureckiego : 2007 / oprac. Małgorzata Pawłowska; red. Wanda Grzeszkiewicz, Anita Nawrot; Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku. – Turek: MiPBP, 2008. – 56 s .

Bibliografia zawiera wybór publikacji z prasy regionalnej i lokalnej wydanych w 2007 roku.

BIBLIOGRAFIA regionalna powiatu ostrowskiego 2007 / oprac. i red. Ewa Cegła; Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim. – Ostrów Wlkp.: BP, 2009. – 177 s.

DOKUMENTY mówią : Kalisz w dokumentach archiwalnych oraz Curiosa, czyli rechot historii w archiwach państwowych : katalog wystawy (25 marca – 30 kwietnia 2009 r.) / pomysł i układ katalogu Barbara Berska, Grażyna Schlender; red. Grażyna Schlender; oprac. graf. Lidia Łyszczak; tłum. Caryl Swift. – Kalisz: Archiwum Państwowe w Kaliszu, 2009. – 142 s. : fot.

Wystawa zorganizowana przez Archiwum Państwowe w Kaliszu. Teksty także w jęz. angielskim.

DROGI do niepodległości : Trzemeszno w powstaniu wielkopolskim 1918/1919 : praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Leśniewskiego. – Trzemeszno: Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych Położonych na Terenie Miasta i Gminy Trzemeszno, 2008. – 179 s. : fot., il., portr.

Trzemeszno w zaborze pruskim, przebieg powstania i formy upamiętnienia czynu powstańczego. Ponadto wybór dokumentów źródłowych i zestawienie uczestników powstania z ziemi trzemeszeńskiej.

INFORMATOR turystyczny Oddziału PTTK w Szamotułach 2009 / oprac. Paweł Mordal; Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Szamotułach. – Szamotuły: OPTTK, 2009. – 24 s.

M.in. historia oddziału i kalendarz imprez na 2009 rok.

INWENTARZ rękopisów Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (sygn. 1-1950) / oprac. Bernard Olejniczak i Joanna Piotrowicz; Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. – Warszawa: Wydaw. DiG, 2008. – 1019 s.

Rejestr rękopisów ze zbiorów biblioteki oraz wykaz rękopisów zaginionych w okresie II wojny światowej w opracowaniu Ryszarda Marciniaka.

KOSMAN Marceli

„Determinacja połączona z rozważą” : w dziewięćdziesięciolecie Powstania Wielkopolskiego. – Poznań: Wydaw. Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008. – 130 s.

Historia i legenda Powstania Wielkopolskiego.

KOŚCIAN na starych pocztówkach : [album] / oprac. podpisów pocztówek i wykazu ulic Paweł Dobraś; oprac. graf. Michał Rydlewski; red. Magdalena Lajszner; Muzeum Regionalne im. dra Henryka Florkowskiego w Kościanie. – Kościan: MR, 2008. – 236 s. : fot.

Kościan na pocztówkach wydanych do 1939 roku. Reprodukcje 210 pocztówek ze zbiorów Muzeum Regionalnego w Kościanie.

KRYPTONIM „Pajęczyna” : sprawa obiektowa na MKZ [Międzyzakładowy Komitet Założycielski] NSZZ „Solidarność” w Lesznie : dokumenty / wstęp i oprac. Waldemar Handke. – Poznań; Leszno: Instytut im. gen. Stefana „Grota” Roweckiego w Lesznie we współpracy z Oddziałowym Biurem Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, 2008. – 149 s. – (Biblioteka „Grota”; t. 23)(Źródła do Dziejów „Solidarności” w Dokumentach SB; t. 1)

Dokumenty Służby Bezpieczeństwa dot. działalności NSZZ „Solidarność” w woj. leszczyńskim w latach 1980-1989.

KSZTAŁTOWANIE zachodniej granicy odrodzonego państwa polskiego na przykładzie Wielkopolski / Wojewoda Wielkopolski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Stowarzyszenie Geodetów Polskich Oddział Wielkopolski. – Poznań: Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego Geopoz, 2009. – 44 s. : fot., il., mapy

Materiały konferencji, Poznań, 16.03.2009 r. Wybór referatów i reprodukcje map z okresu międzywojennego.

ŁOWICKI Damian

Zmiany krajobrazu województwa wielkopolskiego od początku transformacji ustrojowej. – Poznań: Wydaw. Naukowe UAM, 2008. – 121 s. : il. – (Seria Geografia / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Wpływ czynników przyrodniczych, urbanistycznych, kulturowych i społeczno-gospodarczych na rozwój Wielkopolski. Wyniki badań.

MALEPSZAK Stanisław, RUSZKOWSKI Piotr Paweł

200 lat oświaty w Luboniu. – Luboń: Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Forum Lubońskie”, „Wieści Lubońskie”, 2008. – 390 s. : fot., il., portr.

Obszerna, bogato ilustrowana monografia oświaty i szkolnictwa w Luboniu i okolicach od XVIII wieku do czasów współczesnych.

MARCINIAK-HELIŃSKA Katarzyna

Spółdzielczość mleczarska w Kościanie w latach 1984-2004. – Kościan: Towarzystwo Miłośników Ziemi Kościańskiej, Quarta Wydaw. i Realizacje Multimedialne, 2008. – 103 s. : fot., tab., wykr. – (Kościańskie Firmy)

Historia Obrzańskiej Spółdzielni Mleczarskiej w Kościanie. W rozdziale pierwszym dzieje kościańskiego mleczarstwa w latach 1884-1984.

MIELOCH Przemysław, NOWACZYK Joanna

Powstańcy wielkopolscy z Mosiny i okolic / współpraca Zygmunt Pohl, Jacek Szeszuła. – Mosina: Stowarzyszenie Przyjaciół Jedyńki, 2008. – 32 s. : portr. – (Biblioteka Ziemi Mosińskiej; 1)

Zarys historii Powstania Wielkopolskiego i biogramy powstańców.

MISTERIUM Józefa Mehoffera w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Turku : [album] / oprac. Joanna Wapiennik-Kossowicz, Krzysztof Pawlak, Bartosz Stachowiak; Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku. – Turek: MPBP, 2008. – 86 s. : il. – (Bibliotheca Turcoviana; nr 7)

Polichromie, ołtarze i witraże – prace artysty okresu międzywojennego w Turku na kolorowych fotografiach. Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim.

NAWROCKI Tadeusz

Ochrona przeciwpożarowa miasta i gminy Bojanowo w latach 1774-2008. – Bojanowo: Urząd Miasta i Gminy w Bojanowie, 2008. – 71 s. : fot., il., portr. – (Szkice Bojanowskie; z. 5)

Historia Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Bojanowo. M.in. wykaz gminnych komendantów jednostek w latach 1934-2010.

OLSZEWSKI Wiesław, JASTRZĄB Łukasz

Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27.12.1918 r. do 8.03.1920 r. / Politechnika Koszalińska. – Koszalin: Wydaw. Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2009. – 402 s. : fot. – (Monografie Politechniki Koszalińskiej; nr 157)

We wstępie omówienie wcześniejszych spisów poległych i zmarłych uczestników powstania.

ORGANIZACJA „Solidarność Walcząca” w Wielkopolsce w latach 1983-1990 : konferencja naukowa zorganizowana w dniach 9-10 października 2008 roku przez Instytut Pamięci Narodowej w Poznaniu pod patronatem Przewodniczącego Organizacji „Solidarność Walcząca” dr. Kornela Morawieckiego. – Poznań: Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu Oddział w Poznaniu, 2008. – 24 s.

Program konferencji i abstrakty referatów.

POCZET członków Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 1857-2007 : materiały do Słownika biograficznego Wielkopolan / pod red. Alicji Pihan-Kijasowej. – Poznań: PTPN, 2008. – 487 s. : il., portr. – (Źródła do Dziejów Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; t. 2)

Biogramy i wykazy członków, członków założycieli i prezesów towarzystwa.

POWSTAŃCY Wielkopolscy patrolują nam od 5 lat : i tak wszystko się zaczęło... / oprac. Dorota Wolniczak [i in.]; Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Brennie. – Brenno: Urząd Gminy Wijewo, 2009. – 35 s. : il.

Monografia Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Brennie.

RHODE Arthur

Wspomnienia ostrowskie = Ostrower Erinnerungen / tłum. Roman Dziergwa; oprac. i wstęp Jarosław Biernaczyk; Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim. – Ostrów Wlkp., 2008. – 245 s. : il., portr.

Wspomnienia pastora gminy ewangelickiej(1868-1967) dot. Ostrowa Wlkp. Tekst także w jęz. niemieckim.

ROKIETNICA : czekamy na Ciebie : [informator] / Urząd Gminy w Rokietnicy; fot. Kamila Marcinkowska. – [B.m.]: Wydaw. Libro, [2008]. – 31 s. : fot.

SOBOLEWSKI Piotr

Przewodnik turystyczny po Wielkopolsce Południowej : dla młodzieży szkolnej i nie tylko / Kaliski Oddział PTTK im. Stanisława Graegeo. – Kalisz: „Edytor”, 2009. – 191 s. : fot.

Opis turystyczno-krajoznawczy miejscowości.

STUDIA nad dawną Polską : materiały z wykładów wygłoszonych w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie od października 2007 do czerwca 2008 roku / red. Tomasz Sawicki. – Gniezno: Muzeum Początków Państwa Polskiego, 2008. – 154 s. : il., mapy. – (Biblioteka Muzeum Początków Państwa Polskiego; 1)

M.in. historia i archeologia Gniezna i Wielkopolski.

SZTUKA palcami pleciona : [album] / tekst i fot. Paulina Motylewska, Rafał Węgierekiewicz; tłum. Beata Fietz. – Nowy Tomyśl: Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy Polskich, 2008. – [144] s. : fot.

Prace z Ogólnopolskich Plenerów Wikliniarskich i Światowego Festiwalu Wikliny w Nowym Tomyślu w 2008 roku na fotografii. Teksty także w jęz. angielskim.

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 90 lat : [informator] / oprac. Marzena Barańska, Magdalena Kalawska; oprac. graf. Stefan Kramer. – Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, [2009]. – [28] s. : fot., il.

Publikacja wydana z okazji jubileuszu uczelni. Tekst także w jęz. angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim.

Z ARCHIWUM Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu : studia nad zasobem / red. Rafał Kościański, Rafał Leśkiewicz. – Warszawa; Poznań: Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, 2008. – 263 s. : tab., wykr. – (Studia i Materiały / Instytut Pamięci Narodowej; t. 13)

Historia i organizacja archiwum IPN w Poznaniu oraz artykuły problemowe na temat aparatu represji PRL opracowane na podstawie zgromadzonych dokumentów.

ZMIANY demograficzne w województwie wielkopolskim w latach 1999-2006 / oprac. Emilia Bogacka [i in.]; Urząd Statystyczny w Poznaniu. – Poznań: US, 2008. – 176 s. : il., tab., wykr.

Informacja statystyczna nt. stanu, struktury i migracji ludności.

ŻABIKOWO : archeologia, . miejsca pamięci : [album] / oprac. Anna Ziółkowska; oprac. graf. Marcin Krzysztoń; il. Andrzej Bartkowiak. – [Luboń] Żabikowo: [Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie], 2008. – 204 s. : fot., il., portr.

Historia obozu hitlerowskiego w Luboniu-Żabikowie w latach 1943-1945, dokumenty, relacje i biogramy więźniów.

B. IMPREZY KULTURALNE W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH WOJ. WIELKOPOLSKIEGO

(marzec–maj 2009)

Jak co roku o tej porze inspirację do działalności bibliotek stanowiły: Wielkanoc, nadejście wiosny, Dzień Kobiet, Dzień Matki oraz Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich. Wiele placówek organizowało bloki imprez z okazji Tygodnia Bibliotek, połączone z akcją „Cała Polska czyta dzieciom”. Odbywały się również spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki.

Marzec

Borek Wielkopolski (pow. Gostyń)

- Prelekcja Grzegorza Mendi, prezesa Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego pt. „Genealogiczne peregrynacje z nazwiskiem”
- Podsumowanie konkursu plastycznego pt. „Prawdziwie żyję, bo nie palę i nie piję” (współpraca z MGOK)

Chocz (pow. Pleszew)

- „Poezja i muzyka także są kobietami” – okolicznościowe spotkanie z okazji Dnia Kobiet; koncert muzyki filmowej i występ młodzieży gimnazjalnej „Mężczyźni są z Marsa, kobiety z Wenus”

Chodzież

- „Poznaj Egipt” – wystawa
- Zajęcia biblioterapeutyczne dla grupy przedszkolnej – „Strach ma wielkie oczy” (Oddział dla dzieci)
- Spotkanie – prelekcja prezesa TMZCH na temat: Burmistrzowie i wójtowie Chodzieży

Czempiń (pow. Kościan)

- Spotkanie z poetką Arletą Frąckowiak, malarką Marią Bartkowiak i kosmetyczką Romaną Olszewską

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- 150 rocznica urodzin Kennetha Grahama – „Ropuch i przyjaciele” – pogadanka nt. powieści „O czym szumią wierzby”, wystawa twórczości oraz materiałów biograficznych

Gniezno

- Otwarcie wystawy „Ani chwili nudy, z Gniezna na morze” połączone z promowaniem twórczości pisarskiej Mariusza Borowiaka
- Otwarcie wystawy fotograficznej Marty Kasprzyk pt. „Artis est artem celare” (Sztuką jest ukryć sztukę)

Gołuchów (pow. Pleszew)

- Projekt edukacyjny „Jak Czarnecki do Poznania z okazji 350 rocznicy wydarzeń upamiętnionych w Hymnie Narodowym”
 - ~ Konkurs wiedzy pt. „Wiedza o Hymnie Narodowym”
 - ~ Konkurs plastyczny pt. „Wydarzenia w Hymnie Narodowym” (Filia Kucharki)
- „I Ty będziesz moją Panią” – montaż słowno-muzyczny (Filia Kościelna Wieś)

Gostyń

- Powiatowy konkurs plastyczny „Bajkowa rodzinka” (marzec-kwiecień)
- Spotkanie z Łukaszem Wierzbickim – na temat Kazimierza Nowaka – „Rowerem i pieszo przez Czarny Łąk” (BPMiG oraz Filia nr 1 i Filia w Daleszynie)
- Wystawa fotograficzna „Moja Wielkopolska: wieś”
- Wykład Jeana Bernarda Diatty pt. „Dzieci Afryki: nadzieja kontynentu okaleczona edukacją, chorobą i wojną” – współpraca z Gostyńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku
- „Jan Paweł II – wspomnienie” (marzec-kwiecień)

Kalisz

- Być arystokratą, dar losu czy kłątwa? – spotkanie z Wojciechem Wielopolskim (w ramach „Spotkań z COOLturą”)
- „Książka – co to takiego” – pogadanka dla dzieci niedosłyszących ze Specjalnej Szkoły Podstawowej dla Dzieci Słabo Słyszących i Niysłyszających w Kaliszu (Filia nr 5, Oddział dla dzieci)
- Wystawy:

- ~ „Wiosenne serduszka” – wystawa prac plastycznych uczniów Szkoły Przysposabiającej do Pracy przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (Filia nr 1)
- ~ „Aforyzm – wielka pojemność małej formy. W 100. rocznicę urodzin Stanisława Leca” – wystawa (Filia nr 9)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna:

- Szkolenie dotyczące projektów systemowych dla pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- Spotkanie członków Wielkopolskiego Towarzystwa Ekonomiczno-Kulturalnego „Droga” (również w kwietniu)
- Wystawa pokonkursowa malarstwa Joanny Walas. Wystawę zorganizowało Stowarzyszenie Kulturalne EURO-ART i Biblioteka Powiatowa
- Otwarcie wystawy „Pałacyki i dworki powiatu kępińskiego” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Opatowie. Wystawa z zasobów Galerii Objazdowej Powiatowej Biblioteki Publicznej
- Szkolenie „Audytor energetyczny” zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie

Samorządowa Biblioteka Publiczna:

- Dzień Regionalisty, prelekcja Ireneusza Juskowiaka „Powstanie Wielkopolskie na froncie ostrzeszowsko-kępińskim”

Koło

- Przedstawienie teatralne „Bajka z wiedźmą w tle” – zorganizowane przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla dzieci z Przedszkola nr 6 (Filia dla dzieci)

Kościan

Gminna Biblioteka Publiczna

- Aby zima odeszła... – dyskusja dzieci z klasy „0” na temat zwyczajów pożegnania zimy oraz wspólne wykonanie marzanny
- Postawy ludzkie wobec śmierci – spotkanie Klubu Dyskusyjnego (Filia w Racocie)

Miejska Biblioteka Publiczna

- Wystawy:
 - ~ „Cóż piękniejszego nad niebo, które ogarnia wszystko, co piękne” (Mikołaj Kopernik). 2009 – Międzynarodowy Rok Astronomii
 - ~ „Dla hobbystów nie ma wieku” – wystawa lalek z kolekcji Ireny Łuczak
- Klasztor Benedyktynów w Lubiniu w fotografii – wykład Andrzeja Florkowskiego z Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej

- Tarot i magia... Trochę zabawy, reszta całkiem serio – spotkanie z Haliną Płoszyńską
- Maria Konopnicka – życie i twórczość – prelekcja
- Kościan wczoraj i dziś; Magiczne wiersze Juliana Tuwima – pogadanki
- Rozstrzygnięcie konkursu czytelniczego pod hasłem „Książkowe koty”, ogłoszonego w związku z Międzynarodowym Dniem Kota
- Spotkanie z Ireną Łuczak, kolekcjonerką lalek dla dzieci, oraz występ teatryku Gwiazdeczki z Zespołu Szkół nr 2 w spektaklu „Sen Dorotki”
- Spotkanie z Leszkiem Kędzierskim – „Wew Kościanie godumy po naszemu”
- Poranek literacki dla dzieci „Poznajemy kraje Unii Europejskiej – Włochy”

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

- „A wiosna przyszła pieszo...” – lekcje biblioteczne dla klas II Szkoły Podstawowej nr 3 im. K. Makuszyńskiego w Koźminie Wlkp.
- „Niewiedza tutaj jest zapracowana” – wieczór z poezją Wisławy Szymborskiej połączony z promocją nowego tomiku poezji autorki pt. „Tutaj”
- „Czytanie to moja pasja” – kolejne spotkania w Klubie Seniora. Czytanie fragmentów książki Bogdana Kolasińskiego „Jakim cudem jeszcze żyję” (także w kwietniu)
- „W magicznej krainie książek” – lekcja biblioteczna dla przedszkolaków

Krajenka (pow. Złotów)

- „Witaj wiosno” – wystawa i spotkanie połączone z głośnym czytaniem (BPMiG Krajenka, Filia w Augustowie)

Krotoszyn

- „Życie i twórczość Tomasza Manna” – prelekcja Jacka Kępy
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży prowadzone przez Romanę Hyszko
- „4. rocznica śmierci Jana Pawła II” – wystawa
- Wyjazd na Targi Książki do Poznania (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- „Strażacy Dzieciom” – spotkanie z dziećmi w Komendzie Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej – czytanie wierszy i bajek przez strażaków (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- Spotkania z Misiem przyjacielem Franklina (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- „Bajki pomagajki na wiejskich drózkach” – wizyta z bajką terapeutyczną w Szkole Podstawowej w Świnkowie
- „Bądź bezpieczny na drodze” – spotkanie z policjantami

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- „Młodzież zapobiega pożarom” – zakończenie gminnego konkursu wiedzy pożarniczej

- Spotkanie autorskie dla dzieci z Marcinem Pałaszem (Filia w Nowym Bełęcinie)
- „Parada zwierząt” – spotkanie autorskie dla dzieci z Krystyną Grys (Filia w Pawłowicach)
- „Pan Bóg je stworzył, a szatan opętał” – spotkanie dla kobiet (wiersze, przysłowia, aforyzmy, konkursy)
- „Piękna nasza Polska cała” – zajęcia plastyczne
- „Szydełkiem malowane” – spotkanie regionalne (Izba Regionalna w Pawłowicach)

Leszno

- Wystawy:
 - ~ „Vedic Art – obrazy duszą malowane” Iwony Gębickiej. Prezentowane na wystawie obrazy wykonane zostały metodą Curta Källmana, opartą na 17 zasadach Wedy („Galeria Lochy”)
 - ~ „Twórca i dzieło” – wystawa plakatów z kolekcji Jacka Jaroszyka. Ekspozycja obejmowała ponad 40 dzieł ukazujących inspiracje literackie w plakacie („Galeria Lochy”)
 - ~ „W kręgu poezji” – wystawa ilustracji i obrazów Lecha Abłażeja z Wilna i Wiesława Matysika z Siedlca („Galeria Recto Verso”)
- XX Leszczyńskie Dni Literatury:
 - ~ Spotkanie na wystawie z Lechem Abłażejem, poetą i malarzem z Wilna
 - ~ Wieczór autorski Stanisława Kruka, połączony z promocją tomiku poezji *Jak ubrać*. Spotkanie prowadził Lechosław Majchrzak, a wiersze poety czytali: Elżbieta Kuśnierek, Aneta Kruk, Lech Abłażej, Jan Głowinkowski. Poezji towarzyszyła muzyka w wykonaniu Dagmary Poch (flet poprzeczny) i Michaliny Ławeckiej
- „Mistrz pięknego czytania” – miejski finał konkursu czytelniczego dla dzieci z klas III i VI (zorganizowany wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 4). Uczestnicy spotkali się z pisarzem dla dzieci Marcinem Pałaszem, który był członkiem jury
- Spotkanie w „Kawiarence Literackiej” z Mariuszem Czubajem, promujące książkę *Róże cmentarne*, napisaną wspólnie z Markiem Krajewskim
- „Parnas Leszczyński XI” z udziałem poetów: Anny Ireny Bajserowicz, Eleonory Biberstajn, Ryszarda Biberstajna, Tadeusza Hofmańskiego, Krystyny Grys, Stanisława Kruka, Marii Urban. Wieczór w sali Urzędu Gminy w Wijewie prowadził Ryszard Biberstajn
- Spotkanie z cyklu „Rodzinne Wieczory” z Marcinem Pałaszem
- Koncert ballad Leonarda Cohena w wykonaniu Kuby Michalskiego

- Spotkanie ze Zbigniewem Kulakiem, ambasadorem RP w Mongolii zatytułowane „Dzisiejsza Mongolia”
- Podsumowanie konkursu plastycznego „Jaka to bajka?”

Lipka (pow. Złotów)

- Spotkania ze starszymi czytelnikami – nauka obsługi komputera (co wtorek)

Lipno (pow. Leszno)

- „Parada zwierząt” – spotkanie autorskie dla dzieci z Krystyną Gryś

Lisków (pow. Kalisz)

- Spotkanie autorskie z poetką Magdaleną Krytkowską

Luboń (pow. Poznań)

- Z cyklu abc Lubonia – „POrozmawiajmy o kobietach...” – Kobieta silna i rządząca. Na spotkanie zostały zaproszone panie: senator Jadwiga Rotnicka, Alicja Wachowiak – prezes Spółdzielni Mieszkaniowej Lubonianka, Magdalena Dutka – prezes firmy ABRYS oraz Aurelia Wize i Magdalena Stachowiak – kierowcy TRANSLUBU
- „Rok 2009 – rokiem Juliusza Słowackiego (1809-1849)” – wystawa poświęcona 200. rocznicy urodzin wielkiego poety
- „...Niech świat nie będzie dla nas obcy” – australijskie migawki z podróży Jakuba Bielawskiego – cz. I i II (cz. III w kwietniu)
- „Kolorowe Malowanie” – działania plastyczne dla dzieci pod kierunkiem plastyka Anny Przybylskiej (również w kwietniu i maju)
- „Usłane różami” – Agnieszka Różańska, Mariusz Puchalski i Jacek Skowroński – Kwiatek dla Ewy
- Wieczór z Wiktorem Zborowskim, aktorem teatralnym, filmowym, telewizyjnym
- „Złapać motyla” – wystawa fotografii i wieczór poetycki Małgorzaty Gorzyńskiej (mieszkancki Lubonia)
- „Zaczarowany Młynek” – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru ART-RE z Krakowa
- „TRANSPLANTACJA – jestem na TAK!” – spotkanie z transplantologiem Markiem Karczewskim
- „Konopielka” wg Edwarda Redlińskiego w wykonaniu Wojciecha Brody-Żurawskiego z Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie
- „Wędrownka małej chmurki” – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Piotra Grabowskiego i Grzegorza Ociepki, aktorów Teatru Promyk

Łubowo (pow. Gniezno)

- Wyjazd do teatru na przedstawienie „Dyl Sowizrzał”

Nowy Tomyśl

- Z cyklu: Twórca i jego dzieło – Spotkania autorskie z Elizą Piotrowską – autorką i ilustratorką książek dla dzieci, krytykiem sztuki (Oddział dla Dzieci, Gminna Biblioteka Publiczna w Kuślinie)
- Z cyklu: „Czwartkowe wieczory literacko-muzyczne” – Syberyjski bard zaprasza. Tropami Wysockiego – pieśni narowiste w wykonaniu Evgena Malinovskiy’ego
- Klub Miłośników Podróży „Przez kontynenty” – Azja Środkowa. Tadżykistan, Uzbekistan, Turkmenistan – pokaz slajdów podróżniczych i spotkanie z podróżnikami i fotografikami Katarzyną i Andrzejem Mazurkiewiczami
- Otwarcie wystawy pt. „Akwarele” Zdzicha Połącarza z udziałem Zdzisławy Jaskulskiej Kaczmarek – słowo poetyckie i Michała Cielebąka – oprawa muzyczna
- „Pasowanie w smoczej jamie ” – uroczystość pasowania pierwszoklasistów na czytelników
- Wystawy:
 - ~ Kazimierz Hołoga – zwyczajna świętość. Wystawa pamiątek i fotografii poświęcona Patronowi Zespołu Szkół Zawodowych i Licealnych im. dra Kazimierza Hołogi w Nowym Tomyślu
 - ~ Akwarele Zdzicha Połącarza (także w kwietniu)

Oborniki

- Wystawy:
 - ~ Perły polskiej architektury
 - ~ Niebo (Objazdowa Galeria Wielkopolskiej Fotografii)

Okonek (pow. Złotów)

- „Święto bajki” – spotkanie z przedszkolakami: głośne czytanie i wykonanie ilustracji (BPMiG Okonek, filie w Łędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- „Leczyć książką” – wystawa książek o biblioterapii (BPMiG Okonek, filie w Łędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- 170. rocznica urodzin Adolfa Dygasińskiego – wystawa książek (BPMiG Okonek, filie w Łędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- Spotkanie z Konradem Kaczmakiem, autorem książek historycznych, przyrodnikiem, ekologiem, pszczelarzem (BPMiG Okonek, filie w Łędyczku, Lotyniu i Pniewie)

Opatów (pow. Kępno)

- Wystawa „Dwórki i pałace na terenie powiatu kępińskiego”

Opatówek (pow. Kalisz)

- Zapoznanie z historią Opatówka, oprowadzenie po cmentarzu w Opatówku – wycieczka uczniów z Gimnazjum w Tłokini Wielkiej

Perzów (pow. Kępno)

- Cykl spotkań integracyjnych dla dzieci, młodzieży oraz starszych czytelników z terenu gminy Perzów w ramach projektu „Niech połączy nas książka”
- Młodzież z sekcji wokalne działającej przy Bibliotece wzięła udział w Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Obcojęzycznej we Wrocławiu – trzy osoby zostały wyróżnione: Zuzanna Grzezołec, Karol Brząkała, Jarosław Kula
- W ramach projektu „Niech połączy nas książka” przygotowano montaż słowno-muzyczny poświęcony Janowi Pawłowi II w rocznicę śmierci

Pogorzela (pow. Gostyń)

- Prelekcja Grzegorza Mendiaki – prezesa Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego pt. „Genealogiczne peregrynacje z nazwiskiem”

Przemęt (pow. Wolsztyn)

- Wystawa prac plastycznych „Herb mojej miejscowości”
- Pogadanka „Barwy Kujaw i Pomorza”
- Poranek literacki „Niech nastanie moda na czytanie i biblioteki odwiedzenie” (Filia Mochy)
- Muzyczne powitanie wiosny – gram „na byle czym” (Filia Mochy)

Radawnica (pow. Złotów)

- Wystawa książek pt. „Rok 2009 – Międzynarodowym Rokiem Astronomii”
- Wystawa pt. „Niepospolite kobiety”

Strzałkowo (pow. Sępólno)

- Spotkanie wspomnieniowe członków koła „Pogoń za historią” z Gimnazjum im. Janusza Korczaka w Strzałkowie z członkami Oddziału Słupeckiego Związku Sybiraków
- Cotygodniowe zajęcia biblioterapeutyczne dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (marzec-maj)
- Zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci z Przedszkola „Kubuś Puchatek” (marzec-maj)

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

- Wystawa kartonowych modeli samolotów

Swarzędz (pow. Poznań)

- „Akademia nowych możliwości” – wystawa prac uczestników warsztatów fotograficznych zorganizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej
- „Poetyckie śpiewanie” – spotkanie przy kawie pań z Klubu Seniora
- „Cztery łapy i ogon” – konkurs fotograficzny

Śmigiel (pow. Kościan)

- Bajeczna podróż po Europie; Wiosna w literaturze, muzyce, plastyce – warsztaty biblioteczne

Święciechowa (pow. Leszno)

- Spotkanie dla młodzieży z Lechem Abłażajem, poetą i malarzem z Wilna
- Spotkanie autorskie dla dzieci z Marcinem Pałaszem
- Spotkanie autorskie ze Stanisławem Krukiem

Turek

- Warsztaty literackie dla uczniów gimnazjów i szkół średnich – prowadzenie Makary Górzyński (również w kwietniu i maju)
- Studium Wiedzy o Regionie Wielkopolska: Historia budownictwa i architektury Wielkopolski – wykład Zbigniewa Szmida
- Program 50+:
 - ~ Obraz Turku w latach 1939-1945 na podstawie zdjęć z Archiwum Igły – wykład Bartosza Stachowiaka
 - ~ Teatr w latach 1949-1956 od socrealizmu do odwilży – wykład Janusza Majcherka
- Juliusz Słowacki w 160. rocznicę śmierci – wystawa

Wijewo (pow. Leszno)

- „Parnas Leszczyński XI” z udziałem poetów: Anny Ireny Bajserowicz, Eleonory Biberstajn, Ryszarda Biberstajna, Tadeusza Hofmańskiego, Krystyny Grys, Stanisława Kruka, Marii Urban. Wieczór prowadził Ryszard Biberstajn

Włoszakowice (pow. Leszno)

- „Parada zwierząt” – spotkanie autorskie dla dzieci z Krystyną Grys (Filia w Krzycku Wielkim)

Zduny (pow. Krotoszyn)

- „Mieszkańcy DPS szukają wiosny”. Gdzie? W Bibliotece Publicznej (Zduny)
- „Książka lepsza niż tabletki” – prezentacja nowych, ciekawych książek
- „Moje Chicago; co mnie zdziwiło, urzekło, zaskoczyło” – spotkanie przy kawie (Zduny, Baszków)

Złotów

- Wystawy:
 - ~ „W marcu jak w garncu, czyli pogoda zmienna jest”
 - ~ „Wystawa grafik Włodzimierza Pankiewicza”
 - ~ „Stanisław Jerzy Lec”
- Spotkanie z Krystyną Czubówną – dziennikarką, lektorem
- Spotkanie z Włodzimierzem Pankiewiczem – autorem tomiku poezji pt. „Są takie miejsca”
- Spotkania „+ - 50”: (Wiosenne inspiracje – „Kolorowe krokusy”, „Gałązki jabłoni – dekoracje do wystaw i spotkań”, „Kwiaty jabłoni”); „Co myślisz o *in vitro*, czy powinno być refundowane?”)

Kwiecień

Borek Wielkopolski (pow. Gostyń)

- Rozstrzygnięcie konkursu na logo Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Borek Wielkopolski i spotkanie laureatów

Brzeziny (pow. Kalisz)

- Wieczornica w miejscowym kościele parafialnym poświęcona Ojcu Św. Janowi Pawłowi II w czwartą rocznicę śmierci
- Gminny konkurs plastyczny „Wielkanocny kosz z pisankami”. Wystawa prac w kościele parafialnym w Brzezinach
- Gminny konkurs plastyczny „W zaklętym kraju baśni Hansa Christiana Andersena”

Chodzież

- Spotkanie biblioterapeutyczne z przedszkolakami – „Smutno mi” (Oddział dla dzieci)
- Prelekcja Henryka Zydorcza, prezesa TMZCH – „Historia pieniądza” dla II klasy LO przy ZSP w Chodzieży
- Spotkanie z dziennikarzem Jackiem Żakowskim

Czempiń (pow. Kościan)

- Spotkanie z Ewą Nowak, pisarką dla młodzieży

Czermin (pow. Pleszew)

- Spotkanie z aktorem Dariuszem Sosińskim

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- 125 rocznica urodzin Jaroslava Haška:
 - ~ notatka nt. życia i twórczości pisarza
 - ~ wystawa książek
 - ~ dyskusja nt. „Czy Szwejk może być ulubionym bohaterem literackim?”

Gołuchów (pow. Pleszew)

- Konkurs poezji religijnej (Filia Kucharki)
- „Życie i twórczość Jana Brzechwy” – konkurs czytelniczy dla kl. III-IV (Filia Tursko)
- „Dzień Ziemi” – konkursy „Chronimy lasy” plastyczny kl. I-II oraz wiedzy kl. III-VI (Filia Kucharki)
- „Życie i twórczość Juliusza Słowackiego” w 160. rocznicę śmierci – konkurs czytelniczy (Filia Kościelna Wieś)

Gostyń

- Spotkanie autorskie z Krystyną Śmigielką – dla dzieci
- Konkurs – „Bajkowe zagadki”
- Wystawa – „Radosne serca” (kwiecień-maj)

Kalisz

- „Lubię śnić” – wieczór poetycki Jerzego Ścieśka (z udziałem Ireny Tkaczyk)
- „Aforystyka – mądrość w bikini” – spotkanie Krzysztofa Martyzny z osadzo-nymi w Zakładzie Karnym (Filia nr 3)
- Aktualność Konstytucji 3 Maja – lekcja historyczna dla uczniów z Gimna-zjum nr 3 poprowadzona przez Tadeusza Krokosa, prezesa kaliskiego od-działu Polskiego Towarzystwa Historycznego (Filia nr 4)
- Profesjonalne projektowanie okładek książek – prelekcja Joanny Dudek oraz konkurs (Filia nr 9)
- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci – dwie pogadanki dla dzieci z Przedszkola nr 16 i 18 oraz ilustrowanie wysłuchanych baśni; wystawa (Filia nr 9, Oddział dla dzieci)
- „Dotyk przeszłości. V Piknik z zabytkami Kalisza” – konkurs wiedzy o mie-scie, wystawa (Filia nr 1)
- „Bilety komunikacji miejskiej w Kaliszu od 1949 do dziś” – wystawa (Filia nr 3)
- „Konstytucja 3 Maja – 218 lat” – wystawa (Filia nr 4) (również w maju)
- „W drodze do domu Ojca” – wystawa publikacji w 4. rocznicę śmierci Jana Pawła II (Filia nr 7)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna:

- Spotkanie z nauczycielami z powiatu kępińskiego pn. „Prezentacja podręczników. Nowa podstawa programowa, nowe wyzwania – jak udoskonalić nauczanie biologii w gimnazjum”. Organizator: wydawnictwo „Nowa Era”
- Prezentacja dla nauczycieli z powiatu kępińskiego pt. „Nauczanie zintegrowane w szkole podstawowej, metoda dobrego startu”, zorganizowana przez wydawnictwo „Nowa Era”

Samorządowa Biblioteka Publiczna:

- Finał konkursu wiedzy historycznej „Dzieje Ziemi Kępińskiej”, zorganizowanego we współpracy z Towarzystwem Ziemi Kępińskiej
- Spotkania autorskie z pisarzem książek dla dzieci i młodzieży, Pawłem Beręsewiczem

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Rok Juliusza Słowackiego”

Koło

- „Jan Paweł II – 4. rocznica śmierci” – wystawa
- „Abyśmy o naszej ojczyźnie radzili...” – 218. rocznica uchwalenia przez Sejm Czteroletni Konstytucji 3 Maja – wystawa
- Spotkanie autorskie z Teresą Tomsią, poznańską poetką
- „Naród to nie tylko dorośli ale i dzieci” – konkurs literacki (Koło i powiat kolski) (Filia dla dzieci)
- „Z telewizorem trzeba rozwaźnie” – konkurs plastyczny (Koło i powiat kolski) (Filia dla dzieci)

Kościan

Miejska Biblioteka Publiczna:

- Wystawy:
 - ~ „Tu czytamy!” – Dyskusyjny Klub Książki w Kościanie (również w maju)
 - ~ „Szyborska Tutaj i teraz”
 - ~ „Wędrówka po kraju lat dziecińczych” – wystawa z okazji 110. rocznicy urodzin Ewy Szelburg-Zarembiny
- Jezioro Wonieść źródłem wiedzy przyrodniczej o historii Ziemi Kościańskiej – wykład Iwony Hildebrandt-Radke z Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej
- „Wielkanoc tuż, tuż...” – spotkanie z Marleną Kowalkowską, specjalistką Służby Leśnej

- Zarys dziejów książki – od pisma węzełkowego do Gutenberga – prelekcja
- Psi żywot; Od świecy do zegara kwarcowego – pogadanki

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

- Światowy Dzień Książki z Mikołajkiem – upłynęło 50 lat od pierwszego wydania, pierwszej książki o przygodach francuskiego chłopca o imieniu Mikołaj. Książki o przygodach Mikołajka uczniom klas III czytali: właściciel sklepu zoologicznego, oficer marynarki, kapitan statku oraz farmaceuta, właściciel apteki, podróżnik i sportowiec

Krobia (pow. Gostyń)

- Spotkanie autorskie z Krystyną Śmigielką – dla dzieci

Krotoszyn

- „Polska – kolory nieba”; wystawa fotografii Pawła Musielaka (Kalisz) – wernisaż i spotkanie z autorem prac
- Warsztaty dziennikarskie i spotkanie ze studentem dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, Karolem Janosiem
- Wystawa pokonkursowa prac plastycznych ph. „Najładniejsza kartka świąteczna”, „Okładki jak marzenie” (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- Międzynarodowy Dzień Książek dla Dzieci: wystawa, cykl imprez dla dzieci, prezentacja multimedialna (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- Imprezy cykliczne dla dzieci:
 - ~ „Wiosna w twoich rękach” – warsztaty literacko-plastyczne
 - ~ „Bajki pomagajki na wiejskich drózkach” – wizyta z bajką terapeutyczną w Szkole Podstawowej w Biadkach
 - ~ Dzieci – dzieciom: „Muzyka Świata” – warsztaty muzyczno-plastyczne

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- „Jak żyli i mieszkali nasi przodkowie” – lekcje regionalne (Izba Regionalna w Pawłowicach)
- „Moja własna bajka” – konkurs na książkę własnoręcznie napisaną i zilustrowaną przez dzieci
- „Z twórczością Ewy Szelburg-Zarembiny na wesoło” – konkurs czytelniczy (Filia w Nowym Belęcinie)
- „Ochrona środowiska” – konkurs na plakat (Filia w Nowym Belęcinie)

Lądek (pow Słupca)

- Wystawy:
 - ~ „Szlakiem Jana Pawła II w rocznicę śmierci”
 - ~ „Z tradycjami za pan brat” – zwyczaje i obrzędy wielkanocne
 - ~ „Nie jestem niczym innym jak moimi poezjami” – przegląd twórczości; 160 rocznica śmierci Juliusza Słowackiego

Leszno

- Wystawy:
 - ~ „Salon Ilustratorów” – wystawa ilustracji dziecięcej. Prezentowane na niej były prace 38 autorów, wśród nich zarówno twórców o znaczącym dorobku artystycznym, jak i młodych, z pokolenia lat siedemdziesiątych i studentów („Galeria Lochy” i „Galeria Recto Verso”)
 - ~ „Vedic Art – obrazy duszą malowane” – Iwona Gębicka („Galeria za Regałami”)
 - ~ „Marek Hłasko” – wystawa z cyklu „Twórcy literatury w plakacie” z kolekcji Jacka Jaroszyka, zorganizowana z okazji przypadającej w tym roku 40. rocznicy śmierci pisarza. Ekspozycję tworzyły plakaty znanych polskich artystów, m.in.: Jana Młodożeńca, Eryka Lipińskiego, Andrzeja Pągowskiego („Galeria za Regałami”)
 - ~ Wystawa książek Wydawnictwa Czarne
- Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, zorganizowane wspólnie z Zespołem Szkół Ekonomicznych, Zarządem Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
W programie:
 - ~ Konferencja „Wokół Słowackiego”
 - ~ *Hymn o zachodzie słońca* – recytacja wiersza Juliusza Słowackiego
 - ~ *Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich*
 - ~ *Informacje o Roku Juliusza Słowackiego*
 - ~ *Życie i twórczość Juliusza Słowackiego* – prezentacja multimedialna
 - ~ *Czy Słowacki wielkim poetą był?*
 - ~ *Kształcenie kulturalne w szkole w obliczu wielkiego kryzysu „Słowackiego”*
 - ~ *Zmiany w prawie autorskim*
 - ~ Podczas konferencji czynny był kiermasz książek Wydawnictwa Czarne i Wydawnictwa „Publicat” oraz wystawa ze zbiorów leszczyńskich bibliotek „Wokół Juliusza Słowackiego”
 - ~ W „Galerii Lochy” MBP odbyło się spotkanie dla dzieci z Krystyną Grys zatytułowane „Parada zwierząt”
- „Chorwacja” – spotkanie z Karolem Szymańskim z cyklu „Wokół Globusa”
- Podsumowanie konkursu na hasło promujące bibliotekę i czytelnictwo
- Zajęcia literacko-plastyczne dla przedszkolaków „Świat smoków” (również w maju)

Lipka (pow. Złotów)

- Konkurs plastyczny pn. „Palma Wielkanocna” i „Pisanka Wielkanocna” – rozstrzygnięcie konkursu oraz wystawa prac konkursowych w kościele parafialnym w Lipce

- Obchody 60-lecia istnienia Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipce
- Jubileuszowa wystawa GBP w Lipce

Lisków (pow. Kalisz)

- Twórcy Poezji Naszego Regionu

Luboń (pow. Poznań)

- Portrety. Fotografia mówi i opowiada – wernisaż fotografii Zygmunta Ceglarka
- Z cyklu „abc Lubonia” – „Porozmawiajmy o budżecie miasta” z burmistrzem miasta Luboń – Dariuszem Szmytem
- „Przygoda żółwia i zająca” – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru ART-RE z Krakowa
- „Osobliwości przyrodnicze w fotografii” – wernisaż fotografii – VI edycja konkursu. Dedykacja muzyczna w wykonaniu uczniów ze szkoły Podstawowej nr 1 w Luboniu. Patronat Honorowy – Starosta Powiatu Poznańskiego Jan Grabkowski oraz Burmistrz Miasta Luboń Dariusz Szmyt
- „200 lat oświaty w Luboniu” – spotkanie z autorami i bohaterami książki; promocja publikacji Stanisława Małepzaka i Piotra Pawła Ruszkowskiego

Łubowo (pow. Gniezno)

- Konkurs recytatorsko-plastyczny „Ewa Szelburg-Zarembina”

Nowy Tomyśl

- Z cyklu: Spotkania niebanalne – Koncert na gongi i misy tybetańskie – spotkanie z udziałem Katarzyny Jeleń Pszkit – certyfikowanej terapeutki dźwiękiem wg metody Petera Hessa
- Z cyklu: Czwartkowe wieczory literacko-muzyczne – „Wiem, nie wrócisz – The Beatles” – koncert w wykonaniu śpiewających nowotomyślan. Przygotowanie i prowadzenie: Rafał Putz
- Architektura regionalna – projekty elementów architektury i układów krajobrazowych identyfikujących Równinę Nowotomyorską – wykład Piotra Szwieca z Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu
- „Mieszkańcy świata wyobraźni” – warsztaty plastyczne i otwarcie wystawy prac plastycznych z WBPICAK z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci (Oddział dla dzieci)
- Wystawy:
 - ~ Równina Nowotomyaska – elementy regionalnej architektury i krajobrazu. Grafiki – rysunki – fotografie – projekty
 - ~ Wystawa prac Piotra Szwieca z Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (także w maju)

Oborniki

- Kwiaty polskie w fotografii Macieja Pawlaka – wystawa
- Storczyki: ginące piękno – prelekcja Macieja Pawlaka
- Kwiaty polskie – wystawa pokonkursowa prac plastycznych uczniów ze szkół powiatu obornickiego
- „A duch wieje kędy chce” – wieczór poezji religijnej

Okonek (pow. Złotów)

- 200. rocznica urodzin Mikołaja Gogola – wystawa książek (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- Zajęcia plastyczne z dziećmi – wykonanie stroików i kart wielkanocnych na konkurs ogłoszony przez MGOK w Okonku (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- „Moja pierwsza książeczka” – pogadanka, głośne czytanie i zajęcia plastyczne z przedszkolakami (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)

Opatów (pow. Kępno)

- „Kobiety z rodu Szembeków” – wystawa (Filia Siemianice)

Opatówek (pow. Kalisz)

- Wycieczka dzieci ze Szkoły Podstawowej w Chełmcach: zapoznanie z biblioteką, wycieczka po Opatówku
- „Wiosenne inspiracje” – spotkanie dla dzieci: czytanie wierszy o wiosnie, spacer po Opatówku, szukanie inspiracji do prac plastycznych, rysowanie nt. „Opatówek wiosną”
- Spotkanie z poetką Anną Flak, zastępczynią przełożonej generalnej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Rzymie, pochodzącą z Saczyna (gm. Godziesze)

Pleszew

- Biblioteczny Salonik Kulturalny „Terapeutyczna funkcja literatury” – wykład Barbary Appel, członka Krajowej Sekcji Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych, od wielu lat zajmującej się terapeutyczną funkcją literatury

Pogorzela (pow. Gostyń)

- Konkurs plastyczny na plakat „Czytanie to moja pasja” – dla kl. IV i V szkoły podstawowej

Przemęt (pow. Wolsztyn)

- Spotkanie poetyckie ze Stanisławem Krukiem – „Wiosenne poezje” (filie Kaszczor i Przemęt)

- Spotkanie autorskie „Krasnodębski o problemach współczesnego człowieka” (Filia Kaszchor)
- Spotkanie poetyckie oraz konkurs wiedzy „Z poezją Ewy Szelburg-Zarembiny za pan brat” (Filia Mochy)
- Spotkanie z aktorem Zbigniewem Walerysiem „Podróże po literaturze” (Filia Mochy)
- Zagadkowy turniej wiedzy „Czytam książki, czytam wiele, jestem książek przyjacielem” (Filia Mochy)

Przykona (pow. Turek)

- Spotkanie autorskie z Joanną Papuzińską

Radawnica (pow. Złotów)

- Zagadki dla dzieci młodszych pod hasłem „Zawody”
- Wystawy: Czas Wielkanocny, Jan Paweł II, Dzień Ziemi, Światowy Dzień Zdrowia

Rychtal (pow. Kępno)

- Dzień Ziemi – wystawa książek ekologicznych
- Światowy Dzień Zdrowia – wystawa najnowszych wydawnictw medycznych

Słupca

- Powiatowy Dzień Bibliotekarza – wyjazd do Warszawy do Teatru Muzycznego Roma na spektakl „Upiór w operze” i do Muzeum Powstania Warszawskiego

Strzałkowo (pow. Słupca)

- Inauguracja Spotkań Ludzi Ciekawych Świata. Wykład Sejfu Gebru, pracownika naukowego UAM w Poznaniu pt. „Etiopia – kraj, ludzie, obyczaje”
- Uroczyste otwarcie wystawy plastycznej laureatów gminnego konkursu „Zwierzaki – cudaki”, zorganizowanego dla dzieci z Przedszkola „Kubuś Puchatek”

Swarzędz (pow. Poznań)

- „Literackie podchody” – zabawa w terenie „Zaginiony świat dinozaurów” dla zuchów ze Szkoły Podstawowej nr 5
- Spotkanie w ramach cyklu „Czytamy inaczej czujemy tak samo” z uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej – baśnie Andersena
- Spotkanie uczniów Gimnazjum nr 3 z Janem Hyjkiem, autorem książek dla młodzieży
- Poranek w bibliotece dla dzieci z Prywatnego Przedszkola Językowego Montessori Tęcza

- Wystawa eksponatów kultury materialnej Romów ze zbiorów Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie
- Prelekcje: „Historia Romów w Polsce” Marii Walkowiak i „Wróżbiarstwo i ziołolecznictwo u Cyganów” Doroty Mateli z Muzeum w Szreniawie

Turek

- Rozstrzygnięcie Powiatowego Konkursu Multimedialnego „Moja gmina przewodnik turystyczny”
- Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego „Piękno Ziemi Tureckiej w Poczłówece”
- Rozstrzygnięcie powiatowego konkursu Mistrz Pięknego Czytania – spotkanie autorskie z Joanną Papuzińską
- Rozstrzygnięcie Plebiscytu „Lista Przebojów Książkowych dla Nastolatków” za 2008 rok
- Studium Wiedzy o Regionie Wielkopolska:
 - ~ Szlak Piastowski – wykład Jerzego Sobczaka
 - ~ Tradycje i obrzędy wielkopolskie – wykład Witolda Przewoźnego
- Zajęcia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Turku (Filia Nr 2):
 - ~ „Poskramiamy nasze emocje” – zajęcia z elementami biblioterapii
- Zajęcia w Świetlicach Terapeutycznych (Filia Nr 2):
 - ~ „Nocne straszyla, dodajemy sobie odwagi, nie boimy się” – zajęcia z elementami biblioterapii
- Program 50+:
 - ~ Dwie koncepcje Teatru Narodowego – Dejmek contra Hanuszkiewicz. Afera wokół „Dziadów” jako preludium do wydarzeń marcowych – wykład Janusza Majcherka
 - ~ Szlaki turystyczne Turku i powiatu tureckiego w oparciu o nagrodzone prace konkursu multimedialnego – Witold Wojciechowski, geograf
- Międzynarodowy Dzień Lotnictwa i Kosmonautyki w 40. rocznicę uchwaleńia – wystawa

Witkowo (pow. Gniezno)

- Gminny turniej czytelniczy dla uczniów klas III szkół podstawowych „Czy rozwiążesz tę zagadkę?”

Zagórów (pow. Słupca)

- Wystawa fotograficzna Karola Budzińskiego z planu filmowego „Ogniem i mieczem” (również w maju)

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem (Baszków)
- „Kultura innych dzieci” – galeria przedszkolaka

- Spotkanie autorskie z Ewą Nowak

Złotów

- Wystawy:
 - ~ Wystawa prac pt. „Mały Świat dużych rzeźb, a czasem... akwareli” Stanisława Schauera
 - ~ VI Powiatowy Konkurs Literacki pt. „Przygoda z lekturą – Kacperiada” – „Portret prawdziwego Łobuza” – wystawa pokonkursowa
- Wernisaż Stanisława Schauera, lokalnego artysty zajmującego się rzeźbą, rysunkiem i malarstwem
- Spotkanie z Grzegorzem Kasdepke podczas VI Finału powiatowego konkursu plastyczno-literackiego „Przygoda z lekturą – Kacperiada”
- VII Forum Bibliotekarzy Powiatu Złotowskiego w Świątym Dniu Książki i Praw Autorskich, wykład Grzegorza Leszczyńskiego z UW pt: „Najnowsze tendencje we współczesnej prozie dla młodzieży. Kontrowersje, zagrożenia, pytania”
- Kiermasz wielkanocny przy współpracy z Warsztatem Terapii Zajęciowej w Złotowie
- W klubie „+ - 50”: O tym się mówi – Amazonki
- Spotkanie autorskie z Jackiem Żakowskim, dziennikarzem i publicystą

M a j

Borek Wielkopolski (pow. Gostyń)

- Przedstawienie edukacyjno-teatralne dla dzieci pt. „Rubinowy książkę”
- Spotkanie autorskie z Krystyną Śmigielką
- Podsumowanie konkursu plastycznego „Bohaterowie wierszy Jana Brzechwy” i wystawa pokonkursowa

Brzeziny (pow. Kalisz)

- Spotkanie autorskie z ilustratorką książek dla dzieci i założycielką wydawnictwa „Mila” w Poznaniu Elżbietą Krygowską-Butlewską w ramach obchodów „Tygodnia Bibliotek”. Wystawa ilustracji wykonanych podczas warsztatów plastycznych

Czempin (pow. Kościan)

- Wystawa zdjęć poświęcona historii ruchu śpiewackiego w Czempiniu
- Wystawa grafiki Czesława Wosia

Czermin (pow. Pleszew)

- Biesiada rodzinna połączona z festynem na świeżym powietrzu – współpraca z Ośrodkiem Kultury oraz Kołem Gospodyń
- Spotkanie z pisarką Wiolettą Piasecką

Czerniejewo (pow. Gniezno)

- Konkurs z wiedzy o Unii Europejskiej dla klas III gimnazjum

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- Spotkanie z pisarką Wiolettą Piasecką
- Regionalny Konkurs Wiedzy – VII edycja konkursu z cyklu „Ziemia Dobrzycka – moja mała ojczyzna” ph. „Ziemia Dobrzycka w latach II wojny światowej”

Gizałki (pow. Pleszew)

- Spotkanie z pisarką Wiolettą Piasecką

Gniezno

- Spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską
- „Literackie Potyczki Biblioteczne” – konkurs międzyszkolny

Gołuchów (pow. Pleszew)

- „Legendy naszego regionu” – konkurs regionalny dla kl. III-IV (Filia Kucharki)
- Spotkanie autorskie z Wiolettą Piasecką (Oddział dla dzieci)
- „Poznajemy wybitnych Wielkopolan” – konkurs na folder informacyjny (Filia Kucharki)

Gostyń

- Wystawa prac plastycznych uczniów z Zespołu Szkół w Brzeziu (maj-czerwiec)
- Zajęcia z elementami biblioterapii dla przedszkolaków prowadzone przez Halinę Radoła na podstawie bajki „Mysia Monisia” i wystawa prac plastycznych uczestników
- Wystawa malarstwa „Zwykła wystawa niezwykłych ludzi” – współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy
- Spotkanie z podróżnikiem Marianem Lewandowskim – współpraca z Gostyńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku
- Seminarium wyjazdowe dla bibliotekarzy powiatu gostyńskiego do Krośnożyńskiej Biblioteki Publicznej
- Spotkanie z poetką Jolantą Nowak-Węklarową – dla dzieci (Filia w Kunowie)

Grzegorzew (pow. Koło)

- Warsztaty artystyczne – popularyzacja czytelnictwa i bibliotek w lokalnym środowisku – prowadzenie Danuta Ostrowska, malarka, pisarka ludowa z Kłodawy

Kalisz

- Spotkanie z ks. Stanisławem Olejnikiem połączone z promocją książki „Takie to były czasy, tacy to byli ludzie. Karty dziennika”
- „Czytelnik jako kobieta” – spotkanie z Ewą Kraskowską (w ramach „spotkań z COOLturą”)
- Inauguracja obchodów Roku Grotowskiego – otwarcie wystawy „Ryszard Cieślak – aktor Jerzego Grotowskiego”, wystąpienie Jarosława Freta (dyrektora Instytutu im. Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu) oraz prelekcje Macieja Michalskiego „Ryszard Cieślak – aktor teatru ubogiego” i Włodzimierza Garsztki „Staże parateatralne Ryszarda Cieślaka”
- „Starodruki ze zbiorów Biblioteki Głównej” – zajęcia z przysposobienia czytelniczego dla studentów III roku filologii polskiej UAM w Kaliszu
- Rajd rowerowy na Szałe oraz spotkanie z poetką Lidią Balcerzak-Krawczyńską dla pensjonariuszy Zakładu Karnego (Filia nr 3)
- Spotkanie z poetką Wandą Liberską (promocja Regionalnego Środowiska Twórców) (Filia nr 5)
- „Moje miasto” – spotkanie z poetką Urszulą Camborini (Filia nr 7)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna:

- Konkurs mitologiczny dla uczniów klasy V ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Kępnie
- V Konkurs Przyrodniczy „Ptaki miast i wsi” dla szkół podstawowych z terenu powiatu kępińskiego, zorganizowany przez Południowowielkopolską Grupę Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków przy współpracy z Powiatową Biblioteką Publiczną w Kępnie
- Jak co roku w ramach „Tygodnia Bibliotek” obchodziliśmy w powiecie kępińskim Dzień Bibliotekarza. W spotkaniu uczestniczyli bibliotekarze z bibliotek publicznych powiatu kępińskiego. Gośćmi spotkania byli: starosta kępiński Jerzy Trzmiel, poeta i dziennikarz Krzysztof Szymoniak oraz pracownik WBPiCAK w Poznaniu Władysław Nielipiński. Spotkanie uświetniła gra na pianinie dyrektor kępińskiej Szkoły Muzycznej Iwona Korta oraz uczeń tejże szkoły Mateusz Słowikowski
- „I Warsztaty Fotograficzne Kępno 2009” zorganizowane dzięki pomocy WBPiCAK w Poznaniu. Warsztaty prowadzili: Władysław Nielipiński, Pa-

wel Kosicki oraz Krzysztof Szymoniak. W ramach warsztatów odbyły się dwa plenery fotograficzne na terenie miasta. Otwarto wystawę z kolekcji Objazdowej Galerii Wielkopolskiej Fotografii pt. „Kopalnia”. Odbyły się też zajęcia warsztatowe z cyfrowej obróbki obrazu.

Samorządowa Biblioteka Publiczna:

- Konkurs piosenki dziecięcej „Piosenka dobra na wszystko” z cyklu „Wszystko jest poezją” (Filia Mikorzyn)
- Kolejna edycja konkursu recytatorskiego dla dzieci i młodzieży „Strofy o Ojczyźnie”, organizowanego we współpracy z ZHP
- Spotkanie poetyckie „Maj – zakochani i kochani”, urozmaicone występami tanecznymi i koncertem skrzypcowym

Kłecko (pow. Gniezno)

- Teatr Art-Re z Krakowa „Rubinowy książę” – dla dzieci ze szkoły podstawowej, szkoły specjalnej i przedszkolaków

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Tydzień Bibliotek – „Biblioteka to plus”:
 - ~ Spotkanie z najwierniejszymi czytelnikami biblioteki
 - ~ Spotkanie bibliotekarzy czynnych zawodowo i emerytów z władzami samorządowymi
- Wystawa prac plastycznych przedszkolaków ph. „Moja kochana rodzina”

Koło

- „Życie w średniowiecznym mieście na przykładzie Koła” – pokaz multimedialny, prelegent Krzysztof Witkowski, dyrektor Muzeum Techniki Ceramicznych (PiMBP i Filia dla dzieci)
- Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską
- Impreza zorganizowana z okazji Dnia Bibliotekarza: koncert skrzypcowy Dariusza Bagińskiego, biesiada dla bibliotekarzy z kolskich bibliotek, władz miasta, powiatu i zaproszonych gości. Pokaz multimedialny „Z życia biblioteki” przygotowany przez Annę Pietruszkę
- Kiermasz książek w zainscenizowanej karczmie średniowiecznej zorganizowany w ramach Jarmarku Królewskiego i Zjazdu Rycerskiego
- Przedstawienie pt. „Śnieżka” – zorganizowane dla przedszkolaków przez koło teatralne ze Szkoły Podstawowej nr 5, pod kierunkiem Kariny Danielewicz (Filia dla dzieci)
- Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk dla przedszkolaków i dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego (Filia dla dzieci)
- Zajęcia z elementami biblioterapii
- „Obszary chronione w powiecie kolskim” – pokaz multimedialny dla uczniów gimnazjów prowadzony przez Jacka Nowaczyka, naczelnika Wy-

działu Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa powiatu kolskiego (Filia dla dzieci)

- Konkurs plastyczny pt. „Świat jest kolorowy” oraz pokonkursowa wystawa prac (Koło i powiat kolski) (Filia dla dzieci)

Kościan

Gminna Biblioteka Publiczna

- Dyskusja na temat patriotyzmu – spotkanie Klubu Dyskusyjnego (Filia Biblioteczna w Racocie)

Miejska Biblioteka Publiczna

- „Biblioteka to plus” – wystawa różnych form pracy z czytelnikiem w Oddziale dla dzieci
- Jan od Biedronki. Wiersze ks. Jana Twardowskiego w interpretacji Anny Seniuk
- Spotkanie autorskie z pisarką, Barbarą Kosmowską
- III Majowa Biesiada Literacka z udziałem poetów: Marii Magdaleny Poczaj i Pawła Kuszczynskiego (współorganizator: Związek Literatów Polskich – Oddział w Poznaniu) – impreza plenerowa
- Komputer bez barier (biblioteka dla seniora)
- Warsztaty tworzenia słowem – prowadziła Arleta Frąckowiak (instruktor MBP)
- Czy jesteśmy sami w kosmosie? – zabawa literacko-plastyczna
- Spotkanie z Barbarą Gawryluk, autorką książek dla najmłodszych
- W świetle Książkolandii: uroczyste pasowanie uczniów klas pierwszych na czytelników biblioteki, połączone ze spektaklami: „Na łące” – w wykonaniu przedszkolaków z Bonikowa; „Dżok” – w wykonaniu uczniów klas czwartych Zespołu Szkół nr 4 w Kościanie; „Czarna dziura” – w wykonaniu Gwiazdeczek z Zespołu Szkół nr 2 w Kościanie
- „Bo ja (nie) chcę do przedszkola – co to jest gotowość przedszkolna” – spotkanie z Justyną Kram, pedagogiem
- Wydawnictwa regionalne – spotkanie w Klubie Miłośników Książki
- Znasz te bajki; Opowiem Ci o moim mieście; Kościan – moje miasto – poranek literacki
- „Czerwony Kapturek”; „Księżniczka Brudaska” – spektakl przygotowany przez dzieci z Samorządowego Przedszkola nr 4

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

- „Jak pięknie jest w bibliotece” – pierwsze spotkanie z biblioteką dla najmłodszych przedszkolaków oraz wystawa prac wykonanych podczas wizyty w bibliotece
- Spotkanie z Albinem Batyckim – tenisistą, członkiem kadry narodowej tenisistów na wózkach, olimpijczykiem, uhonorowanym tytułem „Człowiek bez barier” w roku 2008

- Spotkanie z Bogdanem Kolasińskim, autorem książki „Jakim cudem jeszcze żyję” w ramach projektu „Czytanie to moja pasja”

Krajenka (pow. Złotów)

- „Dzień Niezapominajki” – wystawa (BPMiG Krajenka, Filia w Augustowie)

Krotoszyn

- „Moliki książkowe” – spotkanie autorskie z Małgorzatą Berwid
- Podsumowanie konkursów plastycznych ph. „Najładniejsza kartka wielkocna” i „Okładki jak marzenie”
- Biblioteka Czyta Dzieciom oraz przedstawienia w wykonaniu uczniów: „Paleta barw”, „Chory kotek”, „Wagary”
- Dzień porad w bibliotece: kosmetyczne – kosmetyczka, Oriflame, Avon; fryzjerskie; gospodarstwa domowego – Tupperware, Batterware, ziołolecznicze
- Skwerek atrakcji dla dzieci i młodzieży: Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna
- Zwiedzanie miasta z przewodnikiem
- „Współczesne tendencje w działalności bibliotek” – wykład Mariana Walczaka, dziekana Wydziału Artystycznego w Kaliszu
- Stoisko wymiany książek – możliwość wymiany używanych książek na inne
- „Biblioteka to plus” – wystawa zdjęć ukazujących działalność naszej biblioteki
- Warsztaty dziennikarskie
- Wizyta bibliotekarzy z powiatu gostyńskiego
- „Nasza mała ojczyzna” – wystawa wydawnictw regionalnych i pocztówek ze zbiorów prywatnych Andrzeja Chmielarza (Krotoszyn)
- „Życie i twórczość Tomasza Manna” – wykład Jacka Kępy oraz nadanie Tytułu Honorowego Czytelnika Krotoszyńskiej Biblioteki Publicznej
- Spotkanie autorskie z Kazimierzem Szymeczko (Oddział dla dzieci i młodzieży)
- Dzieci – dzieciom: „Las twój przyjaciel” – spotkanie w lesie
- „Bajki pomagajki na wiejskich drózkach” – wizyta z bajką terapeutyczną w Szkole Podstawowej w Dąbrowie

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Uroczyste spotkanie czytelników i bibliotekarzy z okazji 60-lecia Biblioteki w Krzemieniewie. W programie:
 - ~ historia Biblioteki – prezentacja multimedialna
 - ~ biesiada poetycka z udziałem Eleonory Biberstajn, Ryszarda Biberstajna, Andrzeja Waldmana, Stanisława Kruka
 - ~ mini recital Ewy Śniady

- „Biblioteka mojego dzieciństwa” – spotkanie z czytelnikami (Filia w Pawłowicach
- „Zielone Świątki – tradycje i obyczaje” (Izba Regionalna w Pawłowicach)
- „Jak żyli nasi przodkowie” – lekcje regionalne dla młodzieży z Holandii

Lądek (pow Słupca)

- Przyroda Ziemi Łądkowskiej i jej ochrona – prelekcja A. Krupy, prezentacja programów UE dotyczących ekologii
- Cykl spotkań „Gotowanie potraw regionalnych” oraz wystawa literatury kulinarnej

Leszno

- Wystawy:
 - ~ „Marek Hłasko” - wystawa z cyklu „Twórcy literatury w plakacie” z kolekcji Jacka Jaroszyka, zorganizowana z okazji przypadającej w tym roku 40. rocznicy śmierci pisarza. Ekspozycję tworzyły plakaty znanych polskich artystów, m.in.: Jana Młodożeńca, Eryka Lipińskiego, Andrzeja Pałowskiego („Galeria za Regałami”)
 - ~ Wystawa książek Wydawnictwa Czarne („Galeria za Regałami”)
 - ~ „Spojrzenie wstecz” – 60. rocznica powstania Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lesznie. Wystawa towarzyszyła obchodom jubileuszu powstania leszczyńskiej księżnicy. Zaprezentowano na niej archiwalne dokumenty z lat 40., 50. i 60. XX wieku: fotografie, afisze, albumy i kroniki, a także liczne artykuły w prasie poświęcone działalności Biblioteki („Galeria za Regałami”)
 - ~ „Salon Ilustratorów” – wystawa ilustracji dziecięcej („Galeria Lochy”)
 - ~ „Fanfan Tulipan w Lochach” – plakaty z kolekcji Jacka Jaroszyka. Wystawę zorganizowano z okazji przypadającej w tym roku 50. rocznicy śmierci Gérarda Philipe’a, wybitnego francuskiego aktora filmowego i teatralnego („Galeria Lochy”)
 - ~ „Portret Wojska Polskiego” – wystawa prac plastycznych nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie zorganizowanym przez Leszczyńskie Stowarzyszenie Dzieciom Niepełnosprawnym („Galeria Recto Verso”)
- Spotkanie z Małgorzatą Kalicińską zorganizowane w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki działającego przy MBP
- Tydzień Bibliotek ph. „Biblioteka to plus”:
 - ~ Wręczenie Nagrody Liścia Miłorzębu, którą otrzymało Muzeum Regionalne im. dr. Henryka Florkowskiego w Kościanie za książkę *Kościan na starych pocztówkach*
 - ~ Recital Grzegorza Tomczaka

- Spotkanie z cyklu „Bliżej dzieła” – prezentacja map Jonasa Scultetusa z udziałem Romana Wytyczaka. MBP posiada kolekcję ośmiu map śląskiego kartografa z XVII w.
- „Fundusze europejskie dla bibliotek na lata 2007-2013” – warsztaty dla bibliotekarzy prowadziła Katarzyna Trzeciak, z-ca dyrektora Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej
- Festiwal Teatrów Dziecięcych i Młodzieży Miasta Leszna

Lipka (pow. Złotów)

- Dni otwarte w bibliotekach – zapoznanie się użytkowników biblioteki z warsztatem bibliotekarza
- Lekcja biblioteczna dla dzieci z grupy „0” z Przedszkola Gminnego w Lipce w nowym wyremontowanym Oddziale dla Dzieci i Młodzieży ph. „Książka i jej twórcy” oraz bajkowe kalambury
- Zajęcia warsztatowe dla dzieci w wieku 4 lat – głośne czytanie fragmentów książeczek: „Franklin czyta kolegom”, „Franklin i książka z biblioteki”, połączone ze znajomością postaci z bajek – zgadywanki. Wyświetlenie bajek na DVD „Franklin i zielony książkę” oraz „Franklin – zielony latawiec Franklina”

Lisków (pow. Kalisz)

- Spotkanie literackie z Michałem Jagiełło

Luboń (pow. Poznań)

- „Sporna śliwka” – spotkanie z Janem Ryjkiem, autorem książek dla dzieci oraz promocja książki
- „Natura sercem malowana” – wernisaż malarstwa Danuty Chrześcijanek (mieszkancki Lubonia). Dedykacja muzyczna: Weronika Guzik – skrzypce, akompaniament na pianinie Anna Szlingiert
- „Kochanej mamie” – przedstawienie dla członków Klubu Ludzi Niewidomych i Słabo Widzących „Promyk”. Gościliśmy parę muzyków Danutę Nowak i Mariana Mateckiego
- Wystawa prac plastycznych – XV Konkurs Plastyczny „Rozwiń skrzydła wyobraźni plastycznej” – ilustracja do wierszy Wandy Chotomskiej (dzieci szkół podstawowych), komputerowa ilustracja do wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (gimnazjaliści)
- „Kocham życie, wybieram zdrowie”. Profilaktyka raka piersi i szyjki macicy – spotkanie z lekarzami i przedstawicielami Centrum Onkologii w Poznaniu połączone z recitalem muzycznym oraz poczęstunkiem
- „Opowieści starego kredensu” – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu aktorów Teatru Pod Orzełkiem z Białegostoku
- I Luboński Turniej Szachowy

Łubowo (pow. Gniezno)

- Lednicka Wiosna Poetycka
- Wystawa fotograficzna „Leśne impresje”

Mieleszyn (pow. Gniezno)

- Teatr Art-Re z Krakowa „Rubinowy książę” – spektakl dla dzieci ze szkoły podstawowej

Niechanowo (pow. Gniezno)

- Konkurs plastyczny i komputerowy „Logo biblioteki”
- Teatrzyk dla przedszkolaków „Stoliczku, nakryj się”
- Konkurs ortograficzny „O pióro wójta gminy”

Nowy Tomyśl

- VI Powiatowe Forum Bibliotekarzy z udziałem m.in. Mikołaja Jazdona, filmowca, adiunkta w Zakładzie Filmu i Telewizji na UAM w Poznaniu, dyrektora Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Off Cinema” – Książki w roli głównej. Filmowe opowieści o księgozbiorach, bibliotekach i książkach
- Jan od Biedronki – wieczór poetycki z aktorką Anną Seniuk
- Z cyklu: Spotkania niebanalne – W afrykańskich rytmach – taniec i bębny – spotkanie z udziałem Wioletty Wojciechowskiej i Maxime Piazza, członków międzynarodowej grupy Konoba z Warszawy skupiającej muzyków zajmujących się muzyką Afryki Zachodniej
- Wielkopoleanie w kulturze – prelekcja Marka Rezlera, historyka, biografą i publicysty
- Klub Miłośników Podróży „Przez kontynenty”: Wenezuela – w krainie tepui – spotkanie ze Stanisławą Waszkowiak, członkinią klubu, nowotomyślanką, uczestniczką wielu wypraw trekkingowych, autorką fotografii podróżniczych
- Majówka z Książką pod hasłem: Czarno na białym, czyli w krainie (nie)jednego wiersza. Impreza plenerowa dla najmłodszych czytelników z udziałem: Marcina Brykczyńskiego, autora książek dla dzieci, Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej, ilustratorki i Sapartowskiego Teatru Lalek
- Z cyklu: Twórca i jego dzieło: Spotkania autorskie z Marcinem Brykczyńskim, autorem książek dla dzieci (Filia w Jastrzębsku Starym, BPMiG w Zbąszyniu)

Oborniki

- Spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską
- Spotkanie autorskie z Andrzejem Grabowskim
- „Stoi na stacji lokomotywa, czyli koleją przez Oborniki” – wystawa z okazji 130. rocznicy oddania do użytku linii kolejowej Poznań–Piła, 20-lecia elektryfikacji tej trasy oraz 100-lecia linii Oborniki–Wronki

- Barwy miłości – koncert w wykonaniu chóru Gimnazjum nr 1 w Obornikach oraz zespołu Allegria (Justyna Mroczkiewicz i Ewa Tuskowska)
- Słowa plecione kwiatami – wieczór poetycko-muzyczny Jolanty Staniszewskiej

Okonek (pow. Złotów)

- „Biblioteka XXI wieku oczami dziecka” – warsztaty plastyczne i wystawa (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- Wiosna w literaturze dziecięcej – spotkania z dziećmi (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- 210. rocznica urodzin Honore de Balzac’a – wystawa (BPMiG Okonek, filie w Lędyczku, Lotyniu i Pniewie)
- Konkurs bajkowy dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych (Borucino, Pniewo, Ciosaniec) przy współpracy ze szkołą podstawową

Opatów (pow. Kępno)

- „Opowiadamy baśnie i legendy Europy” – Powiatowy Międzyszkolny Konkurs Krasomówczy

Opatówek (pow. Kalisz)

- Uroczysty Jubileusz 60-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej im. Braci Gillerów w Opatówku i 10-lecia biblioteki powiatowej: montaż słowno-muzyczny, spotkanie z władzami samorządowymi, przedstawicielami różnych środowisk i osobami związanymi z bibliotekarstwem, msza święta w intencji bibliotekarzy i czytelników, wystawa listów i pamiątek Gillerów, wystawa fotograficzna „Gminna Biblioteka Publiczna im. Braci Gillerów w Opatówku w latach 1999-2009”

Orchowo (pow. Słupca)

- Konkurs talentów muzycznych

Perzów (pow. Kępno)

- Młodzież z sekcji wokalne działającej przy bibliotece wzięła udział w Festiwalu „Decyma” zorganizowanym przez Studio Art-Muz w Kaliszu oraz gminę Koźminek

Pleszew

- Spotkanie autorskie z Wiolettą Piasecką
- „Świat motyli w książce” – zajęcia dla dzieci
- „Biblioteka wczoraj i dziś” – prezentacja multimedialna dla gimnazjalistów
- „Sąd nad książką i biblioteką” – przedstawienie dla gimnazjalistów (Filia w Taczanowie)
- Konkurs oratorski „Ulubiona książka gimnazjalisty”

Poniec (pow. Gostyń)

- Zajęcia z elementami biblioterapii dla przedszkolaków prowadzone przez Halinę Radoła na podstawie bajki „Mysia Monisia” i wystawa prac plastycznych uczestników

Przemęt (pow. Wolsztyn)

- Spotkanie autorskie z Maciejem Orłosiem ph. „Tajemnicze przygody Meli i Kubusia” (Biblioteka Bucz)
- Radość za grosik – przedstawienie kukiełkowe pt. „Długi, gruby, mały” (Filia Przemęt)
- IV edycja konkursu wiedzy o gminie Przemęt pt. „Cudze chwalicie swego nie znacie” (Filia Przemęt)
- Rozstrzygnięcie konkursu na plakat reklamujący książkę „Przeczytaj koniecznie” (Filia Mochy)

Przykona (pow. Turek)

Powiatowy Dzień Bibliotekarza:

- 60-lecie GBP Przykona
- „Kultura organizacyjna bibliotek i/a etyka zawodu bibliotekarza” – wykład Artura Jazdona, dyrektora Biblioteki UAM w Poznaniu
- Grupa teatralna Debiut w przedstawieniu „Jak jest”
- Koncert Orkiestry Dętej GOKSiR w Przykonie

Radawnica (pow. Złotów)

- „3 maj – Święto Konstytucji” – wystawa
- Uroczyste obchody Tygodnia Bibliotek:
 - ~ Spotkanie z językiem rosyjskim: rusycystka Anna Borkowska spotkała się w czytelni biblioteki z dziećmi klas III SP w Radawnicy
 - ~ Spotkanie z AIKIDO: pokazy walki dla uczniów Publicznego Gimnazjum nr 1 w Radawnicy – aula gimnazjum
 - ~ Wystawa prac Ireny Bieleckiej ze Złotowa (obrazy, hafty, wycinanki)
- Pielgrzymka autokarowa czytelników i członków Koła PZERil w Radawnicy do Górki Klasztornej
- Zagadki dla dzieci młodszych pod hasłem „Zawody”
- Wystawa z okazji Dnia Europy
- Wystawa pt. „Maria Konopnicka – życie i twórczość” (patronka szkoły podstawowej w Świętej)

Rychtal (pow. Kępno)

- Konkurs plastyczny „Ilustrujemy bajki Danuty Wawilów”

Rydzyń (pow. Leszno)

- „Bukiety kwiatów z krepy”, „Majowy krajobraz” – konkursy plastyczne dla dzieci (Filia w Moraczewie)

Strzałkowo (pow. Słupca)

- „Spotkanie Ludzi Ciekawych Świata” z podróżnikiem i himalaistą Wincentym Dończykiem na temat „Himalaje i Tybet”

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

- „Moliki książkowe” – spotkanie autorskie z Małgorzatą Berwid
- Młodzieżowe spotkania z komputerem – katalog komputerowy
- „Mój ulubiony bohater” – konkurs plastyczny, wystawa pokonkursowa
- Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej
- „Nasi ulubieni pisarze” – prezentacja w szkole

Swarzędz (pow. Poznań)

- Spotkanie Arkadiusza Niemińskiego, autora książek z serii „Pan Samochodzik i...” – z gimnazjalistami
- Marek Rezler na spotkaniu z czytelnikami opowiadał o czarownicach, czarach i procesach czarownic
- Popołudniowe czary w bibliotece dla dzieci
- Baba Jaga na scenie – widowisko dla przedszkolaków „Jaś i Małgosia” w wykonaniu aktorów teatru z Białegostoku

Śmigiel (pow. Kościan)

- Bajeczna podróż po Europie – impreza edukacyjno-integracyjna
- Spotkanie autorskie z Janem Hyjkiem, pisarzem, podróżnikiem (MBP i Filia w Czaczu)

Turek

- Rozstrzygnięcie powiatowego konkursu plastycznego „Podróżna mapa Obieżyświata” na ilustrację do poematu dla dzieci i młodzieży autorstwa Lecha Lamenta – spotkania Lecha Lamenta oraz wystawa prac konkursowych
- Spotkania autorskie z Mikołajem Łozińskim dla uczniów gimnazjów
- Warsztaty poetycko-plastyczne prowadzone przez Elżę Piotrowską, autorkę i ilustratorkę książek dla dzieci
- Studium Wiedzy o Regionie Wielkopolska:
 - ~ Tradycje i obrzędy wielkopolskie cz. 2 – wykład Witolda Przewoźnego
 - ~ Rezerваты i pomniki przyrody w Wielkopolsce – wykład Włodzimierza Łęckiego
- Biesiada Literacka Turek 2009:
 - ~ Rozstrzygnięcie Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Włodzimierza Pietrzaka
 - ~ Promocja antologii poetyckiej „Przyjaźń rodzi miłość na pustyni samotności”

- ~ Koncert laureatów Festiwalu Piosenki Zaczarowanej im. Marka Grechuty
- Program 50+:
 - ~ Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską
 - ~ Przełom roku 1989 i jego konsekwencje dla współczesnego teatru – Janusz Majcherek, Akademia Teatralna w Warszawie
- „Kolory w moim życiu. Zabawy w kolory” – zajęcia z elementami biblioterapii w Świetlicach Terapeutycznych i w Środowiskowym Domu Samopomocy w Turku (Filia Nr 2):

Wijewo (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie dla dzieci z Andrzejem Grabowskim

Witkowo (pow. Gniezno)

- Spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską dla uczniów klas II szkół podstawowych
- Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską dla dorosłych czytelników

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie dla dzieci z Andrzejem Grabowskim
- „Przeczytaj tę książkę” – konkurs literacko-plastyczny dla dzieci z klas V-VI (Filia w Krzyczku Wielkim)

Zduny (pow. Krotoszyn)

- „Konkurs recytatorski – Danuta Wawiłow i jej wierszykarnia”
- Konkurs pięknego czytania baśni braci Grimm
- Konkurs plastyczny dotyczący twórczości J. Ratajczaka i T. Kubiaka
- „Biblioteka, dobre miejsce dla ucznia” – spotkanie z dziećmi ze świetlicy szkolnej
- „Życie i twórczość Tomasza Manna” – wykład Jacka Kępy (Baszków)
- „Czytamy wśród dzikich zwierząt” – spotkanie dla dzieci (Baszków)
- „Idzie wiosna, idzie lato – czekaliśmy tylko na to” – spotkanie z mieszkańcami DPS (Baszków)

Złotów

- Wystawy:
 - ~ „Od tabliczek glinianych do drukowanych książeczek”
 - ~ Wystawa prac Elżbiety Wrzeszcz pt. „Ołówkiem i węglem”
 - ~ „Co w trawie piszczy”
 - ~ Wystawa poplenerowa „Złotów pędzlem i piórem. Impresje poetycko-literackie w Tygodniu Bibliotek 2009”
- Spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską w „Kawiarence literackiej DKK”
- Plener artystyczny „Złotów pędzlem i piórem. Impresje poetycko-malarskie w Tygodniu Bibliotek 2009” z udziałem plastyków i poetów z kraju. Projekt

współfinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

- Inauguracja zajęć w „Oseskowym Klubiku Bajkowym” dla najmłodszych użytkowników
- Biblioteczne podchody – Biblioteka od kuchni – zajęcia dla dzieci i młodzieży złotowskich szkół i przedszkoli
- Warsztaty dla bibliotekarzy z powiatu złotowskiego z zakresu biblioterapii prowadzone przez metodyków WBPICAK w Poznaniu: Annę Sabińto i Domicyllę Sierszchułę-Filipowską

C. WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA I CENTRUM ANIMACJI KULTURY NA ŁAMACH PRASY

ARCHITEKTURA Wielkopolski / JN // Zi e m . K a l i s . – 2009, nr 9, s. 13

Fotografie z konkursu „Architektura Wielkopolski. Dwory, zamki, pałace w Wielkopolsce”, ogłoszonego przez WBPICAK w Poznaniu, zaprezentowane w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu.

„CZYTA, lubi, szanuje...” / Agata Widzowska Pasiak // P r o s t o z R a t u - s z a . – 2009, nr 3, s. 20

Swarzędzka biblioteka zakwalifikowała się do drugiego etapu programu promocji czytelnictwa ogłoszonego przez WBPICAK.

CZYTAJĄC Krynickiego / Aleksandra Reimann // N o w e K s i ą ż k i . – 2009, nr 5, s. 21

Recenzja książki „Słowa? Tchnienia? O poezji Ryszarda Krynickiego” wydanej przez WBPICAK w Poznaniu.

CZYTANIE to ich pasja / I.B. // T y g . N o w y . – 2009, nr 20, s. A16

Biblioteka w Pile zwycięzcą konkursu ogłoszonego przez WBPICAK na projekt kreujący modę na czytanie „Czytanie to moja pasja”, w kategorii bibliotek powiatowych.

DROBNE, ale ważne / Krystyna Dąbrowska // N o w e K s i ą ż k i . – 2009, nr 3, s. 63

Recenzja książki „Drobne! Drobne!” Edwarda Pasewicza wydanej przez WBPICAK w Poznaniu.

DUDY i kozły zabrzmiały przy zamku i ratuszu / MAZ // Polska Głos Wielkop. – 2009, nr 115, s. 13

VII Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Dudziarskich zorganizowane przez WBPICAK w Poznaniu.

DUDZIARZE z całej Polski spotkają się w Poznaniu / MAZ // Polska Głos Wielkop. – 2009, nr 114, s. 12

VII Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Dudziarskich organizowane przez WBPICAK w Poznaniu.

FOTOGRAFUJE i animuje / (łuk) // Przem. na Szlaku Piast. – 2009, nr 10, s. 24

Otwarcie wystawy fotograficznej Władysława Nielipińskiego, pracownika WBPICAK w Poznaniu.

JA, ANIMATOR / Władysław Nielipiński; rozm. przepr. Krzysztof Szymoniak // Fotografia. – 2009, nr 28, s. 106-109

Działalność instruktora WBPICAK, fotografa i animatora kultury.

JÓZEF Grycz : wspomnienie (1890-1954) / Zbigniew Kalisz // Gaz. Wybor. – Poznań. – 2009, nr 115, s. 10

Biografia pochodzi ze „Słownika bibliotekarzy wielkopolskich 1918-2000” pod red. F. Łozowskiego, wydanego przez WBPICAK w Poznaniu.

MAMY swoich poetów! / Mariusz Grzebalski; rozm. przepr. Violetta Szostak, Michał Danielewski // Gaz. Wybor. – Poznań. – 2009, nr 133, s. 16

Młodzi pisarze w ramach Wielkopolskiej Biblioteki Poezji, serii wydawniczej WBPICAK.

MARATON w bibliotece / gk // Przem. na Szlaku Piast. – 2009, nr 16, s. 15

Maraton Czytania Baśni zorganizowany w Wypożyczalni dla Dzieci Biblioteki Publicznej Miasta Gniezna, w ramach programu „Czytanie – to moja pasja” ogłoszonego przez WBPICAK w Poznaniu.

O LEPSZĄ przyszłość bibliotek / PBP // Tyg. Nowy (Międzychód, Szamotuły) – 2009, nr 20, s. B12

Szkolenie dla bibliotekarzy powiatu szamotulskiego dotyczące projektu „Program rozwoju bibliotek” prowadzone w Muzeum Zamku Górków przez Alicję Urbańską z WBPICAK.

ONI taniec mają w genach : rodzina z tradycjami / Marek Zaradniak // P o l s k a G ł o s W i e l k o p . – 2009, nr 137, dod. Magazyn Rodzinny s. 6

Rodzina Scholzów związana z Zespołem Folklorystycznym „Wielkopole”.

OŚMIORO na dyrektora : sporo chętnych do kierowania jarocińską biblioteką / (ag) // G a z . J a r o c i ń s k a . – 2009, nr 13, s. 3

Udział przedstawiciela WBPICAK w komisji konkursu na dyrektora jarocińskiej biblioteki.

RYCZYWÓŁ // T y g . N o w y (Wągrowiec, Oborniki) – 2009, nr 12, s. B4

Biblioteka w Ryczwole zgłosiła udział w konkursie organizowanym przez WBPICAK „Czytanie – to moja pasja”.

SMUTEK w „Galerii w hallu” / Bożena Szal-Truszkowska // Z i e m . K a l i s . – 2009, nr 10, s. 16

M.in. o wystawie prac z konkursu „Architektura Wielkopolski” zorganizowanego przez WBPICAK w Poznaniu, a prezentowanego w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu.

ŚWIĘTO bibliotekarzy : Strzałkowo : Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo / PAR // G a z . S t u p e c k a . – 2009, nr 20, s. 6

Dzień Bibliotekarza i Bibliotek w Strzałkowie, odczytanie listu gratulacyjnego od dyrektora WBPICAK.

TO U NAS zaczęła się wolność // G n i e ź n i e ń s k i T y d z i e ń . – 2009, nr 23, s. 3

M.in. o wystawie fotografii Władysława Nielipińskiego, instruktora WBPICAK, „3 czerwca 1979 roku w historii Gniezna” zaprezentowanej w gnieźnieńskiej bibliotece.

[TRZYDZIEŚCI] 30 lat fotografuje Wielkopolskę / Iza Budzyńska // P o l s k a G ł o s W i e l k o p . (Wyd.1,2). – 2009, nr 52, s. 12

Wystawa „Moja Wielkopolska 1979-2009” i omówienie dorobku artystycznego Władysława Nielipińskiego, instruktora fotografii w WBPICAK w Poznaniu.

W POEZJI głośniej mówią mężczyźni / Stefan Drajewski // P o l s k a G ł o s W i e l k o p . – 2009, nr 78, s. 19

Omówienie sześciu tomików wierszy wydanych przez WBPICAK w Poznaniu: „Fałszywe zaproszenia” Marcina Czerkasowa; „Sale, sale, sale” Szczepana Kopyta; „Drobne! Drobne!” Edwarda Pasewicza; „Dni” Pawła Marcinkiewi-

cza; „Dla tej ciemnej miłości dzikiego gatunku” Andrzeja Sosnowskiego; „Smak sierpnia” Katarzyny Klafkowskiej.

WIELKIE otwarcie : obchody Dnia Bibliotekarza w Ryczywole / Monika Skrzypczak // Tyg. Nowy (Wągrowiec, Oborniki) – 2009, nr 20, s. B1

Obchody Dnia Bibliotekarza w Ryczywole – oficjalne oddanie do użytku nowych pomieszczeń dla bibliotek w Ryczywole i Ludomach; wręczenie listu gratulacyjnego od dyrektora WBPiCAK i złożenie życzeń przez Krystynę Dąbrowską z WBPiCAK.

WYRÓŻNIONA biblioteka ze Swarzędza / KAS // Polska Głos Wielkop. – 2009, nr 115, s. 15

Biblioteki w Swarzędzu i Gnieźnie laureatami konkursu „Czytanie to moja pasja” zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

ZAGRAJ to jeszcze raz, Som / Tomasz Mizerkiewicz // Nowe Książki. – 2009, nr 5, s. 44

Recenzja książki „Rano na ziemi” Piotra Sommera wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

ZOFIA Narkiewicz : wspomnienie (1918-1981) / Maria Bochan // Gaz. Wybor. – Poznań. – 2009, nr 102, s. 9

Biografia pochodzi ze „Słownika bibliotekarzy wielkopolskich 1918-2000” pod red. Franciszka Łozowskiego, wydanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

V. KRONIKA

A. Polskie nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę im. Arkadego Fiedlera „Bursztynowy Motyl”** 2009 otrzymała *Kinga Choszcz* za książkę „Moja Afryka”.
- **Nagrodę Feniksa** 2009 otrzymał o. *Leon Knabit* za książkę „Czy Pan Bóg ma rudego kota? : przewodnik po wierze dla najmłodszych” (nagroda główna).
- **Nagrodę im. Kazimierza Wyki** 2009 otrzymał *Marek Zaleski*, historyk i krytyk literacki
- **Nagrodę im. Władysława Reymonta** za 2008 rok otrzymali: *Józef Hen* i *Krzysztof Karasek* – za twórczość całego życia; *Anna Janko* – za książkę „Dziewczyna z zapalkami”.
- **Nagrodę Odry** 2008 otrzymała *Janina Katz* za powieść „Pucka” i zbiór wierszy „Pisane po polsku”.
- **Nagrodę im. Ksawerego i Mieczysława Pruszyńskich** za 2008 rok otrzymał *Leopold Unger*.
- **Nagrodę Literacką Gdynia** 2009 otrzymali: *Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki* za „Piosenkę o zależnościach i uzależnieniach” (w kategorii poezji); *Marcin Świetlicki* za „Jedenaście” (w kategorii powieści) i *Maria Poprzeczka* za „Inne obrazy. Oko, widzenie, sztuka. Od Albertiego do Duchampa” (w kategorii eseistyki).
- **Nagrodę Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych – Zima** 2008/2009 otrzymali: *Maciej Janowski*, *Jerzy Jedlicki* i *Magdalena Micińska*, autorzy poszczególnych tomów książki „Dzieje inteligencji polskiej do 1918 roku” – 3 t., (Warszawa : Instytut Historii PAN : Wydawnictwo Neriton); *Tadeusz Konwicki* (autor) i *Tadeusz Lubelski*, *Przemysław Kaniecki* (wybór i redakcja tekstów) za książkę „Wiatr i pył” [Warszawa : Czytelnik]; *Piotr Sommer* za zbiór wierszy „Dni i noce” [Wrocław : Biuro Literackie]. Wyróżniono *Janusza Pazdera* za redakcję „Atlasu architektury Poznania”.
- **Nagrodę Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych – Wiosna** 2009 otrzymali: *Anda Rottenberg* za powieść „Proszę bardzo” (Warszawa : Wydawnictwo W.A.B.); *Marek Hendrykowski* za książkę „Komeda” (Poznań : Wydawnictwo Miejskie); *Łukasz Wierzbicki* za książkę „Dziadek

i niedźwiadek : historia prawdziwa” (Konstancin : Wydawnictwo Pointa).
Wyróżniono *Michała Rusinka* za książkę „Mały Chopin” (Kraków : Znak).

B . Międzynarodowe nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę Instytutu Cervantesa** za 2008 rok otrzymali: *Piotr Fornelski* za przekład „Gdy umarł Don Kichot” Andresa Trapiella i *Janusz Wojcieszak* za przekład „Medytacje o Don Kichocie” Jose Ortegi y Gasseta (tłumaczenia z języka hiszpańskiego na polski).
- **Nagrodę Found in Translation Award** za rok 2008 otrzymała *Antonia Lloyd-Jones* za przekład „Ostatniej wieczerzy” Pawła Huelle.

C . Z m a r l i

- **James Graham Ballard** (19.04.2009), pisarz brytyjski, autor powieści „Crash” i „Imperium Słońca”.
- **Maria Dernałowicz** (26.04.2009), historyk literatury, wieloletni pracownik Instytutu Badań Literackich PAN